

**T.C. SERHAT KALKINMA
AJANSI**

2016 YILI

ÇALIŞMA PROGRAMI

09.11.2016

YÖNETİCİ ÖZETİ

T.C. Serhat Kalkınma Ajansı, TRA2 Bölgesi'nde (Ağrı, Ardahan, Iğdır ve Kars) faaliyet göstermek üzere 25.01.2006 tarih ve 5449 sayılı Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu, Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında Kanun'un 3 üncü maddesine dayanılarak Bakanlar kurulunca 14.07.2009 tarih ve 2009/15236 sayılı kararında Kalkınma Bakanlığı (mülga: Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı) koordinasyonunda kurulmuştur.

Serhat Kalkınma Ajansı'nın temel amacı, 5449 sayılı Kanunun 1 inci maddesinde ifade edildiği üzere; "kamu kesimi, özel kesim ve sivil toplum kuruluşları arasındaki işbirliğini geliştirmek, kaynakların yerinde ve etkin kullanımını sağlamak ve yerel potansiyeli harekete geçirmek suretiyle, ulusal kalkınma plânı ve programlarda öngörülen ilke ve politikalarla uyumlu olarak, bölgesel gelişmeyi hızlandırmak, sürdürülebilirliğini sağlamak, bölgeler arası ve bölge içi gelişmişlik farklarını azaltmak"tır.

5449 sayılı Kanunun 5 inci maddesinde yer alan görevleri yapmak üzere, Kalkınma Ajansları Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 21 inci maddesi doğrultusunda hazırlanan bu Çalışma Programı, Serhat Kalkınma Ajansı'nın 2016 yılında yapmayı planladığı faaliyetleri kapsamaktadır. Ajans Çalışma Programı; bütçe yılına ilişkin öncelik alanlarını, tedbirleri, bunlara ayrılacak tahmini mali kaynakları ve bunların Ajans Bütçesi içindeki tahmini oranları ile belirtilen faaliyetlerin gerekçelerini ortaya koymaktadır. 2016 yılı içerisinde yapılması planlanan faaliyetler, TRA2 Bölgesi 2014-2023 Bölge Planı, Bölgesel Gelişme Ulusal Stratejisi (BGUS), DAP Eylem Planı, Onuncu Kalkınma Planı ve Öncelikli Dönüşüm Programları (ÖDÖP) çerçevesinde belirlenmiştir. Bu çerçevenin Ajans faaliyetleri ile kapsamlı bir bütünlük oluşturabilmesi amacıyla tüm faaliyetler adı geçen plan ve programlarla doğrudan ilgili olacak şekilde belirlenerek Ajans'ın mevzuatına ve kurumsal yapısına uygun olarak bir önceliklendirme yapılmıştır. Ajansın 2016 yılında odaklanacağı faaliyetler temel olarak; kurumsal işleyişin sürdürülmesi ve geliştirilmesi, uzmanlaşmanın derinleştirilmesi, bölgede potansiyel alanların tespiti, aktive edilmesi ve geliştirilmesine yönelik olacaktır.

Ajansın faaliyete başladığı 2010 yılından bugüne kadar yürütmüş olduğu faaliyetlerin geliştirilerek sürdürülmesi 2016 Çalışma Programının geçmiş yıllarda yapılan çalışmalarla bir bütünlük içerisinde olmasını sağlayacaktır. Bölgedeki kurumsal kapasite gelişiminin desteklenmesi, Bölgedeki yatırım ortamının analiz edilerek uygun faaliyet ve desteklerin oluşturulması ve Bölgeyle ilgili uzmanlaşmanın artırılması Ajansın kuruluşundan bugüne yapmış olduğu faaliyetlerin bir devamı niteliğinde olacaktır. 2016 yılı Çalışma Programının önceki yıllardan temel farkı; Ajansın tüm faaliyetlerinin ulusal ve bölgesel düzeyde hazırlanan BGUS, DAP Eylem Planı ve ÖDÖP ile birebir ilişkilendirilerek oluşturulan önceliklendirilmesidir. Önceki yıllarda Ajans faaliyetleri daha çok Bölge Planına bağlı olarak oluşturulmaktaydı.

2016 yılında Ajans, kurumsal yapısını geliştirebilmek için Bölge Planı takvimi ile uyumlu olarak 2016-2023 Stratejik Planını hazırlayacaktır. Ayrıca Bölgede kalkınma faaliyetlerinin daha etkin ve hızlı uygulanması amacıyla hayvancılık ve turizm alanlarında il ve ilçe bazlı eylem planları hazırlanacaktır. Ajansın önceki yıllarda yürütmüş olduğu saha araştırmaları bu yıldan itibaren genel taramalar yerine ürün odaklı olarak yapılacak ve sektördeki aktörlerin

doğrudan yararlanabileceği raporlar ve rehberler oluşturulacaktır. Oteller ve restoranlar kataloğu, üreticiler rehberi, Iğdır Kayısı araştırması, gıda ürünleri pazar araştırması, Kars hediyelik eşya araştırması ve Baltık Mimarisi envanter araştırması gibi çalışmalar yürütülecektir. Bölgenin değerlerinin ortaya konulması amacıyla önceki yıllarda başarılı sonuçlar veren medya tanıtım turları, tanıtım organizasyonları ve belgesel çekimleri 2016 yılında da sürdürülecektir. Bölgenin tanıtım filminin yanı sıra Ebu'l Hasan Harakani ve Ahmed'i Hani gibi bölge ile özdeşleşen ancak ülke genelinde farkındalık yaratılması gereken kişilerin tanıtımına yönelik çalışmalara bu yıldan itibaren ağırlık verilecektir.

Bölgeye daha fazla yatırım çekilmesi amacıyla Yatırım Destek Ofislerinin daha etkin faaliyet göstermeleri Ajans'ın en önemli hedeflerinden biridir. Bu kapsamda YDO'lerinin personel eksiklerinin giderilerek ve mevzuatta belirlenen görevleri yerine getirebilmeleri sağlanacaktır. Ajans'ın hem bölge içinden hem de bölge dışından yeni yatırımcılar çekebilmesi için rehberler, tanıtım faaliyetleri ve yatırımcı destek faaliyetlerine daha fazla ağırlık verilecektir. Bölgede diğer kurum ve kuruluşlarla ilgili farkındalığının artırılması ve sağlanan destek programlarının yaygınlaştırılması Ajans'ın temel amaçlarından biridir.

Ajans, geçmiş yıllarda uygulamış ve faydalı sonuçlarını gördüğü destek programlarını 2016 yılında sürdürecektir. Geçmiş yıllarda destek verilen KOBİ'ler, büyükbaş hayvancılık işletmeleri ve kamu kurumlarına yönelik hazırlanmış olan 3 adet destek programı kapsamında toplam 15.250.000 TL'lik Proje Teklif Çağrısı yürütülecektir. Ayrıca Bölgedeki yatırımlara destek sağlamak, araştırma, geliştirme ve eğitim faaliyetleri için 1.500.000 TL bütçeli Güdümlü Proje Desteği, 600.000 TL bütçeli Doğrudan Faaliyet Desteği ve 300.000 TL bütçeli Teknik Destek Programları 2016 yılında uygulanacaktır. Ajans'ın hali hazırda yürütücüsü olduğu ve yürütülmesine destek sağladığı Avrupa Birliği (AB) projeleriyle ilgili çalışmalar devam edecek olup 2016 yılında özellikle AB'den finansman desteği alacak yeni projelerin geliştirilmesi hedeflenmektedir.

Toplam 53.053.514,62 TL'lik bütçesi olan 2016 yılı Çalışma Programında yer alan faaliyetlerin öncelikleri, hedefleri, etkileri, süreleri ve sonuçları Bölge Planı başta olmak üzere diğer plan ve programlardaki hedeflere uyumlu olacak şekilde belirlenmiştir. Çalışma Programı oluşturulurken Bölgenin ihtiyaçlarının tespit edilmesi, çözüm önerilerinin geliştirilmesi, Bölge potansiyelinin en hızlı şekilde harekete geçirilmesi ve kamu kaynaklarının etkin ve verimli kullanımının sağlanması hedeflenmiş ve göz önünde bulundurulmuştur.

SUNUŞ

Serhat Kalkınma Ajansı faaliyete geçtiği 2010 yılından bugüne kadar bölgesel düzeydeki koordinasyon rolü ve yerel potansiyeli harekete geçirme hedefi ile bölgedeki kamu kesimi, özel sektör ve sivil toplum kuruluşlarının işbirliği ve koordinasyonuna katkı sağlamakta, bölgesel gelişmeyi hızlandırmak, sürdürülebilirliği sağlamak, bölgeler arası ve bölge içi gelişmişlik farklarını azaltmak doğrultusunda faaliyetlerine devam etmektedir.

2016 yılı içerisinde yapılması planlanan faaliyetler, TRA2 Bölgesi 2014-2023 Bölge Planı, Bölgesel Gelişme Ulusal Stratejisi (BGUS), DAP Eylem Planı, Onuncu Kalkınma Planı ve Öncelikli Dönüşüm Programları (ÖDÖP) çerçevesinde belirlenmiş olup Ajansın tüm faaliyetlerinin ilgili plan ve programlarla ilişkilendirilmesi ve faaliyetlerin önceliklendirilmesi 2016 Çalışma Programını önceki çalışma programlarından ayıran en önemli farktır.

Ajans Bölgesel potansiyelin ortaya konulması ve harekete geçirilmesi amacıyla yürütmüş olduğu çalışmaları 2016 yılında belirlenmiş olan sektörlerde daha fazla odaklanarak sürdüreceği olup, araştırma, strateji geliştirme ve tanıtım faaliyetleri önceki yıllara göre daha spesifik konularda olacaktır. Ajans kendi yürüteceği faaliyetlerin yanı sıra sağlayacağı mali ve teknik desteklerle Bölgede özel sektör yatırımcılarını, sivil toplum kuruluşlarını ve kamu kurumlarını desteklemeye devam edecektir. Proje teklif çağrısı kapsamında bu yıl uygulanacak olan Kentsel Altyapıya Yönelik Küçük Ölçekli Mali Destek Programı ile Bölgede kentsel yaşam kalitesinin artırılmasına yönelik projeleri desteklenerek bölgenin yaşam memnuniyet düzeyinin yükseltilmesi ve bölge dışına göçün engellenmesine katkı sağlanması amaçlanmaktadır. Ajans 2016 yılında proje teklif çağrısı yöntemiyle toplam 15.250.000 TL'lik bir destek sağlamayı hedeflemektedir. Ayrıca GÜdümlü Proje Desteği kapsamında kullanılmak üzere 1.500.000 TL'lik bir bütçe ayrılmıştır. Bölgedeki araştırma, geliştirme ve eğitim faaliyetlerinin desteklenmesi amacıyla 600.000 TL'lik Doğrudan Faaliyet Desteği ve 300.000 TL'lik Teknik Destek Programları 2016 boyunca yürütülecektir. Ajansın önceki yıllarda desteklemeye başladığı ve 2016-2017 yıllarında tamamlanması beklenen önceki dönem destek programlarının izleme, değerlendirme ve ödeme faaliyetleri 2016 yılında sürdürülecektir.

Ajans, Bölgenin kalkınmasına katkı sağlayacak her türlü fikir, proje ve faaliyete mevzuatın izin verdiği ölçüde katkı sağlamaya devam edecektir. Toplam 53.053.514,62 TL'lik 2016 yılı bütçesinin ve oluşturulan çalışma programının TRA2 Bölgesinin sürdürülebilir kalkınmasına katkı sağlayacağına inancımız tamdır. Faaliyetlerin gerçekleşmesi ve belirlenen hedeflere ulaşılabilmesi için Kalkınma Bakanlığının ve Bölge paydaşlarının destek, işbirliği ve katkıları için teşekkür eder, Ajansımızın 2016 Yılı Çalışma Programının Bölgemiz ve Ülkemiz için hayırlı olmasını dilerim.

Ahmet DENİZ

Ardahan Valisi

Yönetim Kurulu Başkanı

İÇİNDEKİLER

YÖNETİCİ ÖZETİ	1
SUNUŞ.....	3
TABLolar.....	6
I. GİRİŞ	7
A. 2015 Yılı Çalışmaları	8
II. 2016 YILI ÖNCELİKLERİ	10
III. 2016 YILI FAALİYETLERİ	11
A. KURUMSAL GELİŞİM VE YÖNETİM FAALİYETLERİ.....	11
A.1. Kurumsallaşma Faaliyetleri	11
A.2. İnsan Kaynakları Faaliyetleri	12
A.3. Denetim Faaliyetleri.....	14
A.4. Taşınır Mal Temini	15
A.5. Hizmet Temin Faaliyetleri	15
A.6. Ulaşım Faaliyetleri	16
A.7. Görev Giderleri	16
A.8. Yedek Ödenek.....	17
B. İLETİŞİM VE TANITIM FAALİYETLERİ.....	17
B.1. Kurumsal İletişim Faaliyetleri.....	17
B.2. Tanıtım Faaliyetleri	18
B.3. Katılım Sağlanan Organizasyonlar.....	21
B.4. Baskı Materyalleri, Yayın ve Promosyon Faaliyetleri	22
B.5. Bilgi İşlem Altyapısına İlişkin Faaliyetler	23
C. PLANLAMA, PROGRAMLAMA VE KOORDİNASYON.....	23
C.1. Strateji ve Eylem Planlarının Hazırlanması	24
C.2. Araştırma ve Geliştirme Faaliyetleri	26
D. PROJE ve FAALİYET DESTEKLEME.....	31
D.1. Proje Teklif Çağrısı Faaliyetleri.....	34
D.2. 2016 Yılı GÜdümlü Proje Desteği.....	36
D.3. 2016 Yılı Doğrudan Faaliyet Desteği	37
D.4. 2016 Yılı Teknik Destek Faaliyetleri.....	38
D.5. Diğer Faaliyetler	38
E. YATIRIM DESTEK ve TANITIM FAALİYETLERİ.....	40
E.1. Yatırım Destek Faaliyetleri	40

E.2. Yatırımcı Bilgilendirme Faaliyetleri	41
E.3. Yatırımcı Bilgilendirme Dokümanları.....	44
E.4. Yatırım Tanıtım Faaliyetleri	46
E.5. Yatırım Amaçlı Kurumsal ve Beşeri Kapasite Geliştirme Faaliyetleri	48
F. İZLEME VE DEĞERLENDİRME FAALİYETLERİ.....	49
F.1. Proje Uygulama Süreci Faaliyetleri	49
F.2. 2016 Yılı Destek Programları Ödeme Faaliyetleri	51
F.3. Geçmiş Dönem Destek Programları Ödeme Faaliyetleri	51
IV. GELECEK İKİ YIL İÇİN ÖNGÖRÜLER	52
V. EKLER	54
EK 1: Faaliyet Takvimi.....	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
EK 2: SERKA Organizasyon Şeması	66
EK 3: 2016 Yılı Güdümlü Proje Bilgi Formları	67
EK 4: 2016 Yılı Performans Göstergeleri.....	81
EK 5: TRA2 2014-2023 Bölge Planı Vizyonu ve Gelişme Eksenleri	91
EK 6: DAP Eylem Planı – Kalkınma Ajanslarının Sorumlu Olduğu Eylemler	94
EK 7: ÖDÖP Eylem Planları – Kalkınma Ajanslarının Sorumlu Olduğu Eylemler	96
EK 8: Kalkınma Bakanlığı ve Kalkınma Ajansları Ortak Faaliyetler Tablosu	98
EK 9: Öncelik Alanlarında Yürütülecek Faaliyetler.....	99
EK 10: 2016 Yılı Çalışma Programı ile Bölge Planı, DAP, ODOP Öncelikler İlişki Tablosu.....	102
EK 10-1: 2016 Yılı Öncelikleri - Çalışma Programı İlişki Tablosu	111
EK 11: Desteklenen Güdümlü Projeler Listesi	124

TABLolar

Tablo 1: TRA2 2014-2023 Bölge Planı Vizyonu, Gelişme Eksenleri ve Öncelikleri	7
Tablo A.1 Kurumsallaşma Faaliyetleri	12
Tablo A.2 İnsan Kaynakları Faaliyetleri	13
Tablo A.3 Denetim Faaliyetleri.....	15
Tablo A.4 Taşınır Mal Temini Faaliyetleri	15
Tablo A.5 Hizmet Temin Faaliyetleri	16
Tablo A.6 Ulaşım Faaliyetleri	16
Tablo A.7 Görev Giderleri	17
Tablo A.8 Yedek Ödenek.....	17
Tablo B.1 Kurumsal İletişim Faaliyetleri.....	17
Tablo B.2 Tanıtım Faaliyetleri	21
Tablo B.3 Katılım Sağlanan Organizasyonlar.....	22
Tablo B.4 Baskı Materyalleri, Yayın ve Promosyon Faaliyetleri	23
Tablo B.5 Bilgi İşlem Faaliyetleri	23
Tablo C.1 Hazırlanacak Strateji ve Eylem Planları.....	26
Tablo C.2 Araştırma Geliştirme Faaliyetleri	30
Tablo D.1: Bölge Planı ve 2016-2017 Destek Matrisi	33
Tablo D.2: Proje Teklif Çağrısı Faaliyetleri.....	36
Tablo D.3: Desteklenen GÜdümlü Projeler	36
Tablo D.4: 2016 Yılı Destek Programları	38
Tablo D.5: Diğer Faaliyetler	40
Tablo E.1: Yatırım Destek Faaliyetleri	41
Tablo E.2: Yatırımcı Bilgilendirme Faaliyetleri	44
Tablo E.3: Yatırımcı Bilgilendirme Dokümanları	45
Tablo E.4: TRA2 Bölgesi'nde Potansiyeli Bulunan Sektörler.....	46
Tablo E.5: Yatırım Tanıtım Faaliyetleri.....	48
Tablo E.6: Yerel Kurumların Kurumsal Kapasitelerinin Geliştirilmesi.....	49
Tablo F.1 Proje Uygulama Süreci	51
Tablo F.2: Ödeme Faaliyetleri.....	51
Tablo F.3: Geçmiş Dönem Projelerinin Avans Kapama İşlemleri.....	52

I. GİRİŞ

T.C. Serhat Kalkınma Ajansı 2010 yılında Bölgesel paydaşlarla birlikte hazırlamış olduğu TRA2 Bölgesi 2010-2014 Bölge Planı ve 2011-2013 döneminde hazırlamış olduğu TRA2 Bölgesi 2014-2023 Bölge Planı ile Bölgenin gelişme eksenlerini, önceliklerini ve ilgili tedbirleri belirlemiştir. Ajans, bugüne kadar yürütmüş olduğu faaliyetlerde Bölge Planlarında belirlenen bu hususlara özenle eğilmiş ve belirlenen hedeflere ulaşılması için yoğun bir çaba harcamıştır. 2015 sonu itibarıyla belirlenen hedeflerin bazılarının gerçekleştiği ancak bazılarında hedeflerin gerisinde kaldığı görülmektedir. 2016 yılı Çalışma Programı Ajans için Bölge Planı'nın (Ek-5) yanı sıra BGUS, DAP (Ek-6) ve ÖDÖP (Ek-7) Eylem Planlarında üzerine düşen sorumluluğun gözden geçirilerek faaliyetlerin belirlendiği bir program olmuştur. İlgili eylem planları (Ek-9) göz önüne alınarak yapılan önceliklendirme (Ek-10) ile Ajans faaliyetlerinin, Ajans'a taşınmış olduğu tüm sorumlulukları yerine getirmesini ve nihai hedef olan TRA2 Bölgesinin kalkınmasına katkı sağlama imkânı verecektir. Ayrıca Ajans, Kalkınma Bakanlığı ve Kalkınma Ajanslarının yürüteceği ortak faaliyetlere (Ek-8) yıl boyunca destek verecektir.

Tablo 1: TRA2 2014-2023 Bölge Planı Vizyonu, Gelişme Eksenleri ve Öncelikleri

“Doğal zenginliğiyle tanınmış, turizm ve tarımsal ürünleriyle markalaşmış, sınırları aşan kültürel mirasın imkânlarından yararlanmış, rekabet gücü yüksek işletmeleriyle ülkenin Kafkasya ve Orta Asya’ya açılan ticaret ve lojistik merkezi bir Serhat Bölgesi.”	
Gelişme Eksenini	Öncelikler
GELİŞME EKSENİ 1. SOSYAL KALKINMA	Öncelik 1.1. İşgücünün beceri seviyesinin yükseltilmesi ve istihdam edilebilirliğinin artırılması
	Öncelik 1.2. Eğitimde altyapı ve hizmet kalitesinin iyileştirilmesi
	Öncelik 1.3. Sağlık alanında altyapı ve hizmet kalitesinin iyileştirilmesi
	Öncelik 1.4. Kurumsal kapasitenin artırılması
	Öncelik 1.5. Özel ilgi gruplarının toplumsal hayata aktif katılımının artırılması
	Öncelik 1.6. Kadının toplumsal statüsünün güçlendirilmesi
GELİŞME EKSENİ 2. ÇEVRESEL SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK	Öncelik 2.1. Kentsel altyapının iyileştirilmesi
	Öncelik 2.2. Kırsal gelişmenin sağlanması
	Öncelik 2.3. Çevrenin korunması ve çevre kirliliğinin önlenmesi
	Öncelik 2.4. Enerji kaynaklarının etkin kullanılması
GELİŞME EKSENİ 3. ERİŞİLEBİLİRLİK	Öncelik 3.1. Ulaşım alt yapısının iyileştirilmesi
	Öncelik 3.2. Bilgi ve teknolojiye erişim imkânının artırılması
GELİŞME EKSENİ 4. REKABET EDEBİLİRLİK	Öncelik 4.1. Tarımsal üretimde verimliliğin ve yenilikçi uygulamaların artırılması
	Öncelik 4.2. Turizmde bölgesel marka olunması
	Öncelik 4.3. İmalat sanayinde verimlilik ve katma değer artırılması
	Öncelik 4.4. Dış ticaret ve lojistik merkezi olunması
	Öncelik 4.5. Tabii kaynakların katma değerinin artırılması
	Öncelik 4.6. Girişimcilik altyapısı ve kültürünün geliştirilmesi

Serhat Kalkınma Ajansı tarafından hazırlanan 2014-2023 Bölge Planında belirlenen ve Tablo 1’de yer alan gelişme eksenleri ve öncelikler çerçevesinde; faaliyet gösterdiği TRA2 Bölgesine ilişkin araştırma, analiz, bilgi üretme/paylaşma, tanıtım, öncü sektörlere destek amaçlı çalışmalarına gerek teknik destek/mali destek programlarıyla, gerekse de münferit faaliyetler ile devam etmektedir. Bu amaçla Ajans **kurumsal kapasitesini**, Bölgedeki paydaşların iş ve proje geliştirme, uygulama ve diğer **fon kaynaklarından faydalanma** noktasında bilgi ve becerisini, **bölgesel rekabet edebilirliği** geliştirmeyi hedeflemekte ve **yönetişim** prensibini odağına alarak faaliyetlerini planlamakta ve yürütmektedir.

- Ajans, faaliyetlerinin daha etkin yürütülmesi için kurumsal kapasitenin gelişmesine yönelik eğitimlere, fiziki altyapıya ilişkin iyileştirmelere, iş süreçlerinin verimliliğini artırıcı tedbirler çerçevesinde bünyesinde sürekli bir dönüşümü/iyileşmeyi sağlayacak şekilde devam edecektir.
- Ajansta hali hazırda 1 Genel Sekreter, 22 uzman ve 7 destek personeli olmak üzere toplam 30 kişi görev yapmaktadır.
- Ajans bünyesinde 5 birim başkanlığı ve 4 yatırım destek ofisi koordinatörlüğü faaliyet göstermektedir. (Ajansın organizasyon şeması Ek-2’de yer almaktadır.)

A. 2015 Yılı Çalışmaları

Ajans 2015 Yılı Çalışma Programında belirlenen faaliyetlerin yerine getirilmesi amacıyla çalışmalarını yürütmüştür. Ancak Ajans’ın personel yapısı, 2015 yılında gerçekleştirilen Genel Seçimler ve Bölge’deki güvenlik riskleri planlanan çalışmaların bazılarının gerçekleşmesini mümkün kılmamıştır. Ajansın 2015 yılında yapmış olduğu başlıca çalışmalar şu şekilde sıralanabilir;

Kurumsal gelişim ve yönetim faaliyetleri kapsamında İnsan Kaynakları Yönetim Sistemi Programı kurulmuş ve personelin performans değerlendirme işlemleri ilgili modül üzerinden yapılmıştır. Ajans bünyesinde önceki yıllarda kurulmuş ve halen kullanılmakta olan Risk Yönetim ve İç Kontrol Sistemlerinin geliştirilmesi ve iyileştirilmesi amacıyla Haziran ayında Ankara Kalkınma Ajansı İç Denetçisinden eğitim ve danışmanlık alınmıştır. Bu iki sistemin birleştirilmesi ve Ajans çalışmalarının iyileştirilmesi için bu iki sistemin birleştirilmesine yönelik çalışmalar devam etmektedir. 2014 Yılı Bağımsız dış denetimi Mart Ayında, 2015 Yılı Sayıştay denetimi Haziran Ayında tamamlanmıştır.

Personelinin eğitim ihtiyacının giderilmesi amacıyla Ajans personelinin (BRÖP) Kapsamında Program Otoritesi’nin Faaliyetlerini İleri Düzeyde Geliştirmesine Yönelik Teknik Yardım Projesi Eğitimi, AB Projeleri kapsamında Yönetim Bilgi Sistemi Yararlanıcı Modülü Eğitimi, Bölgesel Yatırım Ortamı Değerlendirme Eğitimi, Fizibilite Hazırlama Eğitimi, İç Kontrol ve Risk Yönetimi, Tanıtım Birimleri Etkinlik Yönetimi Eğitimi, Girdi/Çıktı Analizi Eğitimi, Yatırım Ortamı Değerlendirme ve Bölgesel Rekabet Edebilirlik Eğitimi, Etki Analizi Eğitimi, KAYS Sistemi Kullanıcı Eğitimlerini alması sağlamıştır. Ajansın personel ihtiyacının

giderilmesi için 9. Dönem personel alımı yapılmış ve Aralık ayı itibariyle 8 uzman ve 1 destek personel istihdamı gerçekleştirilmiştir.

Ajans Yönetim Kurulu yıl boyunca 5 kez toplanmıştır. Ajans yıl boyunca bir adet Kalkınma Kurulu toplantısı düzenlemiştir.

Ajans, tanıtım faaliyetleri kapsamında Kısa Film Gösterimleri ve 4. Kurmaca Kısa Film ve Belgesel Yarışması, “Tuvale Düşen İlk Işık” isimli sanat çalıştayını, “Serhat’ı Keşfet: Off Road” organizasyonunu gerçekleştirmiştir. Ayrıca Kafkas Üniversitesinin düzenlemiş olduğu “I. Uluslararası Kafkasya - Orta Asya Dış Ticaret ve Lojistik Kongresi”ne katkı sağlamıştır. Ajans çalışmalarını yayınlamış olduğu “Serhat’ta Gündem” isimli bülten ve e-bültenler ile paydaşlarına duyurmuştur. Ajans Bölgenin turizm değerlerinin yurtiçi ve yurtdışında tanıtımı ve turizm, ticaret ve yatırım alanlarında işbirlikleri geliştirmek için Rusya, Almanya, Polonya, Azerbaycan, Japonya, Bosna Hersek, İran, Gürcistan, İstanbul, İzmir ve Van’da düzenlenen fuarlara ve organizasyonlara katılmış, ikili görüşmeler ve bilgilendirmeler yapmıştır.

Ajans, planlama faaliyetleri kapsamında Dış Ticaret ve Lojistik ile Tarım ve Hayvancılık sektörleri için il eylem planları taslakları oluşturmuştur. Ancak bu çalışmalar Bölge paydaşlarından alınan geri bildirim eksikliği nedeniyle 2015 yılında tamamlanamamıştır. Dış Ekonomik Çevre Analiziyle ilgili çalışmalar Kafkas Üniversitesi ile yapılan işbirliği kapsamında başlamış olup 2016 yılı ilk yarısında tamamlanması beklenmektedir. Küçükbaş hayvancılıkla ilgili 2014 yılında başlayan ve 498 anketin yapıldığı çalışmanın son faaliyeti olan TRA2 Bölgesi Küçükbaş Hayvancılık Çalıştayını Kafkas Üniversitesi ile işbirliği yapılarak 22-23 Aralık 2015 tarihlerinde Sarıkamış’ta düzenlenmiş olup, çalışmaya 27’si akademisyen, 57’si yetiştirici toplam 130 kişi katılmıştır. Küçükbaş hayvancılık ile ilgili rapor hazırlanmaktadır. Kırmızı Et Kesim ve İşleme Tesisi için Kalkınma Bakanlığına fizibilite raporu hazırlanmıştır. Çıldır Gölünün kullanıma açılabilmesi için İmar Planı hazırlık çalışmaları ilgili kurumlarla birlikte yürütülmektedir.

Ajansın Yatırım Destek Ofislerin tarafından yürütülen yatırım takip, izin, ruhsat ve teşvik belgesi işlemleri ile yatırımcı bilgilendirme faaliyetleri için 2015 yılında genel olarak belirlenen hedeflere ulaşılmıştır. Ancak personel eksikliği nedeniyle bazı araştırmalar yetişmemiş ve yatırımcıları bilgilendirmeye yönelik dokümanlar hazırlanamamıştır. Bölgede girişimcilik kültürünün yayılması ve bilinçli girişimcilerin yetişmesine yönelik KOSGEB ile işbirliği kapsamında 30 sınıf Uygulamalı Girişimcilik Eğitimi düzenlenmiştir.

Ajans Bölgedeki projeleri desteklemek amacıyla 2015 yılında proje teklif çağrısıyla üç adet mali destek programı (İktisadi Gelişme, Sosyal Kalkınma ve Sosyal Kalkınmaya Yönelik Küçük Ölçekli Altyapı) uygulamıştır. Programlara toplam 219 proje başvurusu olmuş ve 53 proje destek almaya hak kazanmıştır. Gündümlü proje desteği kapsamında 2015 yılı bütçesinden “Ağrı Kent Yaşam Merkezi” ile 2014 yılı bütçesinden “Kars Tarihi Dokunun Korunması” projeleri desteklenmiştir. Bölgedeki araştırma, geliştirme ve eğitim faaliyetleri kapsamında 16 Doğrudan Faaliyet Destek projesi ile 26 Teknik Destek Projesi desteklenmiştir.

II. 2016 YILI ÖNCELİKLERİ

Ajans'ın kurumsal yapısının güçlendirilmesi amacıyla önceki yıllarda kurulmuş olan İnsan Kaynakları Yönetim Sistemi, Performans Değerlendirme Sistemi, İç Kontrol Sistemi ile Risk Yönetim Sistemlerine ilave olarak Personel Devam Kontrol Sistemi kurulacak ve bu sistemler etkin bir şekilde kullanılacaktır. Ajans faaliyetlerinin verimli bir şekilde yürütülebilmesi amacıyla ihtiyaç duyulan ofis, araç, gereç ve sarf malzemeleri teminleri yapılacak, personelinin sosyal hakları korunacak ve ihtiyaç duyulan eğitimleri almaları sağlanacaktır.

Ajans, Bölgenin tanıtımı için Kadın Fotoğrafçıların Gözünden Serhat İlleri, Çıldır Gölü Medya Kampı, Tuvale Düşen İlk Işık / Kış, Serhat'ı Keşfet: Off Road, Serhat'ı Keşfet: Bisiklet ve Yürüyüş Rotaları, Kurmaca Kısa Film ve Belgesel Yarışması, Sanal Tur, Serhat'ın Öncüleri Belgeselleri, TRA2 Turizm Rotalarının TURSAB ile birlikte tanıtımı ve TRA2 Bölgesi Tanıtım Filmi hazırlanması faaliyetlerini yürütecektir. Bunların yanı sıra Çin, Güney Kore, Hollanda, Japonya, Polonya, Azerbaycan, Rusya, Ukrayna, Almanya, İran, Gürcistan, İstanbul, İzmir ve Van fuarlarına katılım sağlanacaktır. Dağıtımı yapılan "Serhat'ta Gündem" ve e-bültenler 2016 yılında da devam edecek olup Ajans internet sitesinde bölgenin tanıtımına daha fazla yer verilecektir.

Ajans planlama çalışmaları kapsamında öncelikle kendi Stratejik Planını hazırlayacak, 2015 yılında başlamış olduğu "Dış Ticaret ve Lojistik", "Tarım ve Hayvancılık" ve Turizm Stratejisi ve Eylem Planlarını tamamlayacak, Sarıkamış ve Doğubayazıt İlçeleri Gelişim Planları hazırlayacaktır. Ayrıca Bölgede yeni sektörlerin gelişimi ve Bölge potansiyelinin ortaya konması amacıyla 2015 yılında başlanmış olan Dış Ekonomik Coğrafya Analizi, Sosyal Analiz, Etki Analizi ile Yerel Ürünler ve Yeni Tatlar, İmalat, Eğitimde Mentörlüğün Etkisi, Kırsal Alanda Yeşil Enerji Kullanımı, Alternatif Turizm ve Ekoturizm Potansiyeli, Mesleki Eğitim, Büyükbaş Hayvancılık, Ağrı İlinde Kadın, Iğdır Kayısısı Ekonomik Değer, Kars İline Özgü Hediye Eşya, Kars Baltık Mimari Örnekleri araştırmaları yapılacaktır.

Ajansın Yatırım Destek Ofisleri, mevzuatta belirlenen yatırım destek, takip izin, ruhsat, teşvik belgesi işlemlerini yerine getirmenin yanı sıra Bölgeye yeni yatırım çekilmesi için tanıtım ve bilgilendirme faaliyetlerini yoğun bir şekilde sürdürecektir. Bölgedeki ekonomik ve ticari hayatın canlanması amacıyla "İş ve Yatırım Ortamı İyileştirme İstişare Platformları" kurulacak "İl Yatırım Destek ve Tanıtım Stratejileri" hazırlanacaktır. Bölgedeki üreticilerin tek bir rehberde toplanması, komşu ülkeleri tanıtıcı yayın ve organizasyonların düzenlenmesi, diğer kurum ve kuruluşların desteklerinin Bölge'de yaygınlaştırılmasına yönelik faaliyetler yıl boyunca yürütülecektir. Bölgede girişimciliğin gelişmesi amacıyla KOSGEB ile işbirliği yapılarak Uygulamalı Girişimcilik Eğitimleri düzenlenmeye devam edecektir.

Ajans uygulayacağı toplam 15.250.000 TL bütçeli üç adet Mali Destek Programı ve 1.500.000 TL'lik güdümlü proje desteği ile Bölgedeki KOBİ'lerin rekabet gücünü artırmayı, Bölgedeki hayvancılığı geliştirmeyi ve Bölgedeki kentsel altyapıya katkı sunmayı hedeflemiştir. Bölgedeki araştırma, geliştirme ve eğitim faaliyetlerinin desteklenmesi amacıyla Doğrudan Faaliyet Desteği olarak 600.000 TL, Teknik Destek olarak 300.000 TL destek sağlanacaktır.

III. 2016 YILI FAALİYETLERİ

Ajansın 2016 yılında gerçekleştireceği çalışmalar, yürürlükte olan 2014 – 2023 TRA2 Bölge Planı öncelikleri çerçevesinde 2015 yılı çalışmalarının devamı ve tamamlayıcısı olarak tasarlanmış olup detayları aşağıda belirtilmiştir.

A. KURUMSAL GELİŞİM VE YÖNETİM FAALİYETLERİ

Ajansın kurumsallaşma ve yönetim faaliyetleri kapsamında, Bölge Planında belirlenmiş olan vizyon ve öncelikler doğrultusunda, Ajansın yürüteceği tüm faaliyet ve görevlerde daha etkin olması, tüm organizasyon ve ürünlerine kurumsal nitelik kazandırılması, Ajansın ve çalışanlarının hem merkezi otoriteyi hem de yerel paydaşlarını temsil etme konusunda daha donanımlı olması amaçlanmaktadır.

A.1. Kurumsallaşma Faaliyetleri

Ajans, kurumsallaşma sürecine, faaliyetlerine başladığı 2010 yılından itibaren devam etmektedir. 2010 yılında düzenlenen bir yarışma ile Ajans Logosu belirlenmiş, 2011 ve 2012 yıllarında 20'nin üzerinde yönerge, politika, ilkeler vb. ikincil düzenlemeler hazırlanmıştır. Ajans iş süreçlerine yönelik oluşturulan ve personele tebliğ edilen yönergeler, gerekli görülmesi durumunda mevcut mevzuat ve uygulamalar çerçevesinde güncelleştirilecek, ihtiyaçlar doğrultusunda yenileri ihdas edilecektir. 2014 yılında Ajans, Dünya Yatırım Tanıtım Ajansları Birliği'ne (World Association of Investment Promotion Agencies-WAIPA) üye olmuş ve Bireysel Performans Değerlendirme Sistemi kurulmuştur. 2015 yılında İnsan Kaynakları Yönetim Sistemi Programı kurulmuştur. 2016 yılı kurumsallaşma faaliyetleri; iç kontrol ve risk yönetim faaliyetleri, performans yönetim faaliyetleri, personel devam kontrol sisteminin kurulması ile temsil ve ağırlama faaliyetlerinden oluşacaktır.

A.1.1. Performans Yönetimi Faaliyetleri

Ajans kaynakların ekonomik ve verimli kullanımının sağlanması amacıyla 2014 yılı ikinci yarısında Bireysel Performans Değerlendirme programı temin edilmiştir. Bu programla Genel Sekreter, Birim Başkanları, Koordinatörler, Uzmanlar ve Destek Personelinin tümünün değerlendirme sürecine katılarak 360 derecelik bir değerlendirmenin yapıldığı bir sistem ile Ajans personelinin performans değerlendirmeleri, belirlenen kriterlere göre yapılmaktadır. Ajans personelinin performans değerlendirmesi, mevcut Bireysel Performans Yönetim Sistemi kullanılarak 6 aylık periyodlarla yapılmaktadır.

A.1.2. Personel Devam Kontrol Sistemi (PDKS)

Ajans merkezindeki personelin iş devamlılığı 2011 yılında alınmış olan bir Personel Devam Kontrol Sistemi cihazı ile takip edilmektedir. 2016 yılı ilk çeyreğinde Ajansın diğer illerdeki (Ağrı, Ardahan, Iğdır) yatırım destek ofisleri ile Ajans merkez binasının entegre edilebileceği ve tüm personelin iş devamlılığının eş zamanlı takip edilebileceği ve raporlanabileceği yeni bir program alınacaktır.

A.1.3. Kurumsal Toplantılar

2016 yılında iki adet Kalkınma Kurulu ve on iki adet Yönetim Kurulu toplantısı yapılması planlanmıştır. Ajansın karar organı olan Yönetim Kurulu ile danışma kurulu olan Kalkınma Kurulu toplantılarının yapılacak harcamalar bu bütçe kaleminden karşılanacaktır.

A.1.4. Temsil ve Ağırlama Faaliyetleri

Kalkınma Kurulu ve Yönetim Kurulu gibi kurumsal organizasyonlar dışında, Genel Sekreterlikçe Ajans misafirlerinin ağırlanması amacıyla temsil ve ağırlama faaliyetlerine ayrılan bütçedir.

Tablo A.1 Kurumsallaşma Faaliyetleri

Faaliyet Adı	Sorumlu Birim	Süre	Tutar (TL)
Performans Yönetimi Faaliyetleri	İMİB	01.01.2016 31.07.2016	0
Personel Devam Kontrol Sistemi (PDKS)	İMİB	01.01.2016 31.03.2016	5.000
Kurumsal Toplantılar (Ağırlama Giderleri Kalkınma Kurulu, Yönetim Kurulu ve Ajans misafirleri)	İMİB THİB ASGEP	01.01.2016 31.12.2016	200.000
Genel Sekreterlik Makamı Temsil ve Ağırlama Faaliyetleri	İMİB THİB	01.01.2016 31.12.2016	25.000

A.2. İnsan Kaynakları Faaliyetleri

A.2.1. Personel İstihdamı ve Ödemeler

Ajans, mevzuatta belirtilen kuruluş amaçlarını gerçekleştirmek üzere yürüttüğü faaliyetleri etkin ve verimli bir şekilde gerçekleştirecek bir kurumsal yapıya ulaşmayı ve faaliyetlerine en yüksek seviyede fayda sunacak donanımlı personeli istihdam etmeyi ilke olarak benimsemiştir. Bu bağlamda Ajansında faaliyete başladığı 2010 yılından 2015 yılı sonuna kadar toplam dokuz kez personel alımı gerçekleştirmiştir. Ajansın İnsan Kaynakları Politikası ve Kalkınma Ajansları Personel Yönetmeliği, personel alımlarına ilişkin 2014/2 Başbakanlık Genelgesi ve meri mevzuat hükümleri çerçevesinde, muhtemel personel sirkülasyonu sonucunda ortaya çıkacak ihtiyaçlar gözetilerek 2016 yılı içerisinde yeni personel alımı gerçekleştirilecektir.

A.2.2. Personel Eğitim Faaliyetleri

Ajans tarafından, DAP Eylem Planı Eylem No: KK 3.1.'de de belirtildiği gibi, edindiği bilgi ve tecrübelerle Ajans hedeflerine ulaşmasına katkı sağlama, birimlerin faaliyetlerini yürütme kabiliyetlerini geliştirme ve personelin mesleki bilgi, beceri ve kapasitelerini artırma amaçlarını gerçekleştirebilmek amacıyla, birimlerin ihtiyaç duydukları eğitimler 2016 yılında da devam edecektir. Eğitimler, Kalkınma Bakanlığı, Ekonomi Bakanlığı, AB Bakanlığı, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, TODAİE, Kalkınma Bankası, TÜBİTAK vb. kurumlarla işbirliği kapsamında ve gerek görüldüğü takdirde piyasadan hizmet alımıyla düzenlenecektir. Ajans mevcut personeli için Hibe Muhasebesi, Yatırım Teşvik,

Makroekonomik Göstergelerin Yorumlanması, Makine ve Ekipman Kontrolünde Dikkat Edilecek Hususlar, Sahte Belge İncelemeleri, Yapım İşleri Kontrolünde Dikkat Edilecek Hususlar, Rapor Hazırlama, Veri Analizi ve Veri Yorumlama Eğitimi gibi eğitimlerin alınması planlanmaktadır. Ajansta özellikle yeni istihdam edilecek personelin proje hazırlama, değerlendirme, yürütme ve izleme kapasitelerini geliştirmek ve bilgi birikimlerini arttırmak amacıyla teori ve pratiğin birlikte tasarlanacağı Proje Döngüsü Eğitimi (PCM), Eğitici Eğitimi, MsProject, Sosyal Davranış ve Protokol Eğitimi, Stres ve Motivasyon Eğitimi vb. eğitimlerin alınması sağlanacaktır.

AB Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı, Bölgesel Kalkınma Bileşeni IPA-3 ve İnsan Kaynakları Geliştirme Operasyonel Programı IPA-4 kapsamında Ajans tarafından çalışmaları yürütülen, takip edilen proje ve faaliyetlerin AB mevzuatına uygun, sağlıklı, güvenli ve daha hızlı bir şekilde yürütülebilmesi için bu konuda gerekli görülen eğitimler alınabilecektir. Ayrıca yıl içerisinde ihtiyaç ve gereklilik arz eden benzeri ve diğer konularda da personelin eğitim alması sağlanacaktır.

2015 yılında Ajans personelinin uluslararası çalışma ortamını tanımaları bilgi, beceri ve tecrübelerinin artırılması amacıyla sekiz personelin uluslararası kurumlar/şirketlerde eğitim almaları planlanmış ancak personel alım sürecinin gecikmesi ve mevcut personel sayısının kısıtlı olmasından dolayı bu faaliyet gerçekleştirilememiştir. Bu faaliyetin 2016 yılında gerçekleştirilmesi hedeflenmektedir.

Tablo A.2 İnsan Kaynakları Faaliyetleri

Faaliyet Adı	Sorumlu Birim	Süre	Tutar (TL)
Personel İstihdamı ve Ödemeler			
Personel Alım Faaliyeti	İMİB	01.01.2016 31.12.2016	20.000
Personel Maaş Ödemeleri	İMİB	01.01.2016 31.12.2016	3.000.000
Personel SGK Kesintileri	İMİB	01.01.2016 31.12.2016	700.000
İhbar ve Kıdem Tazminatları	İMİB	01.01.2016 31.12.2016	42.000
İlave Tediye, Ödül ve İkramiyeler	İMİB	01.01.2016 31.12.2016	400.000
Sosyal Haklar	İMİB	01.01.2016 31.12.2016	150.000
Fazla Mesailer	İMİB	01.01.2016 31.12.2016	20.000
Personel Eğitim Faaliyetleri			
Yurtiçi Personel Eğitimleri	İMİB	01.01.2016 31.12.2016	30.000
Yurtdışı Eğitim ve Staj Faaliyetleri	İMİB	01.01.2016 31.12.2016	6.000

A.3. Denetim Faaliyetleri

A.3.1. İç Kontrol ve Risk Yönetimi Faaliyetleri

Ajans İç Kontrol Sistemi 2011 yılında ve Ajans Risk Yönetim Sistemi 2012 yılında Ajans personeli tarafından oluşturulmuştur. Bu kapsamda, tüm Ajans personelinin katılım sağladığı eğitim ve danışmanlık hizmetleri alınmış, Ajans Risk Görevlisi ve Birim Risk Sorumlularının yer aldığı bir Risk Ekibi kurulmuş, Risk Kütüğü ve Risk Rehberi hazırlanmıştır. Ajans Risk Görevlisi tarafından yıl içerisinde belirli dönemlerde Risk Değerlendirme Raporu düzenlenerek Ajans Genel Sekreterine sunulmaktadır.

En son 2014 yılı Aralık ayında sonunda hazırlanan İç Kontrol Raporunda 454 kontrol noktası test edilmiş bunlardan 416 tanesinin sorunsuz olduğu ve 38 noktada iyileştirmeye ihtiyaç duyulduğu ve genel kontrol etkinlik derecesi 4,73 olarak tespit edilmiştir. İyileştirme ihtiyacı duyulan noktaların birçoğu Ajansın toplam personel sayısının azlığından ve İç Denetçi ile Hukuk Müşaviri istihdam edilememesinden kaynaklanmaktadır. Ajans içi raporlama ve görevlendirmelerin iyileştirilmesine yönelik tedbirler 2015 yılında alınmıştır.

Ajans bünyesinde oluşturulan İç Kontrol ve Risk Yönetim Sistemlerinin geliştirilmesi ve iyileştirilmesi amacıyla 2012 yılından itibaren zaman zaman bu konuda eğitim ve danışmanlık hizmeti alınmaktadır. 2015 yılı Haziran ayında da Ankara Kalkınma Ajansı İç Denetçisi Ajansımıza davet edilerek İç Kontrol ve Risk Yönetimi ile ilgili kendisinden eğitim alınmış ayrıca konulara ilişkin yapmış olduğumuz çalışmalar kendisi ile paylaşılmış ve çalışmalarımızla ilgili görüş ve önerileri alınmıştır. 2016 yılında da iç kontrol ve risk yönetimi faaliyetleri sürdürülecektir.

A.3.2. Sayıştay Denetimi

Anayasa'nın 160'ıncı maddesi, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu ve 5018 sayılı Kamu Yönetimi ve Kontrol Kanunu hükümleri uyarınca, kamu idarelerinin, hesap verme sorumluluğu çerçevesinde görevlendirilen Sayıştay, Ajansımızda 2012, 2013 ve 2014 yıllarına ait denetimleri gerçekleştirmiştir. 2014 yılı denetim raporu henüz yayınlanmamıştır. 2013 yılı denetim raporunda Kalkınma Ajansları Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği ile KAYS sisteminden kaynaklanan uyumsuzluklar haricinde Ajansın yürüttüğü faaliyetlere ilişkin olumsuz bir durum yoktur. 2015 yılı Sayıştay Denetimi 2016 yılında gerçekleştirilecektir.

A.3.3. Bağımsız Denetim

3 Ağustos 2009 tarihli 27308 sayılı Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren Kalkınma Ajansları Denetim Yönetmeliğinde belirtildiği üzere; Ajansın faaliyetleri, hesapları, işlemleri, performansı, yönetim ve kontrol süreç ve yapıları ile risk yönetiminin, ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde incelenmesi ve raporlanması amacıyla bağımsız denetim hizmeti alınmaktadır. 2014 yılı bağımsız denetim raporunda mali ve performans denetimleri için olumlu görüş verilmiş, ancak iç kontrol sisteminin denetiminde Ajans'ta iç denetçi istihdam edilememesi nedeniyle şartlı görüş verilmiştir. Ajans'ın kuruluşundan bugüne kadar iç denetçi istihdam edilememiş olmasına rağmen 2011 yılında kurulan iç kontrol sistemi ve iç kontrol

servisi sorumlu olduğu faaliyetlerin yeterli ölçüde yerine getirilmesini sağlanmaktadır. 2015 yılı Bağımsız Denetimi 2016 yılı ilk çeyreğinde gerçekleştirilecektir.

A.3.4. Devlet Denetleme Kurulu

Devlet Denetleme Kurulu'nun 2014 Eylül Ayında yayınlanan DDK Kalkınma Ajansları Araştırma ve İnceleme Raporu Kapsamında Alınacak Tedbirlere ilişkin Ajans'ın gerçekleştirdiği ilerlemeler üç ayda bir Kalkınma Bakanlığına sunulmaktadır.

Tablo A.3 Denetim Faaliyetleri

Faaliyet Adı	Sorumlu Birim	Süre	Tutar (TL)
İç Kontrol ve Risk Yönetimi Faaliyetleri	İMİB	01.01.2016 31.12.2016	1.000
Sayıştay Denetimi	İMİB	01.01.2016 31.12.2016	0,00
Bağımsız Denetim	İMİB	01.01.2016 31.03.2016	6.000
Devlet Denetleme Kurulu	İMİB	01.01.2016 31.12.2016	0,00

A.4. Taşınır Mal Temini

Ajans merkez binası ile Yatırım Destek Ofisleri için ofis ekipmanı, bilgisayar ve sarf malzemeleri ile çeşitli kırtasiye ve büro malzemeleri ile çay, su gibi ihtiyaçlar Kalkınma Ajansları Mal, Hizmet ve Yapım İşi Satın Alma Usul ve Esasları çerçevesinde karşılanacaktır.

Tablo A.4 Taşınır Mal Temini Faaliyetleri

Faaliyet Adı	Sorumlu Birim	Süre	Tutar (TL)
Tefrişat ve Demirbaş Giderleri	İMİB, THİB	01.01.2016 31.12.2016	30.000
Bilgisayar Sarf Malzemesi Giderleri	İMİB, THİB	01.01.2016 31.12.2016	35.000
Kırtasiye ve Büro Malzemeleri Giderleri	İMİB	01.01.2016 31.12.2016	35.000
Diğer Tüketim Malzemeleri	İMİB	01.01.2016 31.12.2016	30.000

A.5. Hizmet Temin Faaliyetleri

Ajans çalışmalarının yürütüldüğü, 49 yıllığına Milli Emlak Genel Müdürlüğünden kiralanan hizmet binası ile Ağrı, Ardahan ve Iğdır illerindeki Yatırım Destek Ofislerinin hizmet vermekte oldukları ofislerin yıllık kira ödemeleri yapılacaktır. Ajans merkezi ve Yatırım Destek Ofislerinin elektrik, su, ısınma, telefon, internet kullanımı gibi giderleri, Ajans bütçesinden karşılanacaktır. Ayrıca Ajans merkez hizmet binasının ve illerdeki YDO Koordinatörlüklerinin temizlik ve güvenlik gibi ihtiyaçları geçmiş yıllarda olduğu gibi 2016 yılında da hizmet alımı yoluyla karşılanmaya devam edilecektir. Ajans Merkezi ve YDO Koordinatörlüklerinin gönderileri için 2016 yılı Ocak ayında tek bir kargo firması ile anlaşma yapılarak gönderilerin hızlı ve güvenli bir şekilde adreslerine ulaştırılmaları sağlanacaktır.

Ayrıca, Ajans'ta Hukuk Müşaviri olmadığı için, 2014 yılından beri Hukuki iş ve işlemleri için dışardan Avukatlık Hizmet Alım yoluyla yerine getirilmekte olup, 2016 yılında da Hukuk Müşaviri istihdam edilene kadar dışardan avukatlık hizmet alımına devam edilecektir.

Tablo A.5 Hizmet Temin Faaliyetleri

Faaliyet Adı	Sorumlu Birim	Süre	Tutar (TL)
Kira Giderleri	İMİB	01.01.2016 31.12.2016	200.000
Elektrik, Su, Isıtma Giderleri	İMİB	01.01.2016 31.12.2016	150.000
Telefon ve İnternet Giderleri	İMİB	01.01.2016 31.12.2016	90.000
Güvenlik ve Temizlik Hizmetleri	İMİB	01.01.2016 31.12.2016	750.000
Kargo ve Posta Hizmetleri	İMİB THİB	01.01.2016 31.12.2016	40.000
Bakım ve Onarım Giderleri	İMİB	01.01.2016 31.12.2016	50.000
Avukatlık, Müşavirlik ve Danışmanlık Hizmeti Giderleri	İMİB	01.01.2016 31.12.2016	30.000

A.6. Ulaşım Faaliyetleri

Ajansın ulaşım ihtiyaçları 2015 yılında hizmet alımı (kiralama) yoluyla karşılanmış olup, Kars merkez hizmet binası için iki ve Ağrı, Ardahan ve Iğdır Yatırım Destek Ofisleri için de birer olmak üzere toplam beş adet binek araç kiralanmıştır. 2016 yılında da aynı sayıda araç kiralanmasına devam edilecektir. Bu araçların yanı sıra yapılacak organizasyonlar ve izleme değerlendirme faaliyetleri için gerek görülmesi durumunda kısa süreli araç kiralama hizmeti de temin edilebilecektir.

Tablo A.6 Ulaşım Faaliyetleri

Faaliyet Adı	Sorumlu Birim	Süre	Tutar (TL)
Araçların Kira Giderleri	İMİB	01.01.2016 31.12.2016	90.000
Araçların Yakıt Giderleri	İMİB	01.01.2016 31.12.2016	70.000
Yolluklar	İMİB	01.01.2016 31.12.2016	40.000
Diğer Ulaşım Hizmetleri	İMİB	01.01.2016 31.12.2016	20.000

A.7. Görev Giderleri

Ajansımız 2016 yılı faaliyetleri kapsamında mahkeme masrafları, vergi, resim, harçlar ve diğer yasal görevler ile diğer görev giderleri gibi harcamaların yıl boyunca devam edeceği ön görülmektedir.

Tablo A.7 Görev Giderleri

Faaliyet Adı	Sorumlu Birim	Süre	Tutar (TL)
Görev Giderleri	İMİB	01.01.2016 31.12.2016	70.000

A.8. Yedek Ödenek

Ajansımız 2016 yılı faaliyetleri kapsamında hali hazırda öngörülemeyen harcamaların karşılanması için yıl boyunca kullanılabilecek ödenek kalemidir.

Tablo A.8 Yedek Ödenek

Faaliyet Adı	Sorumlu Birim	Süre	Tutar (TL)
Yedek Ödenek	İMİB	01.01.2016 31.12.2016	29.352,11

B. İLETİŞİM VE TANITIM FAALİYETLERİ

Serhat Kalkınma Ajansı ile kamu kurum ve kuruluşları, yerel yönetimler, üniversiteler, sivil toplum kuruluşları, özel sektör ve uluslararası kuruluşlar arasındaki iletişimi en iyi şekilde sağlamak ve yönetmek için hazırlanmış olan iletişim stratejisi kapsamındaki faaliyetlerin gerçekleştirilmesine 2016 yılında da devam edilecektir.

B.1. Kurumsal İletişim Faaliyetleri

Kurumsal iletişim faaliyetleri kapsamında, Ajansın faaliyet alanında bulunan Ağrı, Ardahan; Iğdır ve Kars illeri olmak üzere Türkiye genelindeki gelişmelerin izlenmesi amacıyla internet, yerel ve yaygın basın ile televizyon haberlerinin takibine devam edilecektir. Bu doğrultuda, bazı yaygın haber ajansları ile yerel ajanslara abonelikler sürdürülecek ve ajansın çalışmaları haber yapılarak medya ile paylaşılacaktır. Yerel düzeyde meydana gelen gelişmeleri takip etmek amacıyla dört ilde yerel yayın yapan gazetelere abonelikler 2016 yılında da devam edecektir. Ajansın personel alım ilanları, Ajans çalışmaları ve mali destek programlarıyla ilgili duyuruların yerel ve yaygın medyada yayınlanmasına devam edilecektir.

Tablo B.1 Kurumsal İletişim Faaliyetleri

Faaliyet Adı	Sorumlu Birim	Süre	Tutar (TL)
Medya Takibi	THİB	01.01.2016 31.12.2016	5.000
Ajans Abonelikleri	THİB	01.01.2016 31.12.2016	10.000
Yerel Medya Abonelikleri	THİB	01.01.2016 31.12.2016	5.000
İlanlar ve Duyurular	THİB	01.01.2016 31.12.2016	25.000

B.2. Tanıtım Faaliyetleri

B.2.1. Kadın Fotoğrafçıların Gözünden Serhat İleri

2014 yılı içerisinde iki kez düzenlenen Foto Safari Turları kamuoyunda büyük yankı uyandırmıştır. Bölge illerindeki tarihi ve turistik değerlerin ve Ajans çalışmalarının tanıtımı amacıyla bu yıl kadın fotoğraf sanatçılarının katılacağı foto safari etkinliği düzenlenecektir. Üniversitelerde fotoğraf üzerine ders veren öğretim üyeleri, yüksek tirajlı gazeteler ile büyük haber ajanslarının kadın öğretim üyeleri ile turizm ağırlıklı yayın yapan dergilerin ve yüksek tirajlı gazetelerin kadın fotoğrafçılarının katılacağı bir program düzenlenecektir. Ajans tarafından düzenlenecek olan 4-5 günlük program kapsamında fotoğrafçılar, bölgenin sosyal yaşamı, tarihi ve turistik mekânlarını fotoğraflayacaktır. Programa ulusal basında ilgi uyandıracak kadın bir yazar veya sinema oyuncusunun da davet edilmesi planlanmaktadır. Etkinliğin video çekimleri de yapılacak olup hazırlanacak film tanıtım materyali olarak kullanılacaktır. Etkinlik sonrası ortaya çıkacak fotoğraflar Ankara, İstanbul ve İzmir gibi büyük kentlerde sergiler açılması planlanmaktadır. Ayrıca çekilen fotoğraflardan bir tanıtım albümü hazırlanacaktır.

B.2.2. Çıldır Gölü Medya Kampı

Yılın yaklaşık dört ayı yüzeyi buzlarla kaplanan Çıldır Gölü'nün alternatif bir kış turizm faaliyeti olarak sunulması amacıyla Göl üzerinde iki gece konaklamalı bir basın tanıtım organizasyonu düzenlenecektir. Ulusal televizyon kanalları ve gazetecilerden oluşacak yaklaşık on kişilik grubunun buz kırılarak balık avlanması, atlı kızak turları, buz üzerinde rüzgar sörfü ve benzeri etkinlikleri takip etmeleri sağlanacaktır. Aynı zamanda gazetecilerin yerel halkın günlük yaşamını dair haberler de yapması hedeflenmektedir. Önceki yıllarda düzenlenen ve reklam eşdeğerliliği yüksek olan organizasyon 2016 yılının ilk çeyreğinde gerçekleştirilecektir.

B.2.3. Tuvale Düşen İlk Işık / Kar Beyaz

Ajansımız geçmiş yıllarda doğunun kültür merkezi olan Kars ve çevre illerini kültür - sanat faaliyetleri ile buluşturmak amacıyla 2015 yılında bir sanat çalıştayını düzenlemiştir. 11 ressamın katıldığı çalıştay kapsamında, ressamlar Ani Antik Kenti, İshak Paşa Sarayı, Ağrı Dağı ve Kars Kalesi gibi tarihi ve kültürel değerlerin resimlerini çizmiş ayrıca Gülahmet Aytemiz Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi'nde okuyan resim bölümü öğrencileri ile buluşmuşlardır. Etkinlik, yazılı ve görsel medyada geniş yankı uyandırmıştır.

Bu faaliyetlerin kış versiyonu 2016 yılının ilk yarısında tekrar düzenlenecektir. Düzenlenecek olan program kapsamında tarihi ve turistik değerler usta sanatçıların tuvallerinde hayat bulacaktır. İcra edilecek olan çalışmalar Ankara, İstanbul ve İzmir gibi büyük kentlerde açılacak olan sergiler aracılığıyla gösterilecek, katılım sağlanan tanıtım günleri ve fuarlar aracılığıyla bölgenin tanıtımı sağlanacaktır.

B.2.4. Serhat'ı Keşfet: Off Road Kış

Ajansımız bölgenin sahip olduğu eko-turizm potansiyelinin değerlendirilmesi ve alternatif turizm olanaklarının tanıtılması amacıyla çeşitli faaliyetler yürütmektedir. Ajans bu kapsamda hazırladığı kent turizm keşif rehberlerinde dört il için safari, yürüyüş, bisiklet rotaları belirlemiş ve “Serhat'ı Keşfet” teması ile bir tanıtım programı yürütmeye karar vermiştir. Programın ilk ayağı 16-18 Mayıs 2015 tarihleri arasında gerçekleştirilen “Serhat'ı Keşfet: Off Road” organizasyonu ile başlamıştır. Keşif turunun tamamı filme alınmış ve ulusal bir kanalda yayınlatılmış ve medya analiz sonuçlarına göre 3,5 milyon kişiye erişim sağlanmıştır. 2016 yılında da benzer bir organizasyon gerçekleştirilmesi planlanmaktadır. Organizasyon kapsamında, ülkenin çeşitli yerlerinden gelen Off Road kulüpleri ağırlanarak belirlenecek rotalarda ve bölgenin tarihi – kültürel değerlerin tanıtımı yapılması hedeflenmektedir.

B.2.5. Serhat'ı Keşfet: Bisiklet ve Yürüyüş Rotaları

Serhat'ı Keşfet organizasyonunun 2016 yılındaki ikinci ayağı ise dört ilde yürütülecek bisiklet ve yürüyüş rotalarının tanıtımıdır. Hazırlanması düşünülen program, en fazla 10 bisikletçi ve 5 yürüyüşçü olmak üzere iki ayrı ekibin dört ildeki maceralarının konu alınacağı ve yüklenicinin iki ayrı ekip ile çekimleri gerçekleştireceği şekilde tasarlanmıştır. Ajans tarafından belirlenecek rotalar üzerinde bölge illerinin turizm değerlerinin tanıtımı yapılacaktır. Organizasyonun çekimleri yapılarak yürüyüş ve bisiklet rotaları için 40'ar dakikalık toplam üç bölüm hazırlanacak ve ulusal bir televizyon kanalında yayınlanacaktır.

B.2.6. Kurmaca Kısa Film ve Belgesel Yarışması (5)

2011 yılından bu yana her yıl düzenlenen Kurmaca Kısa Film ve Belgesel Yarışması'na 2016 yılında devam edilecektir. Yarışma, başta üniversitelerin televizyon ve sinema bölümlerinde okuyan öğrenciler olmak üzere sinema ve belgeselle ilgilenen amatör ve profesyonel yönetmenlerin dikkatini çekmekte ve bölgenin tanıtımına büyük katkı sağlamaktadır. Önceki yıllardan farklı olarak bu yıl film çekimleri öncesi eğitim ve atölye çalışmaları yapılarak bu alanla ilgilenenlerin daha kaliteli eserler oluşturulması katkı sağlanması hedeflenmektedir.

B.2.7. Sanal Tur Projesi ve Uygulaması

Ajansımız tarafından TRA2 Bölgesinin gerek yurtiçi ve yurtdışı fuarlarında gerekse de yerelde tanıtımını daha somuta indirmek amacıyla bölgede 360 derece sanal tur yapılması ihtiyacı hâsıl olmuştur. Bu ihtiyacın giderilmesi için bölgede turizm değeri olan yerler belirlenecektir. Belirlenen lokasyonlar için 360 derece sanal tur projesi yapılarak bölge tanıtımları daha somuta indirgenerek bölge turizm tanıtımının daha somut olması ve Turizm potansiyelinin artırılması hedeflenmektedir. Yapılacak sanal turda İngilizce ve Türkçe dil desteği olacaktır. Türkçe ve İngilizce dillerinde hazırlanacak olan proje Türkiye pazarında aktif olarak çalışan tüm yerli ve yabancı seyahat acentaları ve tur operatörleri ve sektör temsilcileri ile paylaşılacaktır.

B.2.8. TRA2 Turizm Rotalarının Tanıtımı

2011-2013 yıllarında Ajans tarafından hazırlanmış olan TRA2 Bölgesi keşif rotaları konu ile ilgili seyahat acenteleri ve turistlerin büyük beğenisi kazanmaktadır. Bu rotaların bilinirliğinin artırılması ve geliştirilmesi amacıyla Türkiye Seyahat Acentaları Birliği (TURSAB) ile işbirliği yapılmasına karar verilmiştir. İş birliği kapsamında TURSAB'ın özellikle Doğa, Kültür ve Incoming Komiteleri ile bir dizi toplantı, bilgilendirme turları yapılacaktır. Hali hazırda TURSAB'ın 9.000'in üzerinde üyesi olup bunların ancak (Bölgemiz dışındaki) yaklaşık 50-60 tanesinin bölgemize tur düzenlediği tahmin edilmektedir. TURSAB üyelerine yönelik yapılacak olan bu tanıtım faaliyeti ile en az 200 TURSAB üyesinin Bölgedeki turizm rotaları hakkında detaylı bilgilendirilmesi hedeflenmektedir. Ayrıca imzalanacak olan çok yıllık protokol kapsamında bu rotalardaki eksikliklerin giderilmesi için ortak proje geliştirme, finansman kaynağı bulma vb. faaliyetler TURSAB ile birlikte yürütülecektir.

B.2.9. Serhat'ın Öncüleri Belgeselleri

Bölgemizin önemli değerleriyle ilgili farkındalık yaratılması amacıyla önceki yıllarda yapılmış olan belgesel filmlere 2016 yılında da devam edilecektir. 2016 yılı için hazırlanacak belgesellerden birisinde Horasan'dan gelerek Anadolu'yu mesken tutan, Anadolu'nun manevi sahiplerinden birisi olan ve Ahmed Yesevi'den Hz. Mevlana'ya kadar pek çok velinin nur ve feyiz kaynağı olan Ebu'l-Hasan Harakani Hazretlerinin tanıtılması hedeflenmektedir. 2016 yılında hazırlanacak bir diğer belgeselde ise 17.yüzyılda yaşamış şair, tarihçi ve mutasavvıf olan Ahmed-i Hani konu alınacaktır. Devrinin tasavvuf ve edebiyat alanında önde gelen şahsiyetlerinden birisi olan Ahmed-i Hani'nin türbesi Doğubayazıt ilçesindedir. Harakani Hazretlerinin türbesi Kars'ta bulunmakta olup her iki türbe her yıl çoğunluğu bu Bölge kökenli binlerce kişi tarafından ziyaret edilmektedir. Bölgenin manevi sahipleri olan bu şahsiyetlerin tanıtımına katkı sağlanması ve Bölgede inanç turizminin geliştirilmesi amacıyla animasyon tarzında iki adet belgesel film hazırlanacaktır. Bölgemizin önemli kültür değerlerinden olan Aşık Şenlik'in hayatı ve sanatı da bu yıl hazırlanacak bir diğer belgeseldir. Bu belgesellerin çeşitli etkinliklerde ve ulusal televizyon kanallarında yayımlanmasıyla Bölgenin inanç turizmi ve edebi değerleriyle ilgili kamuoyunda farkındalığının artırılması hedeflenmektedir. Ayrıca, 2016 yılı bitmeden Sarıkamış Şehitlerinin ve Harekatının tanıtımı ve toplumca benimsenmesi amacıyla ünlülerin ve devlet erkanının yer alacağı bir kamu spotunun hazırlanması da planlanmaktadır.

B.2.10. TRA2 Bölgesi Tanıtım Filmleri

Tarih boyunca birçok medeniyete ev sahipliği yapmış olan TRA2 Bölgesi sahip olduğu tarihi, kültürel ve doğal güzellikleri ile önemli bir turizm potansiyeli barındırmaktadır. Son yıllarda ulaşım imkânlarının gelişmesi, altyapı yatırımları ve özellikle turizm sektöründeki yatırımların tamamlanmasıyla Bölgeye gelen turist ve yatırımcı sayısında artış olmuştur. Bölgemizdeki bu değişim ve gelişimin kamuoyuna aktarılması ve insanların kafasında kötü imajın yıkılması için güncel tanıtım filmlerine ihtiyaç duyulmaktadır. Bölgedeki her bir il için 5-7 dakikalık tanıtım filmleri hazırlanacak olup bu filmlerin çeşitli organizasyonlarda

kullanılması ve ulusal kanallarda yayınlanması hedeflenmektedir. Filmlerde doğal, tarihi ve kültürel değerlerin yanı sıra bölgenin yatırım ortamındaki değişim vurgulanacaktır.

B.2.11. Oteller ve Restoranlar Kataloğu

Ajansımız tarafından tanıtım faaliyetlerinde kullanılmak üzere bölge illerimizde yer alan otellerin ve restoranların toplu halde sunulduğu bir tanıtım kataloğuna ihtiyaç duyulmaktadır. Bu ihtiyacın giderilmesi için Bölgedeki nitelikli yeme içme ve konaklama yerlerinin sunduğu hizmetlerin, iletişim bilgilerinin, kapasitelerinin ve fotoğraflarının yer alacağı bir katalog hazırlanacaktır. Bu katalog ile Bölgenin son yıllarda gerçekleşen hem kamu hem de özel sektör yatırımlarının kamuoyunun bilgisine sunulması ve artan turizm potansiyelinin daha hızlı realize edilmesi hedeflenmektedir. Türkçe ve İngilizce dillerinde hazırlanacak olan katalog Türkiye pazarında aktif olarak çalışan tüm yerli ve yabancı seyahat acentaları ve tur operatörleri ve sektör temsilcileri ile paylaşılacaktır.

Tablo B.2 Tanıtım Faaliyetleri

Faaliyet Adı	Sorumlu Birim	Süre	Tutar (TL)
Kadın Fotoğrafçıların Gözünden Serhat İlleri	THİB	01.01.2016 31.03.2016	50.000
Çıldır Gölü Medya Kampı	THİB	01.01.2016 31.01.2016	6.150
Tuvale Düşen İlk Işık / Kar Beyaz	THİB	01.01.2016 31.03.2016	1.000
Serhat'ı Keşfet: Off Road Kış	THİB	01.01.2016 31.01.2016	80.000
Serhat'ı Keşfet: Bisiklet ve Yürüyüş Rotaları	THİB	01.05.2016 30.06.2016	40.000
Kurmaca Kısa Film ve Belgesel Yarışması (5)	THİB	01.04.2016 31.12.2016	35.000
Sanal Tur Projesi ve Uygulaması	THİB	01.06.2016 31.12.2016	30.000
TRA2 Turizm Rotalarının Tanıtımı	THİB, ASGEP	01.06.2016 31.12.2016	0
Serhat'ın Öncüleri Belgeselleri	THİB	01.02.2016 31.08.2016	300.000
TRA2 Bölgesi Tanıtım Filmi	THİB	01.04.2016 30.09.2016	350.000
Oteller ve Restoranlar Tanıtım Kataloğu	THİB, YDO Koor.	01.08.2016 30.11.2016	10.000

B.3. Katılım Sağlanan Organizasyonlar

B.3.1. Yurtiçi Turizm Fuarları

2016 yılında yurt içerisinde bölge turizm değerlerinin tanıtımının yapılması amacıyla EMITT Fuarı, Van Fuarı ve Travel Turkey İzmir Fuarı'na katılım sağlanacaktır. Fuarlar kapsamında bölgedeki turizm işletmeleri ve yöresel ürün üreticileri organizasyona davet edilerek Ajans standından faydalanmaları, iş bağlantıları yapmaları ve sektördeki güncel gelişmeleri takip

etmeleri hedeflenmektedir. Ayrıca, Valiliklerin organizasyonuyla büyükşehirlerde düzenlenen tanıtım günlerine katılım sağlanarak Ajansın ve Bölgenin tanıtımı yapılacaktır.

B.3.2. Yurtdışı Turizm Fuarları ve Teknik İnceleme Ziyaretleri

Bölgemizin turizm değerlerinin tanıtımı ve işbirlikleri kurulması amacıyla hedef pazar olarak belirlenmiş olan Rusya, Azerbaycan, Gürcistan, Ukrayna, Almanya, Polonya, Birleşik Arap Emirlikleri ve Japonya’da düzenlenmiş olan turizm fuarlarına önceki yıllarda katılım sağlanmıştır. 2016 yılı içerisinde ilgili Kültür ve Tanıtma Ataşeliklerince Türkiye standında yer tahsis edilmesi durumunda Çin, Güney Kore, Hollanda, Japonya, Polonya, Azerbaycan, Gürcistan, İran, Rusya, Almanya ve Ukrayna’da gerçekleştirilecek fuarlara katılım sağlanması hedeflenmektedir. 2016 yılı içerisinde bölgedeki paydaşların katılımıyla öncelikli olarak tarım, hayvancılık ve turizm sektörlerinde teknik inceleme gezilerinin düzenlenmesi planlanmaktadır. Bu gezilerde TRA2 Bölgesine benzer özellikler taşıyan yörelerin yerinde incelenmesi ve iyi uygulama örneklerinin ziyaret edilmesi planlanmaktadır.

Tablo B.3 Katılım Sağlanan Organizasyonlar

Faaliyet Adı	Sorumlu Birim	Süre	Tutar (TL)
Yurtiçi Turizm Fuarları	THİB	01.01.2016 31.12.2016	220.000
Yurtdışı Turizm Fuarları ve Teknik İnceleme Ziyaretleri	THİB	01.01.2016 31.12.2016	200.000

B.4. Baskı Materyalleri, Yayın ve Promosyon Faaliyetleri

B.4.1. SERKA Bültenleri

Ajansın yürüttüğü çalışma ve faaliyetlerin yer aldığı “Serhat’ta Gündem” adlı bülten yılda üç defa ve elektronik bülten iki aylık periyotlar halinde yayımlanmaktadır. 2015 yılı sonuna kadar 7 sayı Serhat’ta Gündem ve 3 sayı elektronik bülten yayınlanmış olup, bu faaliyetler 2016 yılında devam edecektir.

B.4.2. Yazılı Basınla Dağıtılan Tanıtım Ekleri

TRA2 Bölgesi’nin tanıtımı amacıyla yerel ve yaygın gazetelerde tanıtım ekleri çıkarılmaya devam edilecektir. Bölgedeki tarihi ve turistik değerler ile ajansın faaliyetleri, toplantılar ve mali destek programlarının etki ve sonuçlarını konu alan haber, makale ve dizi yazılarının yayınlanması sağlanacaktır.

B.4.3. Rapor, Kitap ve Broşür Basımları

2016 yılı çalışmaları kapsamında Ajans tarafından hazırlanan/hazırlatılan rapor, kitap, kitapçık ve broşür gibi materyallerin basımı yapılacaktır.

B.4.4. Promosyon ve Tanıtım Malzemeleri

Ajansın tanıtım faaliyetlerinde kullanılmak üzere çeşitli promosyon malzemeleri ve tanıtım materyallerinin hazırlanması ve basımı gerçekleştirilecektir. Özellikle turizm fuarlarına yönelik bölgesel değerlerin yer aldığı promosyon malzemelerinin temini sağlanacaktır.

Tablo B.4 Baskı Materyalleri, Yayın ve Promosyon Faaliyetleri

Faaliyet Adı	Sorumlu Birim	Süre	Tutar (TL)
SERKA Bültenleri	THİB	01.01.2016 31.12.2016	15.000
Yazılı Basınla Dağıtılan Tanıtım Ekleri	THİB	01.01.2016 31.12.2016	30.000
Rapor, Kitap ve Broşür Basımı	THİB	01.01.2016 31.12.2016	600.000
Promosyon ve Tanıtım Malzemeleri	THİB	01.01.2016 31.12.2016	60.000

B.5. Bilgi İşlem Altyapısına İlişkin Faaliyetler

Bilgi İşlem Servisi, Ajans bilgi işlem altyapısının bakım, destek ve kontrol işlemlerini yıl boyunca yapacaktır. Bu işlemlerin bir parçası olarak sistem güvenliğinin sağlanması amacıyla sistemdeki lisans yenileme ve yükseltme işlemleri yapılacaktır. 2016 yılında Güvenlik Duvarı ile EBYS ve mail sunucuları için SSL güvenlik sertifikalarının 3 yıllık yenilemeleri yapılacaktır. Sistemin genel kontrolleri ve periyodik olarak yapılacak olup kullanıcı düzeyinde donanım ve yazılım sorunlarının giderilmesi servis tarafından rutin olarak gerçekleştirilecektir. Ajansın İnternet sitesinin geliştirmesi, güncellemesi, duyuru ve haber ekleme işlemleri Bilgi İşlem Servisi tarafından yapılmaya devam edecektir. Ajans internet sitesi ve YDO'lerinin mevcut sayfalarına ilaveten Ajansın geçen yıllarda hazırlamış olduğu GPS kodlarını da içeren Gezi Rotaları Siteleri sayfaları tasarlanarak erişime açılacaktır. Turizm sayfalarının ve Almanca, İngilizce, Farsça ve Rusça dillerine çevirileri de yapılarak farklı dillerde kullanıcıların hizmetine sunulacaktır. Ajansın internet sitesinde her ay güncellenen bir "Rakamlarla Serhat İlleri" bölümü oluşturulacaktır. Bu bölüme girişler 2016 yılı için Ajans personeli tarafından yapılacak olup önümüzdeki yıllarda bazı bilgilerin Açık Veri paylaşımı kapsamında veri kaynakların otomatik olarak alınması hedeflenmektedir.

Tablo B.5 Bilgi İşlem Faaliyetleri

Faaliyet Adı	Sorumlu Birim	Süre	Tutar (TL)
Bilgi İşlem Altyapısı Bakım, Destek ve Kontrol İşlemleri	THİB	01.01.2016 31.12.2016	0,00
Elektronik Belge Yönetim Sistemi Bakımı, Güncelleme ve SSL Güvenlik Sertifikası Giderleri	THİB	01.10.2016 31.10.2016	15.000
Yazılım Lisans Yenileme Giderleri (Firewall, Antivirüs vb.)	THİB	01.04.2016 30.04.2016	10.000
Turizm Sayfası Tasarımı (Kodlama ve İngilizce, Almanca, Farsça ve Rusça dillerine çeviriler)	THİB	01.01.2016 30.06.2016	40.000

C. PLANLAMA, PROGRAMLAMA VE KOORDİNASYON

Serhat Kalkınma Ajansı, 2016 yılında TRA2 Bölgesinde ekonomik ve sosyal alanlarda sürdürülebilir kalkınmaya katkı sağlanması amacıyla hazırlamış olduğu 2014-2023 Bölge Planı'nda belirlenmiş olan öncelik alanlarında çalışmalarına devam edecektir. Bölge Planı,

DAP Eylem Planı ve Öncelikli Dönüşüm Programlarında yer alan sorumluluk ve ilgililik durumuna göre belirlenen ve bölge için ivedilik teşkil eden beş adet strateji ve eylem planı hazırlanacak ve on dört adet araştırma ve geliştirme faaliyeti yürütülecektir.

C.1. Strateji ve Eylem Planlarının Hazırlanması

TRA2 Bölgesinde sürdürülebilir kalkınmaya katkı sağlamak amacıyla hazırlanmış olan Bölge Planı, DAP Eylem Planı ve Öncelikli Dönüşüm Programlarının bölgemizde ivedilikle uygulanmasının temini için 2016 yılında beş adet Strateji ve Eylem Planı hazırlanacaktır.

C.1.1. SERKA 2016-2023 Stratejik Planı

Serhat Kalkınma Ajansı, Ajans içi verimliliğin artırılması ve hazırlanmış olduğu 2014-2023 Bölge Planının daha etkin uygulanmasının sağlanması amacıyla bölge planındaki hedeflerin gerçekleştirilmesinde oynayacağı rolü ve kurumsal stratejik yönelimini ortaya koyan bir Ajans Stratejik Planına ihtiyaç duymaktadır. Plan kapsamında mevcut durum analizi yapılacak, Ajansın vizyonu, misyonu, amacı, hedefleri ve hedeflere ulaşmak için izlenecek stratejiler ve eylemler belirlenecektir. Çalışmanın Ajans tarafından tamamlanması hedeflenmekte olup dış paydaş anket uygulaması için hizmet alımı yapılacaktır.

C.1.2. SERKA 2016-2020 İletişim Stratejisi

Ajansın İletişim Stratejisi bu yıla kadar yıllık olarak oluşturulmaktaydı. 2016 yılı ilk çeyreğinde Ajansın 2016-2023 Stratejik Planının hazırlanmasıyla birlikte Ajansın yürüteceği iletişim faaliyetlerinin uzun vadeli olarak planlanacaktır. Bu kapsamda Bölgede, Bölge ile etkileşim halinde olan bölge insanların yoğun olarak yaşadığı büyükşehirlerde ve Ajansın kamudaki algısının ölçülebilmesi amacıyla Ankara'da hizmet alım yönetimi ile anketler uygulanacak ve iletişim stratejisi hazırlanacaktır.

C.1.3. TRA2 Bölgesi Hayvancılık Stratejisi ve Eylem Planı

Bölgenin en büyük geçim kaynağı olan hayvancılık sektöründe sürdürülebilir kalkınma eylemlerinin belirlenmesi amacıyla 2014-2023 Bölge Planı'nda belirlenen "Rekabet Edebilirlik" gelişme ekseninin "4.1 Tarımsal üretimde verimliliğin ve yenilikçi uygulamaların artırılması" önceliğine ilişkin "TRA2 Hayvancılık Stratejisi ve Eylem Planı" hazırlanacaktır. Hazırlanacak olan Strateji ve Eylem Planında DAP Eylem Planında yer alan eylemlerin yanı sıra her il için belirlenecek spesifik eylemler de yer alacaktır.

2016-2019 yılları için hazırlanacak olan Eylem Planının hazırlık aşamasında Ajans hazırlayacağı mevcut durum analizini odak grup toplantılarıyla paydaşların değerlendirilmesine sunacaktır. Odak grup toplantılarından elde edilen verilerle her il için strateji hazırlanacak ve eylem planları oluşturulacaktır. Taslak eylem planının hazırlanmasının ardından kurumlar arası işbirliği ve koordinasyonun güçlendirilmesi ve katılımcılığın sağlanması amacıyla yönelik olarak yapılacak olan çalıştay/toplantılarla bölge illerinde yer alan kamu kurum kuruluşları ile sivil toplum kuruluşlarının sorumluluk alanlarının belirlenecek ve eylemlerin uygulama takvimi oluşturulacaktır. Eylemler toplam dört yıllık bir süre için yıllık olarak tespit edilecektir. TRA2 Hayvancılık Stratejisi ve Eylem Planı'nın

Ajans tarafından hazırlanması öngörülmekte olup, gerektiğinde danışmanlık hizmeti alınması planlanmıştır.

C.1.4. TRA2 Bölgesi Turizm Stratejisi ve Eylem Planları

Bölgede son yıllarda yapılan yatırımlarla önemli bir gelir kaynağı olarak öne çıkan ve taşıdığı potansiyel ile Bölgenin geleceğinde daha fazla önem kazanacak olan turizm sektöründe sürdürülebilir bir gelişme sağlanması amacıyla TRA2 Bölgesi Turizm Stratejisi ve Eylem Planı hazırlanacaktır. Hazırlanacak olan strateji ve eylem planı 2014-2023 Bölge Planı'nda belirlenen "Rekabet Edebilirlik" gelişme ekseninin "4.2 Turizmde bölgesel marka olunması" önceliğinin eylemlerini belirleyecektir. Hazırlanacak olan Strateji ve Eylem Planında DAP Eylem Planında yer alan eylemlerin yanı sıra her il için belirlenecek eylemler de yer alacaktır.

2016-2019 yılları için hazırlanacak olan Eylem Planının hazırlık aşamasında Ajans hazırlayacağı mevcut durum analizini odak grup toplantılarıyla paydaşların değerlendirilmesine sunacaktır. Odak grup toplantılarından elde edilen verilerle her il için strateji hazırlanacak ve eylem planları oluşturulacaktır. Taslak eylem planının hazırlanmasının ardından kurumlar arası işbirliği ve koordinasyonun güçlendirilmesi ve katılımcılığın sağlanması amacıyla yönelik olarak yapılacak olan çalıştay/toplantılarla bölge illerinde yer alan kamu kurum kuruluşları ile sivil toplum kuruluşlarının sorumluluk alanlarının belirlenecek ve eylemlerin uygulama takvimi oluşturulacaktır. Eylemler toplam dört yıllık bir süre için yıllık olarak tespit edilecektir. TRA2 Turizm Stratejisi ve Eylem Planı'nın Ajans tarafından hazırlanması öngörülmekte olup, gerektiğinde danışmanlık alınması planlanmıştır.

C.1.4.1. Turizm Gelişim Planları (Sarıkamış ve Doğubayazıt)

Son yıllarda ulaşım altyapısının iyileşmesi, turizm tesislerinin kapasite ve hizmet kalitesi artışları Bölgenin mevcut turizm potansiyellerini daha da arttırmaktadır. Devletin hem doğrudan yaptığı yatırımlar hem de özel sektör yatırımlarına sağlamış olduğu destekler Bölgede turizmin önemli bir gelir kaynağı ve istihdam kapısı olmasını sağlamaktadır. Hali hazırda Türkiye'nin önemli bir kış turizm merkezi olan Sarıkamış, mevcut projelerinin tamamlanması ile spor turizminde ve kültür turizminde (şehitlik ve müze sayesinde) önemli bir merkez olmaya adaydır. Benzer şekilde İran - Türkiye karayolu üzerinde bulunan ve İshakpaşa Sarayı ile Ahmed-i Hani Türbesine ev sahipliği yapan Doğubayazıt, şuan uygulanmakta olan projelerin tamamlanması ile turistler için daha cazip bir şehir olacaktır. Bu ilçelerde yükselen turizm potansiyelinin ilçelere sağlayacağı katkının hızlandırılması ve sürdürülebilir kılınması amacıyla yerel paydaşlarla birlikte turizm gelişim planları oluşturulacaktır. Bu planlarda turizmin 12 aya yayılarak daha fazla istihdam ve gelir getirici hale gelmesi için yapılması gerekenlerin ilçelerdeki paydaşların katkısı ile tespit edilmesi hedeflenmektedir. Çalışma kapsamında saha araştırması ve odak grup toplantıları düzenlenecek olup üniversite veya profesyonel bir firmadan hizmet alımı yapılacaktır.

C.1.5. Dış Ekonomik Coğrafya Analizi ve TRA2 Bölgesi Dış Ticaret ve Lojistik Stratejisi ve Eylem Planı

Bölge illeri sahip olduğu jeopolitik önem dolayısıyla sanayi, ticaret ve lojistik sektörlerinin gelişimi noktasında önemli bir fırsata sahiptir. Özellikle 2015 yılında faaliyete geçen Aktaş

Sınır Kapısı ve kapasitesi artırılarak yenilenmiş olan Dilucu Sınır Kapısı, halen inşası devam eden Bakü-Tiflis-Kars demiryolu hattı ile şuan proje aşamasında olan Kars-Iğdır-Nahcivan demiryolu hattı, Ankara-Kars hızlı tren projesi ve Kars Lojistik Merkezi gibi büyük ölçekli kamu yatırımları Bölge için büyük bir potansiyel yaratacaktır. Bu potansiyelin harekete geçirilmesi amacıyla Serhat Kalkınma Ajansı faaliyete başladığı 2010 yılından bugüne kadar Bölgenin mevcut durumuna ve komşu ülkelerdeki yatırım ortamı ve ticaret fırsatlarına yönelik birçok çalışma yapmıştır. İllerin uygun yatırım alanları, komşu ülkeler iş rehberleri, sınır kapıları ve lojistik sektörlerine ilişkin raporlar hazırlamış ve kamuoyuyla paylaşmıştır. Araştırmaların yanı sıra çeşitli organizasyonlar, toplantılar, tanıtımlar düzenlemiş ve kurum, kuruluş ve şirketlere proje destekleri sağlamıştır.

TRA2 Bölgesi Dış Ekonomik Coğrafya Analizi, bölgenin çevre iller ve komşu ülkelerle olan ekonomik ilişkilerini ürün bazında ortaya koyarak bugüne kadar yapılan çalışmaları bütünlüğü bir nitelik taşıyacaktır. Bölgemizdeki ulaşım ve lojistik yatırımlarının tamamlanması ile Bölgemizin Asya ile Avrupa arasında mevcut ticarettten daha fazla pay alması beklenmekte olup çalışma ile bu ticaretin ürün bazında incelenmesi ve Bölgemiz için potansiyel taşıyan ürünlerin tespit edilmesi hedeflenmektedir. Çalışma istatistikî analizlerin yanı sıra bölge içindeki üretici ve dış ticaret sektöründeki paydaşlara yapılacak anket sonuçlarının birlikte değerlendirmesini içerecektir. Ayrıca düzenlenecek odak grup toplantıları ile analiz sonuçlarının geliştirilmesi ve kamuoyuna yayılması hedeflenmektedir.

Dış Ekonomik Coğrafya Analizi ile eşzamanlı olarak TRA2 Bölgesi Dış Ticaret ve Lojistik Stratejisi ve Eylem Planı hazırlanacaktır. Eylem Planında Bölgedeki imalat sanayi, ticaret, dış ticaret ve lojistik alanlarında yapılması gereken eylemler yer alacaktır.

Tablo C.1 Hazırlanacak Strateji ve Eylem Planları

Faaliyet Adı	Sorumlu Birim	Süre	Tutar (TL)
SERKA 2016-2013 Stratejik Planı	ASGEP	01.01.2016 31.03.2016	20.000
SERKA 2016-2020 İletişim Stratejisi	ASGEP, THİB	01.01.2016 31.05.2016	0
TRA2 Bölgesi Hayvancılık Stratejisi ve Eylem Planı	ASGEP	01.01.2016 30.04.2016	30.000
TRA2 Bölgesi Turizm Stratejisi ve Eylem Planları	ASGEP	01.01.2016 30.06.2016	95.000
Dış Ekonomik Coğrafya Analizi ve TRA2 Bölgesi Dış Ticaret ve Lojistik Stratejisi ve Eylem Planı	ASGEP	01.01.2016 30.06.2016	95.000

C.2. Araştırma ve Geliştirme Faaliyetleri

TRA2 Bölgesinde sürdürülebilir kalkınmaya katkı sağlamak amacıyla hazırlanmış olan Bölge Planı, DAP Eylem Planı ve Öncelikli Dönüşüm Programlarının bölgemizde ivedilikle uygulanmasının temini için 2016 yılında on dört adet araştırma yapılacaktır.

C.2.1. TRA2 Bölgesi Sosyal Analiz Çalışması

Kalkınma Bakanlığı tarafından 2015 yılında yapılan Sosyal Analiz Çalışması yerel paydaşlar ve ulusal düzeyde profesyonellerle birlikte incelenerek detaylı bir analiz yapılacaktır. Analiz

kapsamında TRA2 Bölgesi'nde geniş saha çalışması ile yerel paydaşlara uygulanacak anket ve görüşmeler yapılacaktır. Çalışma için konuyla ilgili uzman akademisyenlerden ve/veya profesyonel firmalardan hizmet alımı yapılacaktır.

C.2.2. TRA2 Bölgesi Yerel Ürünler ve Yeni Tatlar Araştırması

Turizm bölgenin önemli değerlerinden biridir. Bölge planında da rekabet edilebilirlik gelişme ekseninde 4.2 numaralı öncelik turizmde bölgesel marka olunması olarak yer almış, DAP Eylem Planı SH.6.1 numaralı eylemde turizm alt ve üst yapılarının iyileştirileceği, alternatif turizm türlerinin gelişiminin destekleneceği ve ulusal ve uluslararası tanıtım ve organizasyonlar düzenleneceği belirtilmiştir. Turizmde son yıllarda gastronomi ve yerel ürünlerin değeri hızla artmaktadır. Turizmde bölgesel marka olmayı desteklemek için bölgesel yerel ürünler ve yeni tatlar araştırması yapılacaktır. Çalışma kapsamında literatür taraması, saha araştırması, odak grup toplantıları ve çalıştaylar düzenlenecektir. Çalışmanın tamamlanması için faaliyet kapsamında bölge illerinde yer alan üniversitelerimiz ile işbirliğine gidilecek ayrıca profesyonel bir firmadan hizmet alımı yapılacaktır.

Çalışmanın bir diğer başlığı gıda ürünleriyle ilgili yapılacak Pazar araştırmasıdır. Çalışma kapsamında hedef pazarlar olan İstanbul, Ankara, İzmir ile komşu ülkelerdeki paydaşların görüş ve önerileri odak grup toplantısı ve analizlerle değerlendirilerek Gıda Ürünleri Pazar Araştırması hazırlanacaktır.

C.2.3. TRA2 Bölgesi İmalat Sanayi Araştırması

İmalat sanayinde verimlilik ve katma değer artırılması Bölge Planı rekabet edilebilirlik gelişme ekseninde 4.3 numaralı önceliklidir. Ayrıca ODOP İş ve Yatırım Ortamının Geliştirilmesi Programı 39 numaralı eylemde bölgesel ve ulusal düzeyde iş ve yatırım ortamı değerlendirme raporları hazırlanacağı belirtilmiştir. Bu bağlamda bölgedeki imalat sanayinin mevcut durumunun ortaya konulması amacıyla bir saha araştırması yapılması planlanmaktadır. Saha araştırması hizmet alımı yoluyla yapılacak olup, düzenlenecek odak grup toplantılarıyla ilgili kurumların da görüş ve önerileri toplanarak hazırlanacak raporda ne yer verilecektir.

C.2.4. TRA2 Bölgesinde Eğitimde Mentörlüğün Etkisi Araştırması

Sosyal gelişmişlik açısından Türkiye sıralamalarında en sonlarda yer alan TRA2 Bölgesinde bu durumdan en fazla etkilenen kesimlerden birisi de çocuklar ve gençlerdir. Bölgedeki ilköğretim, ortaokul ve ortaöğretim seviyesinde 300.000 ve bölgedeki üniversitelerde yaklaşık 40.000 öğrenci mevcut olup bu rakam bölgenin toplam nüfusunun %30'una tekabül etmektedir. Hali hazırda bölgemizdeki öğrencilerin bir kısmı ihtiyaç duydukları rehberlik hizmetini okullarından alabilirken birçok öğrencinin bu hizmet ve destekten etkin olarak yararlanamadıkları gözlemlenmektedir. Yapılacak olan araştırmada Kars ilinde farklı eğitim seviyesindeki öğrenciler için hem saha taraması hem de sektör temsilcileri ile birlikte oluşturulacak bir uygulama yapılarak mevcut sorunların tespiti ve çözüm yolu önerisi oluşturulması hedeflenmektedir. Bu çalışma hizmet alımı ile yapılacak olup çalışmada genç emekli öğretmenlerden faydalanılacaktır.

C.2.5. Kırsalda Yeşil Enerji Kullanımı Araştırması

Bölge Planı çevresel sürdürülebilirlik gelişme ekseninde 2.4. numaralı öncelik enerji kaynaklarının etkin kullanımı olarak belirlenmiştir. Aynı zamanda DAP Eylem Planı AKÇ.2.2 ve AKÇ.2.3'de yenilenebilir enerji potansiyelinin değerlendirileceği, enerji verimliliğini artırmak üzere projelerin destekleneceği açıklanmıştır. Bölge planı öncelikleri ve DAP Eylem Planı da göz önünde bulundurularak nüfusun yaklaşık yarısının (%49,6) kırsal nüfus olduğu bölgemizde yeşil enerji kullanım durumunun ortaya konulacağı ve yeşil enerjinin kırsalda kullanım alternatiflerinin yer alacağı Kırsalda Yeşil Enerji Kullanımı Araştırması yapılması planlanmıştır. Çalışma kapsamında saha taraması ve odak grup toplantıları düzenlenerek, proje önerileri geliştirilecektir. Çalışma bölge illerinde yer alan üniversitelerimiz ile işbirliği kapsamında, profesyonel bir firmadan hizmet alımı yoluyla yapılacaktır. Çalışmakapsamında ayrıca Iğdır ili için güneş enerjisi kullanılarak elektrik enerjisi üretiminin fizibilitesi de hazırlanacaktır.

C.2.6. TRA2 Bölgesi Alternatif ve Ekoturizm Potansiyeli Araştırması

Bölge planında da rekabet edilebilirlik gelişme ekseninde 4.2 numaralı öncelik turizmde bölgesel marka olunması olarak yer almış, DAP Eylem Planı SH.6.1 numaralı eylemde turizm alt ve üst yapılarının iyileştirileceği, alternatif turizm türlerinin gelişiminin destekleneceği ve ulusal ve uluslararası tanıtım ve organizasyonlar düzenleneceği belirtilmiştir.

Bölgemizde son yıllarda Ajansın da destekleriyle önemli turizm yatırımları gerçekleşmiş ancak yatırımlar genel olarak Sarıkamış kayak merkezi, Kars şehir merkezi, Iğdır şehir merkezi ve Doğubayazıt ilçesiyle sınırlı kalmıştır. Bölgede alternatif turizm faaliyetleri ile turizmin kırsala yayılması ve kırsal turizmin potansiyelinin ortaya konulması için TRA2 Bölgesi Alternatif ve Ekoturizm Potansiyeli Araştırması yapılması planlanmaktadır. Çalışma kapsamında saha araştırması ve odak grup toplantıları düzenlenecektir. Çalışmanın saha araştırması bölümü profesyonel bir firmadan hizmet alımı ile yapılacaktır. Odak grup toplantıları ve raporun tamamlanmasını Ajans personeli yapacaktır.

C.2.7. TRA2 Bölgesinde Mesleki Eğitimin Mevcut Durumu Araştırması

Mesleki eğitim ülkemizin önemli sorunlarından biridir. Hem Türkiye genelinde hem de Bölge özelinde mesleki eğitim yetersiz kalmakta, her sektörde nitelikli teknik eleman ihtiyacı karşılanamamaktadır. Bölge Planı'nda yer alan sosyal kalkınma gelişme ekseninde 1.1 numaralı işgücünün beceri seviyesinin yükseltilmesi ve istihdam edilebilirliğin artırılması önceliğiyle de paralel olarak bölgede mesleki eğitimin mevcut durumunun tespitine yönelik bir saha araştırması yapılacaktır. Çalışma kapsamında odak grup toplantıları, saha araştırması ve değerlendirme çalışmaları düzenlenecektir. Çalışma bölge illerinde yer alan üniversiteler ile işbirliği kapsamında profesyonel bir firmadan hizmet alımı yoluyla yapılacaktır.

C.2.8. TRA2 Bölgesi Büyükbaş Hayvancılık Güncel Durumu Araştırması

Ajansımızın 2011 yılında düzenlemiş olduğu Doğu Anadolu Büyükbaş Hayvancılık Çalıştay ve çalıştay sonrası hazırlanmış olduğu rapor bölgedeki büyükbaş hayvancılığın mevcut

durumunun ortaya konmasını sağlamıştır. Takip eden yıllarda bu raporda yer alan bilgiler doğrultusunda Ajansımız ve diğer kurumlar çeşitli faaliyetler ve destek programları uygulamıştır. 2011 yılından bugüne sektördeki gelişmelerin değerlendirileceği bir çalıştay yapılacaktır. Çalıştay öncesi ve sonrasında yapılacak saha araştırması ve toplanan verilerin yorumlanması için hizmet alımı yapılacaktır. Bu çalışmanın Ajansımızın ve diğer paydaşların önümüzdeki yıllarda bu sektördeki faaliyetlerine ışık tutması hedeflenmektedir.

C.2.9. Rakamlarla Serhat İlleri – 2015 ve Bölge Veri Merkezi

Ajans 2011 ve 2012 yıllarında Bölgenin sosyo-ekonomik durumuyla ilgili başlıca istatistikleri bir araya getirerek kamuoyunun kullanımına sunmuştu. Bu çalışmaların bir devamı olarak TÜİK ve diğer kurumlardan toplanacak başlıca istatistiklerle Bölge ile ilgili bir veri kaynağı oluşturulacaktır. Bu istatistikler önceki yıllardaki gibi hazırlanacak kitapçıklarla ve Ajansın internet sitesinden kamuoyunun bilgisine sunulacaktır. Ajansın internet sitesinde her ay güncellenen bir “Rakamlarla Serhat İlleri” bölümü oluşturulacaktır. Bu bölüme girişler 2016 yılı için Ajans personeli tarafından yapılacak olup önümüzdeki yıllarda bazı bilgilerin Açık Veri paylaşımı kapsamında veri kaynakların otomatik olarak alınması hedeflenmektedir. Çalışma Ajans uzmanları tarafından yürütülecektir. Bölgedeki teknik kapasite yetersizliği nedeniyle 2016 yılında Coğrafi Bilgi Sistemi kurulumu ile ilgili çalışmalar araştırma seviyesinde olacaktır.

C.2.10. Ağrı İli Kadının Sosyo-Ekonomik Durumu Araştırması

Genel olarak Bölgede, özelde ise şimdiye kadar Ağrı ilinde kadının sosyo-ekonomik durumunu ortaya koyan bir çalışma yapılmamıştır. Çalışmaya pilot il olarak Ağrı'dan başlanıp ilerleyen dönemlerde diğer illerde devam edilecektir. Çalışma kapsamında kadının mevcut durumu, statüsü, çalışma hayatı vb. göstergelerin ele alınması planlanmaktadır.

C.2.11. Etki Analizi Çalışması

Kalkınma Ajansları Destek Yönetimi Kılavuzu'nda İzleme ve Değerlendirme Birimi'nin görevleri arasında “Çeşitli kaynaklardan elde edilecek verileri ve değerlendirme anketleri sonuçlarını kullanarak, programların ara dönem, nihai ve etki değerlendirmelerini yapmak, bu değerlendirme sonuçlarını Yönetim Kuruluna ve Kalkınma Bakanlığı'na sunulmak üzere Genel Sekretere raporlamak” bulunmaktadır. Bu maddeye istinaden, izleme ve değerlendirme sürecinin önemli bileşenlerinden olan, etki değerlendirme çalışmaları kapsamında 2010, 2011, 2012 ve 2013 yıllarında uygulanan Mali Destek Programlarının etki analizi çalışması danışmanlık hizmeti alınarak yapılacaktır.

C.2.12. Iğdır Kayısının Ekonomik Değeri Araştırması

Taslağı tamamlanmış olan Iğdır Kayısı sektör raporunun ilgili kurum ve kuruluşların görüşlerine sunulması son halinin verilmesi ve 2016 yılı ikinci çeyreğinde basılması planlanmaktadır. Raporun tamamlanması sürecinde Malatya Kayısı Araştırma Enstitüsüne gidilmesi de planlanmaktadır.

C.2.13. Kars İline Özgü Hediyeelik Eşya Araştırması

TRA2 Bölgesi 2014-2023 Bölge Planında yer alan önceliklerde turizmde bölgesel marka olunması yer almaktadır. TRA2 Bölgesinde turizm açısından en fazla potansiyel bulunduran il olan Kars, sahip olduğu tarihi ve doğal güzellikleri ile hem kültür turizmi, hem kış turizmi, hem de doğa turizmi açısından potansiyel taşımaktadır. Köklü bir geçmişe ve tarihi yapılara ev sahibi olmanın getirdiği avantajla yerli ve yabancı turistler tarafından ziyaret edilmektedir. Bu turizm potansiyeline rağmen ili ziyaret eden turistlere sunulabilecek yeterli hediyeelik eşya yoktur. Mevcut durumda en fazla obsidyen taşından yapılan aksesuarlar ile Çin’de ürettirilen Kars temalı bazı süs eşyaları bulunmaktadır. Kars’ta üretilebilecek hediyeelik eşya türlerinin Kafkas Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi işbirliği ile araştırılması, farklı tasarımların yaptırılması ve değişik malzemelerden örnek hediyeelik eşyaların üretilmesi hedeflenmektedir. Çalışma sonrası ortaya çıkan hediyeelik eşya ürünleri kitap halinde basılacak, CD yapılarak ürün tasarımları ve üretim yöntemleri ile malzeme detayları şeffaf bir şekilde paylaşılacaktır. Söz konusu çalışmadan 1.000 adet bastırılacaktır.

C.2.14. Kars Baltık Mimari Örnekleri Envanter Çalışması

1877-1878 Osmanlı-Rus savaşlarının ardından yaklaşık 40 yıl Rusların elinde kalan kentte 1890 yılından başlayarak 1917 yılına kadar Baltık mimari tarzında düzgün kesme bazalt taşından çok sayıda bina yapılmıştır. Giriş cepheleri yalancı sütunlar, bordür kabartma taşlarla süslü binalar, günümüzde Kars kentinde varlığını sürdürmekle birlikte birçoğu atıl vaziyette durmaktadır. Yapılması planlanan çalışma ile tescil edilen 197 adet binaya ilişkin bilgilerin derlenmesi ve güncel resimlerle yapı hakkında bilgi verilmesi planlanmaktadır. Çalışmanın tarihi binaların turizm amaçlı kullanılması için yatırımcılara sunulması ve binaların bu şekilde koruma kullanma dengesi gözetilerek sosyal hayata dâhil edilmeleri hedeflenmektedir. Çalışmadan ilk etapta 1.000 adet bastırılması planlanmaktadır.

Tablo C.2 Araştırma Geliştirme Faaliyetleri

Faaliyet Adı	Sorumlu Birim	Süre	Tutar (TL)
Sosyal Analiz Çalışması	ASGEP	01.07.2016 31.12.2016	0
TRA2 Bölgesi Yerel Ürünler Yeni Tatlar Araştırması	ASGEP	01.02.2016 31.05.2016	25.000
TRA2 Bölgesi İmalat Sanayi Araştırması	ASGEP	01.03.2016 30.06.2016	0
TRA2 Bölgesinde Eğitimde Mentörlüğün Etkisi Araştırması	ASGEP	01.02.2016 31.08.2016	70.000
Kırsalda Yeşil Enerji Kullanımı Araştırması	ASGEP	01.07.2016 30.11.2016	105.000
TRA2 Bölgesi Alternatif ve Ekoturizm Potansiyeli Araştırması	ASGEP	01.07.2016 31.10.2016	0
TRA2 Bölgesinde Mesleki Eğitimin Durumu Araştırması	ASGEP	01.04.2016 31.07.2016	0

TRA2 Bölgesi Büyükbaş Hayvancılık Güncel Durumu Araştırması	ASGEP	01.04.2016 31.05.2016	0
Rakamlarla Serhat İlleri – 2015 ve Bölge Veri Merkezi	ASGEP	01.01.2016 31.03.2016	10.000
Ağrı İli Kadının Sosyo-Ekonomik Durumu Araştırması	Ağrı YDO	01.02.2016 30.04.2016	91.000
Etki Analizi Çalışması	İDB	01.10.2016 31.12.2016	30.000
Iğdır Kayısısı Ekonomik Değeri Araştırması	Iğdır YDO	01.05.2016 31.07.2016	0
Kars İline Özgü Hediyeelik Eşya Araştırması	Kars YDO	01.04.2016 31.07.2016	40.000
Kars Baltık Mimari Örnekleri Envanter Çalışması	Kars YDO	01.05.2016 31.07.2016	15.000

D. PROJE ve FAALİYET DESTEKLEME

Serhat Kalkınma Ajansı 07 Ocak 2015 tarihinde kamuoyuna ilan ettiği 2015 yılı proje teklif çağrısı kapsamında üç adet mali destek programı uygulamış ve toplam 53 projeye 13.100.000 TL civarında hibe desteği sağlamıştır. Söz konusu projelerin tamamlanmasıyla birlikte TRA2 Bölgesinde yaklaşık olarak 22.600.000 TL tutarında yatırım gerçekleşmiş olacaktır. Ajans 2016 yılında da iki adet kar amacı güden kurum ve kuruluşlara yönelik ve bir adet kar amacı gütmeyen kurum ve kuruluşlara yönelik olmak üzere üç adet mali destek programı hayata geçirecektir. 2016 yılı içerisinde uygulanacak mali destek programlarının değerlendirme, sözleşme ve uygulama aşamaları faydalanıcılara sağlanacak olan idari, finansal ve diğer teknik konulardaki danışmanlık ve destek mekanizmalarının uygulanmasında İzleme ve Değerlendirme Birimi ile birlikte hareket edilecektir.

2016 yılında uygulanacak olan mali destek programları için Ajans, gereken ön hazırlık, araştırma ve program geliştirme faaliyetlerini 2015 yılı son çeyreğinde tamamlamıştır. 2015 yılı son çeyreğinde kamuoyuna ilan edilmesi öngörülen 2016 yılı proje teklif çağrısı mali destek programlarının başvuru kabul işlemlerinin 2016 yılı ilk çeyreğinde tamamlanması ve değerlendirme sürecine geçilmesi planlanmaktadır. Bu çerçevede 2016 yılı içerisinde Ajans, 2014-2023 Bölge Planı gelişme eksenleri ve öncelikleri ile uyumlu olmak üzere üç farklı mali destek programı yürütecektir. Bu üç program kapsamında toplam 14.175.000 TL kaynak transferi gerçekleştirilmesi planlanmakta olup, söz konusu tutarın 8.925.000 TL'si kar amacı güden kuruluşlara, 5.250.000 TL'sinin ise kar amacı gütmeyen kurum ve kuruluşlara aktarılması öngörülmektedir.

Hedef kitlesinde KOBİ'ler ile kar amacı güden kooperatiflerin yer aldığı "İktisadi Gelişme Mali Destek Programı-6" ile TRA2 Bölge ekonomisi için stratejik önem arz eden imalat sanayi, hizmet ve turizm sektörünün rekabet edebilirliğinin artırılması, teknoloji kullanımının ve yenilikçi uygulamaların yaygınlaşması hedeflenmektedir. Ayrıca bölgede motorlu kara taşıtları bakım ve onarımı sektöründe faaliyet gösteren işletmelerin beşeri ve fiziki kapasitenin geliştirilmesi, hizmet kalitesi ve çeşitliliğinin artırılması amacı ile bu alanlardaki girişimcilik öncelikli olarak desteklenecektir. Bu program için 3.650.000 TL bütçe tahsis edilmiştir.

Kar amacı güden kuruluşlara yönelik uygulanacak ikinci program, Serhat Kalkınma Ajansı tarafından 2011, 2013 ve 2014 yıllarında da uygulanmış, hedef kitlesinde KOBİ'lerin ve çiftçilerin yer aldığı “*Örnek Büyükbaş Hayvancılık İşletmelerinin Geliştirilmesi Mali Destek Programı-4*” olacaktır. Söz konusu program kapsamında TRA2 Bölgesi'nde örnek teşkil edecek büyükbaş hayvancılık işletmelerinin yaygınlaştırılması yoluyla süt sığırcılığı sektöründe kümelenmenin desteklenmesi ve sektörün rekabet edebilirliğinin geliştirilmesi hedeflenmektedir. Bu program için 5.275.000 TL bütçe tahsis edilmiştir.

2016 yılı içerisinde uygulanması planlanan bir diğer mali destek programı “*Kentsel Altyapının İyileştirilmesine Yönelik Küçük Ölçekli Altyapı Mali Destek Programı*”dır. Söz konusu program çerçevesinde kar amacı gütmeyen kurum ve kuruluşların kentsel yaşam kalitesinin artırılmasına yönelik projeleri desteklenerek bölgenin yaşam memnuniyet düzeyinin yükseltilmesi ve bölge dışına göçün engellenmesine katkı sağlanması amaçlanmaktadır. Bu kurum ve kuruluşların kentsel yaşam koşullarının ve sosyal alanların iyileştirilmesi, hizmet kalitelerinin artırılması, dezavantajlı grupların sosyal hayata katılımlarını ve kamu hizmetlerine erişilebilirliklerini artırmak için tasarlanan projelerine destek sağlanması hedeflenmektedir. Bu program için 5.250.000 TL bütçe tahsis edilmiştir.

Ekonomik gelişme ekseninde bölgesel rekabet edebilirliğin güçlendirilmesi için bölge içerisinde farklı öncelikler gözetilerek mali desteklerin sağlanması hedeflenmektedir. İlave olarak sosyal sektörler ele alınacak ve kamu kurum-kuruluşları ile beraber sivil toplum örgütlerinin kapasite gelişimi ve dezavantajlı grupların sosyal içermesine yönelik tedbirler gözetilecektir. 2017-2018 dönemi için 2014-2023 Bölge Planında belirlenen gelişme eksenleri ve önceliklere uygun olarak mekânsal ve sektörel özelleşmeyi içeren verimlilik artırıcı destek programları, hem kar amacı güden hem de kar amacı gütmeyen paydaşlara yönelik olarak tasarlanacaktır.

2014-2023 TRA2 Düzey II Bölge Planı ile uyumlu olacak şekilde uygulanması öngörülen destek programları ile gelişme eksenleri ve öncelikler arasındaki ilişkiyi gösteren matris Tablo D.1'de sunulmuştur.

Tablo D.1: Bölge Planı ve 2016-2017 Destek Matrisi

Bölge Planı Gelişme Eksenleri ve Öncelikleri		YILLAR																	
		2016						2017				2018							
		TD	DFD	Güdümlü Proje Desteği	İktisadi Gelişme MDP	Örnek Büyükbaş Hayvancılık İşletmelerinin Geliştirilmesi MDP	Kentsel Altyapının İyileştirilmesine Yönelik KÖA MDP	TD	DFD	Güdümlü Proje Desteği	KOBİ MDP	Tarım Verimliliği Ve Altyapıyı Geliştirme MDP	Sosyal Kalkınma MDP	TD	DFD	Güdümlü Proje Desteği	KOBİ MDP	Sivil Toplumun Güçlendirilmesi MDP	Sosyal Kalkınma MDP
1: Sosyal Kalkınma	1.1: İşgücünün beceri seviyesi yükseltilerek istihdam edilebilirliğin artırılması	X	X	X				X	X	X			X	X	X	X		X	X
	1.2: Eğitimde altyapı ve hizmet kalitesinin iyileştirilmesi	X	X	X			X	X	X	X			X	X	X			X	X
	1.3: Sağlıkta altyapı ve hizmet kalitesinin iyileştirilmesi	X	X				X	X	X				X	X	X			X	X
	1.4: Kurumsal kapasitenin artırılması	X	X	X			X	X	X	X			X	X	X	X		X	
	1.5: Özel ilgi gruplarının toplumsal hayata aktif katılımının sağlanması	X	X	X			X	X	X	X			X	X	X	X		X	X
	1.6: Kadının toplumsal statüsünün güçlendirilmesi	X	X				X	X	X				X	X	X			X	X
2: Çevresel Sürdürülebilirlik	2.1: Kentsel altyapının iyileştirilmesi	X	X	X			X	X	X	X			X	X	X	X		X	X
	2.2: Kırsal gelişmenin sağlanması	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
	2.3: Çevrenin korunması ve çevre kirliliğinin önlenmesi	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
	2.4: Enerji kaynaklarının etkin kullanılması	X	X	X	X			X	X	X	X	X		X	X	X	X		
3: Erişilebilirlik	3.1: Bilgi ve teknolojiye erişim imkânının artırılması	X	X	X	X			X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X
	3.2: Ulaşım altyapısının iyileştirilmesi	X	X					X	X					X	X				
4: Rekabet Edebilirlik	4.1: Tarımsal üretimde verimliliğin ve yenilikçi uygulamaların artırılması	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X		X	X	X	X		
	4.2: Turizmde bölgesel marka olunması	X	X	X	X			X	X	X	X			X	X	X	X		
	4.3: İmalat sanayinde verimlilik ve katma değer artırılması	X	X	X	X			X	X	X	X	X		X	X	X	X		
	4.4: Dış ticaret ve lojistik merkezi olunması	X	X	X	X			X	X	X	X			X	X	X	X		
	4.5: Tabii kaynakların katma değerinin artırılması	X	X	X	X	X		X	X	X	X			X	X	X	X		
	4.6: Girişimcilik altyapısı ve kültürünün geliştirilmesi	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X		X	X	X	X	X	

D.1. Proje Teklif Çağrısı Faaliyetleri

Ajans 2010 yılından bugüne kadar Proje Teklif Çağrısı yöntemiyle bölgedeki projelere mali destek sağlamakta olup 2016 ve takip eden yıllarda bu yöntemle projelerin desteklenmesine devam edilecektir. 2016 yılı mali destek programları için gereken ön hazırlık, araştırma ve program geliştirme faaliyetleri 2015 yılı son çeyreğinde tamamlanmıştır. 2016 yılı mali destek programlarının Ocak ayında ilan edilmesi, bilgilendirme faaliyetlerinin Ocak ayında, proje hazırlama eğitimlerinin Ocak-Şubat aylarında tamamlanması hedeflenmektedir. Proje başvurularının değerlendirme işlemleri Nisan ayında tamamlanacaktır.

D.1.1. Başvuru Rehberlerinin Hazırlanması ve Programları Tanıtımı

2016 yılında uygulaması öngörülen mali destek programlarının başvuru rehberleri Ajans tarafından 2015 yılı son çeyreğinde hazırlanmıştır. Mali destek programları, başvuru rehberlerinin Kalkınma Bakanlığının onayını müteakiben Ajansın, Bakanlığın ve dört ilin Valiliklerinin internet siteleri ile bölgenin her ilindeki en az bir mahalli gazete ilan edilecektir. Başvuru rehberleri ve ilgili tanıtım materyalleri iletişim planına uygun olarak kitapçık ve CD olarak çoğaltılarak dağıtılacaktır. Mali destek programlarının kamuoyuna duyurulması için sosyal medya ve yerel medya aktif olarak kullanılacak, programla ilgili hazırlanan afiş ve broşürler ilan panoları asılacak ve elden dağıtılacaktır. Ayrıca radyo ve televizyon kanalları aracılığı ile programların tanıtımı gerçekleştirilecektir. Her program için 1.000 adet başvuru rehberi basılacaktır. Bu dönemde ayrıca proje başvurularının yapılacağı elektronik başvuru ortamı (KAYS) hazır hale getirilecektir.

D.1.2. Bilgilendirme Faaliyetleri

Bilgilendirme faaliyetleri kapsamında 22 ilçe ve dört il merkezinde halka açık en az birer toplantı düzenlenmesi planlanmıştır. Buna ilaveten İstanbul, Ankara, İzmir, Bursa ve Adana gibi büyükşehirlerde gerçekleştirilecek bilgilendirme toplantılarıyla yatırımcıların TRA2 Bölgesine çekilmesi hedeflenmektedir. Bilgilendirme toplantılarında başvuru rehberleri, broşürler ve Ajansın tanıtıcı materyal dağıtılacaktır. Toplantılarda katılımcıların iletişim bilgileri kayıt altına alınarak bu bilgiler paydaş veri tabanına kayıt edilecektir. Ajansın sosyal medya altyapısı ve paydaş veri tabanı bilgilendirme ve tanıtım faaliyetlerine destek sağlamak amacı ile kullanılacaktır. Bilgilendirme faaliyetleri kapsamında veri tabanındaki paydaşlara sms ve e-posta gönderimleri ile bilgilendirmeler yapılacaktır.

D.1.3. Proje Hazırlama Faaliyetleri

Proje teklif çağrısı kapsamında, potansiyel başvuru sahiplerine Ajansın belirlediği formata uygun olarak proje hazırlama ve sunma konusunda eğitimler verilecektir. Proje hazırlama eğitimleri, potansiyel başvuru sahiplerine ulaşacak şekilde il ve ilçe merkezlerinde yapılacak olup, bu eğitimlerin Ajans personeli ve/veya hizmet alımı yolu ile gerçekleştirilmesi öngörülmektedir. Eğitim toplantıları takvimi ve adedi alınan eğitim talebi sayısına göre belirlenecektir.

D.1.4. Proje Başvurularının Alınması ve Ön İnceleme

Proje tekliflerinin teslim alınmasına ilişkin iş ve işlemler, Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği ve hazırlanacak başvuru rehberinde belirtilen çerçevede gerçekleştirilecek olup, proje başvuruları Kalkınma Ajansları Yönetim Sistemi (KAYS) üzerinden yapılacak ve başvuru dosyaları Ajansa elden teslim edilecektir. Proje başvurularının son teslim tarihinden sonra değerlendirme dönemi başlayacak ve projelerin ön incelemesi Ajans personeli tarafından yapılacaktır.

D.1.5. Bağımsız Değerlendirici ve Değerlendirme Komitesi Faaliyetleri

2016 yılı mali destek programları için Bağımsız Değerlendirici ve Değerlendirme Komitesi üyelikleri için başvuru alınması, alınan başvuruların değerlendirilmesi ve diğer çalışmalar Ocak ayında tamamlanacaktır. Proje başvuruların değerlendirilmesinde yaklaşık 25 adet bağımsız değerlendirici ile 15 gün çalışılması planlanmaktadır. Bağımsız değerlendirici seçimi için ilana çıkılacak olup, seçilecek bağımsız değerlendiriciler Genel Sekreterlik Makamının onayı ile görev yapacaktır. Bağımsız değerlendiricilerden, Ajans ile imzaladıkları sözleşmeye ek olarak, gizlilik ve tarafsızlık beyannamesi ile değerlendirme sürecinde tam zamanlı görev yapabileceklerini bildirdikleri uygunluk beyannamesi alınacaktır. Bağımsız değerlendiriciler tarafından yapılan değerlendirmeler üzerinde gerekli kontrolleri yaparak görüş oluşturmak ve bunları raporlamak amacıyla bir Değerlendirme Komitesi oluşturulacaktır.

Belirlenen projelere Ajans personeli tarafından ön izleme ziyaretleri düzenlenecek ve söz konusu ziyaretlere ilişkin yazılacak raporlar Değerlendirme Komitesi ve Yönetim Kurulu ile paylaşılacaktır. Ayrıca, veriler KAYS üzerinde sistemde kayıt altına alınacaktır. Bağımsız değerlendiriciler ile değerlendirme komitesi üyelerinin ücretleri, Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliğinde belirlenen limitler dâhilinde tespit edilecek, başarılı ve yedek projeler listesinin Yönetim Kurulu tarafından onaylanmasını takiben ödenecektir.

D.1.6. Genel Sekreter Değerlendirmesi, Yönetim Kurulu Onayı ve İlan

Bağımsız değerlendiriciler ve değerlendirme komitesi tarafından gerçekleştirilen değerlendirmelerinin ve incelemelerinin neticesinde destek almaya hak kazanan projeler Ajans Genel Sekreteri tarafından görüş ve bütçe revizyonları da eklenerek Yönetim Kurulu onayına sunulacaktır. Yönetim Kurulu kararıyla desteklenmesi kesinleşen projeler Ajans internet sitesinden ilan edilecek ve proje sahiplerine sözleşme imzalamaya gelmeleri için yazılı bildirimde bulunulacaktır. Değerlendirme sonucunda başarısız olan projelerin başvuru sahipleri, reddedilme gerekçeleri ile birlikte yazılı olarak bilgilendirilecektir.

Tablo D.2: Proje Teklif Çağrısı Faaliyetleri

Faaliyet Adı	Sorumlu Birim	Süre	Tutar (TL)
Başvuru Rehberlerinin Hazırlanması ve Programların Tanıtımı	PGPYB	01.11.2015 31.01.2016	0
Bilgilendirme Faaliyetleri	PGPYB	01.01.2016 31.01.2016	10.000
Proje Hazırlama Faaliyetleri	PGPYB	01.02.2016 28.02.2016	30.000
Proje Başvurularının Alınması ve Ön İnceleme	PGPYB	01.01.2016 28.02.2016	0
Bağımsız Değerlendiriciler ve Değerlendirme Komitesi Faaliyetleri	PGPYB	01.02.2016 31.03.2016	160.000
Genel Sekreter Değerlendirmesi, Yönetim Kurulu Onayı ve İlan	PGPYB, İDB	15.03.2016 15.04.2016	2.000

D.2. 2016 Yılı GÜdümlü Proje Desteği

Ajans, bölgesel gelişmeyi hızlandırmak amacıyla bölgedeki girişimcilik ve yenilikçilik kapasitesini geliştirecek nitelikteki iş geliştirme merkezleri, teknoparklar, teknoloji geliştirme merkezleri ve işletmelerin ortak kullanımına açık fuar, ticaret merkezi, sergi salonu, laboratuvar ve atölye gibi büyük bütçeli altyapı ve/veya işletme desteklerini içeren projelere, proje teklif çağrısı yöntemi uygulamadan “Güdümlü Proje Desteği” kapsamında doğrudan mali ve teknik destek sağlayabilmektedir. Bu kapsamda Ajans’ın şuna kadar destek vermiş olduğu projelerin listesi Tablo D.3’de yer almaktadır. Güdümlü projeler ile ilgili detaylı bilgiler Ek-11’de yer almaktadır.

Tablo D.3: Desteklenen Güdümlü Projeler

Proje No	Proje Adı	Proje Sahibi	Uygulama Yeri	Proje Bütçesi	Destek Tutarı
TRA2/13/GDP03	Sarıkamış Doğal Çim Futbol Sahaları Ve Dağ Kızağı Projesi	Kars Kültür Turizm Altyapı Hizmet Birliği	Kars Sarıkamış	2.376.000 TL	1.782.000 TL
TRA2/13/GDP01	Ardahan İli Turizm Alt Yapısının Güçlendirilmesi Projesi	Ardahan İl Özel İdaresi	Ardahan	4.279.666 TL	3.270.232 TL
TRA2/13/GDP04	Iğdır Hayvan Hastanesi Projesi	Iğdır Gıda Tarım Ve Hayvancılık İl Müdürlüğü	Iğdır	2.353.000 TL	1.764.750 TL
TRA2/14/GPD/0001	Tarihi Dokunun Korunması	Kars Kültür Turizm Altyapı Hizmet Birliği	Kars	4.000.000 TL	3.000.000 TL
TRA2/15/GPD01/0002	Ağrı Kent Yaşam Merkezi	Ağrı Orman İşletme Müdürlüğü	Ağrı	4.069.072 TL	3.000.000 TL

Güdümlü proje desteği kapsamında desteklenecek projeler Yönetim Kurulu tarafından Bölge Planındaki gelişme eksenlerine ve önceliklere göre belirlenmekte gerek görüldüğü takdirde Bakanlığın onayına sunulmaktadır. 2016 yılında bu kapsamda desteklenecek projelere ilişkin Bölgedeki ilgili kurum ve kuruluşlarla görüşmeler devam etmektedir.

Gerçekleştirilmesi düşünülen projelere ilişkin Ajansımıza ulaşan ilk proje Iğdır OSB Müdürlüğü tarafından hazırlanmıştır.

2016 yılı güdümlü proje desteği kapsamında Iğdır Organize Sanayi Bölgesi Müdürlüğü tarafından sunulan Iğdır Sanayi Altyapısını Güçlendiriyor ve Üretime Dayalı İhracata Yöneliyor başlıklı proje ile Iğdır Organize Sanayi Bölgesi'nin altyapı eksikliklerinin tamamlanarak güvenlik ortamının iyileştirilmesi ve OSB'nin kurumsal kapasitesinin geliştirilmesi amaçlanmaktadır. Yaklaşık maliyeti 2.500.000 TL olan proje kapsamında OSB'de yetersiz olan içme ve kullanma suyu için yeni tespit edilen kuyudan terfi hattının inşası, sondaj kuyusu ekipmanlarının alınması ve su pompası için güneş panelli elektrik üretim sisteminin kurulması, mevcut su deposunun temizlenmesi, kapasite artışı yapılması ve II. etapta bulunan parsellere su ulaştırılması için motor takviyesinin yapılması, OSB çevre güvenlik duvarının inşa edilmesi, yerleşke içerisinde geçen ve güvenlik duvarının altında kalacak olan derelere geçiş menfezi yapılması ve II. etap için MOBESE sisteminin kurulması faaliyetleri gerçekleştirilecektir. Söz konusu projenin 2018 yılı ikinci yarısında tamamlanması öngörülmektedir.

Kars Kültür ve Turizm Altyapı Hizmet Birliği (KARTAB)'ın başvuru sahibi olduğu Çıldır Gölü'nün Turizme Kazandırılması Projesi ile Gölün etrafında oluşturulacak yürüyüş yolunun aydınlatılması ve sokak mobilyaları ile donatılması, Çıldır Gölü kıyısında günübirlik turistlerin ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik bir tesisin inşa edilmesi ve gerekli tefrişat ile donatılması, Gölün yakınında oluşturulacak eğlenme ve dinlenme tesisinde yaklaşık on odalık kapasiteye sahip konaklama tesisinin inşa edilmesi ve uzun kış mevsiminde donmuş durumda olan gölde; kışın kızakla yazın da tekne ile gezi turları gerçekleştirilmesi hedeflenmektedir. Tahmini toplam maliyeti 2.000.000 TL olan proje için Ajans'tan talep edilen destek tutarı 1.500.000 TL'dir. Söz konusu projenin 2018 yılı ikinci yarısında tamamlanması hedeflenmektedir.

Sarıkamış Turizmi Canlandırma Projesi ile, Sarıkamış kayak merkezinde günübirlik turistlere yönelik bir tesisin inşa edilmesi, tesisin gerekli tefrişat ile donatılması, tesis etrafında yol ve çevre düzenleme faaliyetlerinin yapılması ve turist sayısını ve yabancı turist oranını artırmak için yurtiçi ve yurtdışı seyahat organizasyonları ile görüşmeler yapılması, tanıtım faaliyetleri düzenlenmesi planlanmaktadır. Tahmini toplam maliyeti 2.000.000 TL olan proje için Ajans'tan talep edilen destek tutarı 1.500.000 TL'dir. Söz konusu projenin 2018 yılı ikinci yarısında tamamlanması hedeflenmektedir.

Projelerin detayları Ek-3'te yer almaktadır.

D.3. 2016 Yılı Doğrudan Faaliyet Desteği

Ajans 2011-2015 yılları arasında çeşitli kurumlara ait 44 adet projeye Doğrudan Faaliyet Desteği (DFD) sağlamıştır. 2016 yılında bölge kalkınmasına ve rekabet gücü açısından önemli fırsatlardan yararlanılmasına, bölge ekonomisine yönelik tehdit ve risklerin önlenmesinde acil tedbirlerin alınmasına ve kritik öneme sahip araştırma ve planlama çalışmalarına yönelik faaliyetlerde önceki yıllarda olduğu gibi doğrudan faaliyet desteği sağlanması öngörülmektedir. Bu kapsamda Bölgede tarım, turizm ve imalat sanayi

sektörlerinin geliştirilmesi ve Bölgenin sosyo-ekonomik gelişimine katkı sağlayacak faaliyetlerin planlanmasına temel oluşturacak veri ve bilgilerin üretilmesi amaçlı araştırma, fizibilite, sektör analizi gibi çalışmalara ilgili mevzuat çerçevesinde destek verilecektir. 2016 yılı Doğrudan Faaliyet Desteği için 600.000 TL bütçe ayrılmıştır.

D.4. 2016 Yılı Teknik Destek Faaliyetleri

Ajans 2011-2015 yılları arasında 172 adet projeye Teknik Destek (TD) sağlamıştır. Teknik Destek kapsamında Bölgedeki yerel aktörlerin bölgesel kalkınma açısından önem arz eden, ancak kapasite eksikliği nedeniyle hazırlık ve uygulama aşamalarında sıkıntı yaşadıkları konularda destek sağlanması amaçlanmaktadır. Bu faaliyet kapsamında özellikle, bölgedeki kamu kurum ve kuruluşlarının, sivil toplum kuruluşlarının, plan, program ve proje hazırlanmasına katkı ve danışmanlık sağlama; uluslararası ilişkiler kurma becerisi kazandırma gibi insan kaynakları ile idari kapasitelerinin geliştirilmesine yönelik destekler sağlanacaktır. Teknik destek faaliyetlerine ilişkin başvurular mevzuat gereği ikişer aylık dönemler halinde alınacak olup 2016 yılı Teknik Destek Programı için 300.000 TL bütçe ayrılmıştır.

Tablo D.4: 2016 Yılı Destek Programları

Faaliyet Adı	Sorumlu Birim	Süre	Tutar (TL)
İktisadi Gelişme Mali Destek Programı	PGPYB İDB	01.01.2016 31.12.2016	3.650.000
Örnek Büyükbaş Hayvancılık İşletmelerinin Geliştirilmesi Mali Destek Programı	PGPYB İDB	01.01.2016 31.12.2016	5.275.000
Kentsel Altyapıya Yönelik Küçük Ölçekli Altyapı Mali Destek Programı	PGPYB İDB	01.01.2016 31.12.2016	5.250.000
2016 Yılı Güdümlü Proje Desteği	PGPYB	01.01.2016 31.12.2016	2.600.000
2016 Yılı Doğrudan Faaliyet Destek Programı	PGPYB İDB	01.01.2016 31.12.2016	600.000
2016 Yılı Teknik Destek Programı	PGPYB İDB	01.01.2016 31.12.2016	300.000

D.5. Diğer Faaliyetler

D.5.1. 2017 Yılı Proje Teklif Çağrısı Hazırlık Çalışmaları

Serhat Kalkınma Ajansı tarafından 2017 yılında uygulanacak olan proje teklif çağrısı hazırlık çalışmalarına 2016 yılı üçüncü çeyreği itibarıyla başlanılacaktır. Bu kapsamda tüm bölge illerinde, Doğubayazıt, Göle, Kağızman, Patnos ve Sarıkamış ilçelerinde kamu ve özel sektör temsilcileri ve sivil toplum kuruluşlarından katılımcılar ile bir araya gelinerek geçmiş yıllarda uygulanan mali destek programlarının değerlendirilmesi yapılacaktır. Bununla birlikte yerel paydaşların Ajanstan beklentileri gözden geçirilerek uygulanacak mali destek programları bu doğrultuda hazırlanacaktır.

D.5.2. Faydalanıcı Destekleme Faaliyetleri

Faydalanıcı destekleme faaliyetleri kapsamında proje faydalanıcılarına yönelik teknik inceleme ziyaretleri tarım, imalat sanayi ve turizm sektörlerinde faaliyet gösteren faydalanıcılara yönelik olarak uygulanacaktır. Bu kapsamda faydalanıcılar için seminerler (hayvan sağlığı, hayvancılıkta verimlilik, finansal yönetim, pazarlama, muhasebe vb.) ve üniversite işbirliği ile bilgi ve deneyim paylaşma toplantılarının yapılması planlanmaktadır. Geçtiğimiz yıllarda yöresel ürünler, sulama, hayvancılık, seracılık vb. alanlarda gerçekleştirilen ziyaretlere benzer şekilde işletme sahiplerinin, bölge çiftçilerinin ve diğer paydaşların bilgi ve deneyimini artırmak amacı ile yurt içinde örnek teşkil eden firma ve tesislere de çalışma ve inceleme ziyaretleri yapılması planlanmaktadır.

D.5.3. Kurumlar Arası İşbirliği Faaliyetleri

Bölgesel rekabet edebilirliği geliştirme noktasında Ajans, nitelikli insan kaynağı ve bilgi birikimini AB ve diğer fonların bölgede kullanımını artırma yönünde kanalize edecektir. Kentsel altyapı, turizm, bölgesel rekabet edebilirlik ve insan kaynaklarının geliştirilmesi konularında aşağıda ifade edilen çalışmalara 2016 yılında da devam edecektir:

- Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın program otoritesi olduğu IPA-II Rekabetçilik ve Yenilik Sektör Operasyonel Programı kapsamında kabul edilen, Kars İl Özel İdaresinin başvuru sahibi ve Serhat Kalkınma Ajansı'nın projenin teknik açıdan yürütülmesi ve takibiyle sorumlu olduğu "Doğu Anadolu'da Pazar Odaklı Bir Strateji Çerçevesinde Süt Ürünleri Küme Geliştirme Projesi"nde planlanan faaliyetlerin gerçekleştirilmesi için gerekli hazırlıklar tamamlanmıştır. 2016 yılı içerisinde proje kapsamındaki mal alımı ve teknik yardım işlerinin ihaleleri gerçekleştirilecek olup yılın dördüncü çeyreğinde uygulama safhasına geçilmesi planlanmaktadır.
- Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın program otoritesi olduğu IPA-II Rekabetçilik ve Yenilik Sektör Operasyonel Programı kapsamında kabul edilen Serhat Kalkınma Ajansı'nın başvuru sahibi olduğu "Tarihi Kimliğiyle Kars Kenti" projesinin saha ve ön hazırlık çalışmaları 2015 yılı içerisinde tamamlanmıştır. Proje kapsamında yapılacak olan ihalelerin dosyaları hazırlanarak, Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı yetkililerine ulaştırılmıştır. 2016 yılı ilk çeyreğinde müşavirlik, teknik yardım ve yapım işleri ihalelerinin askıya çıkması öngörülmektedir. Söz konusu ihalelerin tamamlanmasını müteakiben 2017 yılında uygulama aşamasına geçilmesi hedeflenmektedir.
- Ardahan ve Kars İlleri arasında kalan ve Bölgemizin önemli bir değeri olan Çıldır Gölünün doğal güzelliğinin korunması ve Bölge halkının Çıldır Gölünden daha fazla yararlanmasının sağlanabilmesi amacıyla bütünleşik bir imar planına ihtiyaç duyulmaktadır. Göl çevresinin imarından sorumlu Kars ve Ardahan Özel İdareleri ile Çıldır Belediyesinin talebi ile mevzii imar planları yerine gölün tamamı için tek bir imar planının yapılabilmesi için 07.07.2015 tarihinde imzalanan protokol ile yürütülecek çalışmalar için Serhat Kalkınma Ajansına yetki devri yapılmıştır. İlgili kurumların katılımı ile oluşturulan alt komisyonun SERKA koordinatörlüğünde 2015 yılı içerisinde yürüttüğü çalışmalarla hazırlanacak imar planı için ilgili tüm kurumlardan bilgiler toplanmıştır. Gelen bilgiler imar planı hazırlanması için çıkılacak ihale ilanının

hazırlanması için yeterli olmakla birlikte ıldır Gölünün tamamının “Doğal Sit Alanı” ilan edilmesi ihtimali olup, Çevre ve Şehircilik Bakanlığının konu ile ilgili çalışması 2016 yılı içerisinde tamamlanacaktır. Bu çalışmanın tamamlanmasının ardından göl ile ilgili hazırlanacak imar planının mahiyeti belli olacaktır.

Tablo D.5: Diğer Faaliyetler

Faaliyet Adı	Sorumlu Birim	Süre	Tutar (TL)
2017 Yılı Proje Teklif Çağrısı Hazırlık Çalışmaları	PGPYB	01.07.2016 30.09.2016	5.000
Faydalancı Destekleme Faaliyetleri	PGPYB	01.01.2016 31.12.2016	100.000
Kurumlar Arası İşbirliği Faaliyetleri	PGPYB, ASGEP	01.01.2016 31.12.2016	200.000

E. YATIRIM DESTEK ve TANITIM FAALİYETLERİ

TRA2 Bölgesinde faaliyet gösteren Yatırım Destek Ofisleri (YDO) 5449 sayılı Kanun çerçevesinde görevlerini ifa ederler. YDO’ların görevlerini yerine getirirken dikkate aldıkları ve ulaşılmaması gözettileri hususlar Kalkınma Ajansının koordinasyonunda hazırlanan TRA2 Bölgesi 2014-2023 Bölge Planı, DAP Eylem Planı ve Öncelikli Dönüşüm Programlarıdır. 2016 yılında gerçekleştirilecek faaliyetler söz konusu plan ve programlara göre belirlenmiştir.

E.1. Yatırım Destek Faaliyetleri

E.1.1. Yatırım Takip Faaliyetleri

TRA2 Bölgesinde yer alan dört ilde bulunan YDO’leri hali hazırda dördü koordinatör ve üçü hizmet alım personeli olmak üzere toplam 7 kişiyle hizmet vermektedir. Ağrı, Ardahan ve Iğdır YDO’leri bu illerdeki Ticaret ve Sanayi Odaları bünyesinde kiralanmış yerlerde, Kars YDO Ajans hizmet binasında faaliyet göstermektedir.

YDO’leri 5449 sayılı Kanununun 16. maddesi çerçevesinde özel sektör yatırımlarının takibi, koordine edilmesi ve izlenmesi görevini yerine getirmektedir. Onuncu Kalkınma Planı (2014-2018) İş ve Yatırım Ortamının Geliştirilmesi Programı Eylem Planında yer alan İş ve Yatırım Ortamıyla İlgili Yönetişimin Bölgesel Düzeyde Geliştirilmesi bileşeninin 1. ve 2. politikalarında geçen bölgesel düzeyde yatırım ortamı değerlendirme raporlarının hazırlanması ve yatırım ortamının iyileştirilmesi sürecinde yönetişimi sağlamak amacıyla gerekli istişare platformlarının kurulması çalışmalarına veri teşkil etmek üzere de yatırım takip faaliyetleri icra edilecektir.

Yatırım takip faaliyeti kapsamında yatırım yerlerine saha ziyaretleri, yatırımcı işletmelerle görüşmeler, ilgili toplantılara (İl Koordinasyon Kurulu, İl İstihdam Kurulu vb.) katılım ve kurumlarla yapılacak görüşmeler bulunmaktadır. Bölge için önem arz eden önemli kamu yatırımları da (Kars Lojistik Merkezi gibi) bu kapsamda yerinde incelenecektir. Bilgilendirme yapılan ve yatırım desteği verilen özel sektör yatırımlarının ilerleme durumu da bu kapsamda incelenecektir. Toplanacak bilgiler; yatırımların amacı, süresi, maliyeti, ilerleme durumu,

ilerleme olmaması halinde sebepleri ve bölgenin kalkınmasına etkileri konularında yapılacak değerlendirmelerde kullanılacaktır. Söz konusu faaliyet kapsamında görevlendirme giderleri hasıl olacak olup, giderler Yatırım Takip Faaliyetleri bütçesinden karşılanacaktır.

E.1.2. İzin ve Ruhsat İşlemleri Desteği

Yatırımcıların başvurusu üzerine özel kesim yatırımcılarının kamu kurum ve kuruluşlarına yaptıkları izin ve ruhsat işlemi başvurularının mevzuatta belirtilen süreler içerisinde sonuçlandırılması ve Yönetim Kurulu adına işlemlerin tek elden takip edilmesi YDO'lerinin görevlerindedir. Kalkınma Ajansı mevzuatı çerçevesinde yatırımcıların başvurusu halinde izin, ruhsat, yer tahsisi ve yatırımlarının ilgili kurumlar nezdinde takibi işlemleri gerçekleştirilecektir. Söz konusu faaliyet için görevlendirme ve danışmanlık giderleri söz konusu olacaktır.

E.1.3. Yatırım Teşvik Belgesi İşlemleri Desteği

Bakanlar Kurulunun 2012/3305 sayılı kararı gereğince Kalkınma Ajansına verilen görev çerçevesinde yatırımlarda devlet yardımları (hazine teşvikleri) ile ilgili işlemler YDO'leri tarafından gerçekleştirilmektedir. Teşvik belgelerine ilişkin yatırımların Ekonomi Bakanlığında gelecek taleplere istinaden 6'şar aylık dönemler halinde yatırım takip formuna uygun bir şekilde izlenmesi gerekmektedir. 2016 yılında da Ekonomi Bakanlığında gönderilecek listeler üzerinden yeni teşvik belgeleri için izlemelerin yapılması planlanmaktadır. Bunun yanında ofisler yatırım teşvik belgesi almak isteyen veya bölgeye çekilen yatırımcılara her türlü desteği vererek teşvik belgesi almalarına yardımcı olmaktadır. İzleme ve teşvik belgesi müracaatına yardımcı olmak dışında tamamlama vizesi işlemleri Ekonomi Bakanlığı'nın talebiyle yerine getirilmektedir.

2016 yılı için YDO'lerine yaklaşık 15 teşvik belgesi tamamlama vizesi görevlendirmesi yapılması, teşvik belgesi alımı için ise 12 işletmeye destek verilmesi beklenmektedir. Teşvik belgesi işlemleri ile ilgili olarak görevlendirme giderleri ortaya çıkacaktır.

Tablo E.1: Yatırım Destek Faaliyetleri

Faaliyet Adı	Sorumlu Birim	Süre	Tutar (TL)
Yatırım Takip (Kamu-Özel) Faaliyetleri	YDO Koordinatörlükleri	01.01.2016 31.12.2016	8.000
İzin ve Ruhsat İşlemleri Desteği	YDO Koordinatörlükleri	01.01.2016 31.12.2016	4.000
Yatırım Teşvik Belgesi İşlemleri Desteği	YDO Koordinatörlükleri	01.01.2016 31.12.2016	8.000

E.2. Yatırımcı Bilgilendirme Faaliyetleri

YDO'leri hali hazırda kendilerine müracaat eden yatırımcı, girişimci, kamu kurumu temsilcileri, sivil toplum kuruluşları temsilcileri ve halka Ajans çalışmaları, bölgenin yatırım olanakları ve destek mekanizmaları hakkında bilgi vermektedir. Bu kapsamda YDO

Koordinatörlükleri 2015 yılında 1.400'ün üzerinde birebir görüşme gerçekleştirmiştir. Tüm görüşmeler “Görüşme Kayıt Formları” ile arşivlenmektedir. Görüşmelerin büyük çoğunluğu Ajans destekleri hakkında bilgi almak isteyen bireysel yatırımcılarla yapılmakta olup; yatırımcılar Ekonomi Bakanlığı (Hazine Teşvikleri), SERKA, İŞKUR, KOSGEB, TKDK vb. kurumların destekleri ve bölgenin yatırım ortamı hakkında bilgilendirilmektedir.

TRA2 Bölgesi 2014-2023 Bölge Planında yer alan Rekabet Edebilirlik gelişme eksenine göre altı öncelik bulunmakta olup; bunlar tarımsal üretimde verimliliğin ve yenilikçi uygulamaların artırılması, turizmde bölgesel marka olunması, imalat sanayinde verimlilik ve katma değer zincirinin bölgede kurulması, dış ticaret ve lojistik merkezi olunması, doğal kaynakların katma değerinin artırılması ve girişimcilik altyapısının geliştirilmesidir. Bununla birlikte Onuncu Kalkınma Planı 2014-2018 Öncelikli Dönüşüm Eylem Planında da yapılması öngörülen ve Kalkınma Ajansları sorumluluğunda olan çalışmalar kapsamında küçük ölçekli işletmelere yönelik olarak ürün tasarımı, işbirliği ve ortaklık geliştirme, ihracat imkânlarını değerlendirme, ürün çeşitlendirilmesi, kümelenme altyapısına ilişkin analizler, coğrafi işaret ve markalaşma konuları da 2016 yılı içerisinde odaklanılacak önemli faaliyetlerdir.

Bölgesel ve yerel düzeyde girişimciler ve yatırımcılar arasındaki ağlar ile mentörlük hizmetleri geliştirilecektir. Bu kapsamda illerde bulunan işletmelere rol model teşkil edebilecek iş adamı ve yöneticiler davet edilerek tecrübe ve birikimlerini iş dünyası ile paylaşması sağlanacaktır. Bölge planında yer alan Rekabet Edebilirlik gelişme ekseninde belirtilen önceliklere ulaşılması için bölgede özellikle potansiyel ve mevcut yatırımcıların ve yatırımcılara hizmet sağlayan kurumların görüşmeler, eğitimler ve toplantılar aracılığıyla bilgi seviyelerinin artırılması hedeflenmektedir.

E.2.1. Kurum, Kuruluş ve İşletme Ziyaretleri

Faaliyet gösterdiği ilde daha etkin bir rol üstlenmeyi amaçlayan YDO'leri geçmiş yıllarda olduğu gibi 2016 yılında da il genelindeki işletme, sivil toplum kuruluşu ve kamu kurumlarına ziyaretler düzenlemeye devam edecektir. Bu ziyaretlerde Ajans faaliyetleri ve destekleri hakkında bilgi verilmesinin yanı sıra bölge halkından bilgi toplanması ve Ajans ile ilgili beklentilerinin tespit edilmesi hedeflenmektedir. Yapılacak olan görüşmelerde özellikle yatırımcıların sorunları tespit edilerek, çözüm önerileri geliştirilecek ve yatırımcılara Ajans haricindeki kurum ve kuruluşların faaliyet ve destekleri hakkında bilgilendirmeler yapılacaktır. Kamu kurum ve kuruluşlarına ziyaretlerde bulunulacak, bu ziyaretlerde ilgili kurumların görev alanıyla ilgili hususlarda ve yatırımcılara dönük olarak teknik ve mali desteklere başvuru yapmaları teşvik edilecektir.

E.2.2. Komşu Ülkeler Bilgilendirme Toplantıları

TRA2 Bölgesi 2014-2023 Bölge Planında yer alan önceliklerden birisi de “dış ticaret ve lojistik merkezi olunmasıdır.” Son dönemde gerçekleştirilen lojistik merkezi, havaalanı, demiryolu, karayolu, sınır kapısı yatırımları ve özellikle Kars – Tiflis demiryolu hattı ile birlikte lojistik ve dış ticaret sektörü bakımından bölgede önemli bir potansiyel oluşmaktadır. Söz konusu potansiyel illerdeki sanayi ve ticaretin gelişimi noktasında önemli bir fırsat sunmaktadır. Bölgenin sahip olduğu lojistik ve dış ticaret potansiyeli hakkında bölge

aktörlerinde farkındalık yaratılması amacıyla 2012 yılında gerçekleştirilen “Komşu Ülkeler Bilgilendirme Toplantıları”nın 2016 yılı içerisinde odak grup toplantıları şeklinde düzenlenmesi planlanmaktadır.

E.2.3. İş ve Yatırım Ortamı İyileştirme İstişare Platformları

Onuncu Kalkınma Planı (2014-2018) İş ve Yatırım Ortamının Geliştirilmesi Programı Eylem Planında Kalkınma Bakanlığı'nın sorumluluğunda yürüyecek ve Kalkınma Ajanslarının ilgili kuruluş olarak yer aldığı görevler çerçevesinde yatırımcıya yatırım yeri bulmada kolaylık sağlayacak ve yönetim ilkesi gereği ilin iş ve yatırım ortamını iyileştirme konusunda istişarelerde bulunacak platformun kuruluş çalışmaları yürütülecektir. Platformun sekretaryasını YDO'lar üstlenecek olup, üyelerin kamu ve özel sektörden ilgili kişiler arasından seçilmesine özen gösterilecektir. Bu amaçla vali yardımcısı, milli emlak müdürü, vergi dairesi müdürü, ticaret ve sanayi odası genel sekreteri, tarım il müdürü, KOSGEB müdürü, OSB müdürü, ihracatçılar birliği temsilcisi, ilgili yatırımcılar ve konusuna göre davet edilebilecek kurum müdürlerinden oluşan bir platform kurulacaktır. Platform bünyesinde yatırımcıların sorunları ele alınacak, çözümü mümkün ise çözümlenecek, davet edilecek uzmanların ihtiyaç duyulan konularda bilgilendirme yapması sağlanacaktır.

E.2.4. İran, Gürcistan ve Azerbaycan Alım Heyetleri ile İkili Görüşmeler

Ekonomi Bakanlığının hazırladığı “İl İl Dış Ticaret Potansiyeli” çalışması sonuçları ile TRA2 Bölgesi 2014-2023 Bölge Planı gelişme eksenlerine göre TRA2 Bölgesi dış ticaret potansiyeli yüksek illerden oluşmaktadır. Ayrıca DAP Eylem Planının (2014-2018) Sanayi ve Hizmetler grubundaki 3.2 numaralı eyleminde bölge illerindeki işletmelerin ihracat gibi konularda ortak hareket etmesini teşvik edecek uygulamaların gerçekleştirilmesine atıf yapılmaktadır.

Bölgemiz İstanbul gibi geleneksel pazarlara olan uzaklığın verdiği dezavantajı 4 ülkeye sınır olmasının verdiği avantajla giderebilecek bir konuma haizdir. Bu nedenle bölgenin ihracata ağırlık vermesi kaçınılmazdır. İhracatı daha da geliştirmek ve sınır ülkeler ile olan ihracat yapısını değiştirmek amacıyla 2016 yılında bölge genelinde geniş çaplı üretim yapan ve ihracat potansiyeli bulunan firmaların İran, Azerbaycan ve Gürcistan'a götürülmesi planlanmaktadır. Bu kapsamda firmaların seçilerek ürün ve iletişim bilgilerini içeren broşürlerin yaptırılması, söz konusu ülkelerdeki organizasyonların ayarlanması işlemleri yürütülecektir. 2015 yılında yürütülen nükleer müzakereler neticesinde mali ambargonun hafiflediği İran öncelikli pazar olarak görülmektedir. Söz konusu ziyaretler için KOSGEB ve Ekonomi Bakanlığı desteklerinden faydalanılması planlanmaktadır. Öte yandan organizasyon masrafları için bir bütçe ayrılması da düşünülmektedir. İnceleme ziyaretlerinde Ekonomi Bakanlığımıza bilgi verilecek, ilgili kurumlarla işbirliği yapılacak ve genelden ziyade hedef gruplarla görüşmeler gerçekleştirilecektir.

E.2.5. İğdir İhracat Platformu

İğdir'in ihracat durumunun analizinin en önemli sonucu belirli nitelikteki firmaların yurt dışına açılmasını sağlamak üzere kurulacak olan İhracat Temas Noktası olacaktır. İhracat Temas Noktası firma temsilcilerine devlet destekleri ile pazar araştırması yapılması, yurt dışı

fuvarlarına katılım, ihracat bilgi platformundan aktif yararlanma, ürüne yönelik belgelendirme, gerekli evrakların doldurulması gibi konularda danışmanlık desteği sağlayacak, eğitimler verecektir. Söz konusu faaliyetler kapsamında başta Iğdır OSB'deki firmalar olmak üzere imalatçı firma temsilcileriyle İtalya, Azerbaycan, Gürcistan, İran ve Rusya'da pazar araştırmaları yapılacaktır. İhracat Temas Noktasının sekretaryasını Iğdır YDO gerçekleştirecektir. Temas noktasının danışma ve yönlendirme kurulunda YDO Koordinatörü, kurumsallaşmış ve ihracata yönelmiş 3 sanayici, Iğdır OSB'de faaliyet gösteren sanayiciler derneği temsilcisi, Iğdır TSO temsilcisi, Iğdır iç gümrük müdürlüğü temsilcisi ve Doğu Anadolu İhracatçılar Birliği Iğdır Şubesi temsilcisi yer alacaktır.

Tablo E.2: Yatırımcı Bilgilendirme Faaliyetleri

Faaliyet Adı	Sorumlu Birim	Süre	Tutar (TL)
Kurum, Kuruluş ve İşletme Ziyaretleri	YDO Koordinatörlükleri	01.01.2016 31.12.2016	0,00
Komşu Ülkeler Bilgilendirme Toplantıları	YDO Koordinatörlükleri	01.04.2016 30.06.2016	0
İş ve Yatırım Ortamı İyileştirme İstişare Platformu	YDO Koordinatörlükleri	01.07.2016 31.12.2016	0
İran, Gürcistan ve Azerbaycan Alım Heyetleri ile İkili Görüşmeler	YDO Koordinatörlükleri	01.07.2016 30.09.2016	110.000
Iğdır İhracat Platformu	Iğdır YDO	01.06.2016 31.12.2016	5.000

E.3. Yatırımcı Bilgilendirme Dokümanları

E.3.1. İl Yatırım Destek ve Tanıtım Stratejisi ile Uygun Yatırım Alanları Rehberleri

YDO'leri mevzuatı gereği hazırlanması zorunlu olan ve çalışmalarına 2015 yılı içinde başlanılan yatırım destek ve tanıtım stratejileri 4 il için hazırlanarak TYDTA'nın görüşüne sunulacak ve ardından bölgesel yatırım destek ve tanıtım stratejisi oluşturulacaktır. Iğdır Yatırım Destek Ofisi tarafından ilk olarak taslağı hazırlanan stratejinin 2016 yılı başında TYDTA'ya gönderilmesi planlanmaktadır. Hazırlanacak il stratejileri istişare platformunun yönlendirilmesi, yatırım destek ve tanıtım faaliyetlerinin belirlenmesi gibi konularda yol gösterici olacaktır.

2012 ve 2013 yıllarında iller için hazırlanan uygun yatırım alanları rehberleri ilgili kurum, kuruluş ve kişilerle paylaşılmıştır. Geçen süre zarfında bölgedeki gelişmelere istinaden bilgilerin güncellenmesi, yatırım ortamı ve olanakları ile ilgili son durumun yatırımcılara sunulabilmesi amacıyla rehberlerin 2016 yılındaki güncelleme yapılacaktır.

E.3.2. TRA2 Bölgesi Üreticiler Rehberi

Dört ilden müteşekkil Bölgemizde faaliyet gösteren işletmeler birbirlerinden yeterince haberdar olmayıp bu sebeple ürettikleri ürünlerle ilgili olarak bölgesel katma değer zincirini kuramamakta ve maliyetlerini artırmaktadır. Öte yandan Bölgeye yatırım yapmak isteyen girişimcilere Bölgedeki sanayi ortamı hakkında yeterli bilgi sağlayacak bir rehber eksikliği hissedilmektedir. Çalışma sayesinde bölgenin sanayi altyapısı da ortaya çıkarılmış olacak ve

gerçekleştirilecek olan yatırım destek ve tanıtım stratejileri ile iş ve yatırım ortamı değerlendirme çalışmalarında kullanılacaktır. Bölge illerindeki üreticilerin firma ve ürün bilgilerinin yer alacağı İngilizce ve Türkçe açıklamalar içeren bir çalışmanın 2016 yılında hazırlanması ve bastırılması planlanmaktadır. Tanıtım rehberi 1.000 adet bastırılacaktır.

E.3.3. Sorularla Destekler ve Teşvikler Sektörel Broşürleri

Geçtiğimiz yıllarda ülkemizde yer alan kurum ve kuruluşların sağladığı desteklere ilişkin genel hususların, başvuru koşullarının, destek çerçeveleri ile ilgili bilgilerin yer aldığı “Sorularla Destekler ve Teşvikler Broşürleri” hazırlanmış ve ilgili kurum, kuruluş ve kişilerle paylaşılmıştır. 2016 yılı içerisinde bu rehberlerin güncellenmesine, basımına ve dağıtımına devam edilecek ve rehberler YDO’lerinin internet sitelerinde yayımlanacaktır.

E.3.4. İş Dünyası İçin Azerbaycan Ülke Rehberi

Daha önce sınır komşularımız olan Gürcistan ve İran için hazırlanmış olan Yatırım ve Ticaret rehberlerinin üçüncüsünün Azerbaycan için 2016 yılı içerisinde hazırlanması planlanmaktadır. Hazırlanacak ülke rehberinde mevcut durum, potansiyele sahip sektörler, ülkenin ihracat ve ithalat değerleri ile ülke pazarına girmek için dikkat edilmesi gereken hususlara yer verilecektir. İhtiyaç duyulması halinde veri toplamak ve ilgili kurum kuruluşlarla görüşmek için Azerbaycan ve Nahcivan ziyaret edilecektir. Ülke rehberinden 1.000 adet bastırılması planlanmaktadır.

E.3.5. Sarıkamış Spor Turizmi Tanıtım Broşürü

Son yıllarda, Sarıkamış’ta yapılan ve bazılarında Ajansın da destek verdiği futbol sahası, basketbol sahası, doğal dağ kızıağı pisti, kapalı spor salonu, yeni teleferik hatları, kayak pistleri aydınlatması, tenis kortları ve konaklama tesislerinin spor turizmi kapsamında tanıtımının yapılarak özellikle yaz aylarında Bölgeye turist çekilmesi planlanmaktadır. Türkiye’ye yurtdışından yılda ortalama 1.200 futbol takımı kamp yapmak için gelmekte olup, bunların toplam harcamaları 100 milyon doları bulmaktadır. Sarıkamış ilçesi hem tesisleriyle hem de doğal orman olan bitki örtüsüyle özellikle yüksek irtifa kampları için ideal bir konumdadır. Hazırlanacak broşürlerle ve ilgili kurum ve kuruluşlar nezdinde yürütülecek çalışmalar neticesinde spor takımlarına yönelik bir tanıtım materyali oluşturulması ve önümüzdeki yıllarda bölgemizde misafir edilmesi amaçlanmaktadır. Tanıtım broşüründen 1.000 adet basılacaktır.

E.3.6. Iğdır Ovasında Kesme Çiçekçilik Raporunun Güncellenmesi

2011 yılında tamamlanarak bastırılan ve büyük ilgi gören raporun seracılık ve örtü altı üretimini de içerecek şekilde güncellenmesi planlanmaktadır. Çalışmanın güncellenmesi sırasında Yalova, Antalya ve Mersin illerine teknik ziyaretlerin yapılması, gerekli görülmesi halinde iyi uygulama örneklerini görmek üzere Hollanda’ya ve hedef pazarı yerinde araştırmak üzere Moskova’ya gidilmesi planlanmaktadır.

Tablo E.3: Yatırımcı Bilgilendirme Dokümanları

Faaliyet Adı	Sorumlu Birim	Süre	Tutar (TL)
--------------	---------------	------	------------

İl Yatırım Destek ve Tanıtım Stratejisi ile Uygun Yatırım Alanları Rehberleri	YDO Koordinatörlükleri	01.01.2016 30.04.2016	0
TRA2 Bölgesi Üreticiler Rehberi	YDO Koordinatörlükleri	01.04.2016 30.06.2016	0
Sorularla Destekler ve Teşvikler Sektörel Broşürleri	YDO Koordinatörlükleri	01.03.2016 31.05.2016	5.000
İş Dünyası için Azerbaycan Ülke Rehberi	YDO Koordinatörlükleri	01.02.2016 30.04.2016	5.000
Sarıkamış Spor Turizmi Tanıtım Broşürü	Kars YDO	01.03.2016 31.05.2016	0
Iğdır Ovasında Kesme Çiçekçilik Raporu	Iğdır YDO	01.07.2016 31.12.2016	0

E.4. Yatırım Tanıtım Faaliyetleri

TRA2 Bölgesinde son yıllarda tamamlanan ulaşım, altyapı ve devam etmekte olan lojistik sektörü yatırımları bölgemiz ihracat kapasitesini artırmaktadır. Bölgenin ülkemizin büyük şehirlerine olan uzaklığı ve diğer pazarlama dezavantajları göz önüne alındığında, Kafkasya ve Orta Asya coğrafyasını hedefleyen yatırımların daha başarılı olacağı öngörülmektedir. Bu nedenle özellikle imalat sanayine yapılacak yatırımların komşu ülkeleri dikkate alan ihracatçı bir bakış açısıyla yapılması gerektiği düşünülmektedir. TRA2 Bölgesi 2014-2023 Bölge Planı ve TÜİK verilerinden hesaplanan değerlere göre TRA2 Bölgesi metal sanayi, gıda, mobilya, tekstil, başka yerde sınıflandırılmamış mineral ürünler ve plastik ürünler konusunda imalatını ve ihracatını artırmaktadır.

Söz konusu yaklaşım çerçevesinde Türkiye'deki ihracatçılara ve/veya belirli bir imalat sektöründe faaliyet gösteren imalatçılara yönelik tanıtım faaliyetlerinin yapılması aşikârdır. Söz konusu tanıtım çalışmalarında özellikle komşu coğrafyalarla iş yapan ihracatçılara ve ilgili imalat sektörü mensuplarına ağırlık verilecektir.

E.4.1. Sektör Gelişim Faaliyetleri

İl Yatırım Destek ve Tanıtım Stratejisi ile istişare platformunun görüşleri çerçevesinde ilin potansiyeli bulunan iktisadi sektörlerinde analiz çalışmaları yapılacak, yıl içinde belirlenecek stratejiler çerçevesinde yapılacak eğitim, ziyaret, araştırma, toplantı, bilgilendirme faaliyetleri gerçekleştirilecektir. 2016 yılı için Bölgemizde potansiyeli bulunan sektörler Tablo E.2'de listelenmiştir. İl Yatırım Destek ve Tanıtım Stratejisinde belirlenecek sektörlere yönelik araştırma yapılması, sektörel fuarlara katılım ve ardından sektörel işadamı derneklerinin ziyaret edilmesi ve illerimizde sektörlerin geliştirilmesi hedeflenmektedir.

Tablo E.4: TRA2 Bölgesi'nde Potansiyeli Bulunan Sektörler

Tarım ve Hayvancılık	Hizmet	İmalat
Yem Üretimi	Ulaştırma	Metal Ürünler
Meyve-Sebzecilik	AVM	Mobilya
Süt ve Et Besiciliği	Çağrı Merkezi	İnşaat Malzemeleri
Kanatlı Hayvancılık	Depolama-Paketleme	Tekstil
Tohumculuk	Öğrenci Yurdu	Kimyasal Ürünler

Seracılık	Otelcilik	Gıda ve İçecek
Kesme Çiçekçilik	Bakım-Onarım	Ambalaj

E.4.2. Yatırım İmkânlarının Tanıtımı

Bölge içi ve dışındaki tanıtım, illerin yatırım destek ve tanıtım stratejileri çerçevesinde bölge içinde ve dışında gerçekleştirilecektir. Bu amaçla hedef sektörlerdeki işadamları, kanaat önderleri, TOBB, TÜSİAD ve MÜSİAD gibi sivil toplum kuruluşları ile toplantılar düzenlenecektir. Bu toplantılarda Bölgenin mevcut durumu ve yatırım olanakları hakkında bilgi verilmesi amaçlanmaktadır. Söz konusu toplantıların devamı olarak heyetlerin bölgeyi ziyaretlerinde Ajans olarak konukların ağırlanması ve bölge hakkında doğru bilgilendirilmeleri sağlanacaktır. Toplantılar Bölge insanının yoğunluklu olarak yaşadığı İstanbul, Ankara, Bursa, İzmir ve Kocaeli gibi şehirlerde düzenlenecek olup toplamda 400 kişiye ulaşılması hedeflenmektedir.

Ayrıca yatırımcılara farklı kanallardan ulaşmak için sektörel dergiler ve ilgili sivil toplum kuruluşları ile hedef ülkelerdeki ticaret müşavirliklerine ve Türkiye Yatırım Destek ve Tanıtım Ajansı (TYDTA) ofisleriyle iletişime geçilecek ve bölgenin yatırım imkânları tanıtılacaktır.

E.4.3. Sektörel Fuarlara Katılım ve Ziyaret

Yatırım destek ve tanıtım stratejisi ile belirlenen uygun yatırım alanlarına ilişkin olarak ülkedeki ve dünyadaki gelişmeleri takip edebilmek, yeniliklerden bölge insanını haberdar etmek, bölgenin tanıtımını yapmak, yatırım imkânlarını sunmak ve yeni iş bağlantıları kurarak bölgeye yatırımcı davet edebilmek amacıyla yurtiçi ve yurtdışında çeşitli fuarlara ziyaretçi olarak katılım sağlanması planlanmaktadır. Fuarlar öncesinde Ticaret ve Sanayi Odaları ile işadamlarına bilgi verilerek ilgililerin fuarlardan haberdar edilmesi sağlanacaktır.

Bölgedeki firmaların yeni pazarlara ulaşabilmesinin bir yolu da fuarlara katılımdan geçmektedir. Bu kapsamda firmaların Türkiye ve çevre ülkelerdeki fuarlarda ürünlerini sergilemek ve yeni bağlantılar kurmak üzere katılmaları yararlı olacaktır. 2016 yılında Ekonomi Bakanlığı ve KOSGEB'in bu kapsamda verdiği desteklerden de yararlanılarak firmaların çeşitli fuarlara katılımının sağlanması hedeflenmektedir. Bu kapsamda hedef pazar olan ülkelerdeki fuarlara bölgemizde faaliyet gösteren işletmelerle birlikte katılım sağlanması planlanmaktadır.

2016 yılı içerisinde konularına göre yurt içinde ve yurt dışında katılım sağlanması veya ziyaret edilmesi planlanan sektörlerden bazıları aşağıda sıralanmıştır.

- Tarım ve Tarım Teknolojileri Fuarı
- Uluslararası Lojistik Fuarı
- Çağrı Merkezi Fuarı
- Plastik Ürünler Fuarı
- Gıda İmalatçıları Fuarı
- Kanatlı Hayvancılık Fuarı

- Metal Ürünler Fuarı
- Tekstil İmalatçıları Fuarı
- Mobilya ve Ahşap Ürünler Fuarı

Tablo E.5: Yatırım Tanıtım Faaliyetleri

Faaliyet Adı	Sorumlu Birim	Süre	Tutar (TL)
Sektör Gelişim Faaliyetleri ve Yatırım Destekleri Bilgilendirme Toplantıları	YDO Koordinatörlükleri	01.01.2016 31.12.2016	50.000
Yatırım İmkânlarının Tanıtımı	YDO Koordinatörlükleri	01.05.2016 31.07.2016	50.000
Sektörel Fuarlara Katılım ve Ziyaret	YDO Koordinatörlükleri	01.03.2016 30.09.2016	50.000

E.5. Yatırım Amaçlı Kurumsal ve Beşeri Kapasite Geliştirme Faaliyetleri

E.5.1. Yerel Kurumların Kurumsal Kapasitelerinin Geliştirilmesi

Onuncu Kalkınma Planı (2014-2018) İş ve Yatırım Ortamının Geliştirilmesi Programı Eylem Planında sorumlu Bakanlıkların ilgi alanlarına göre yatırımcılara yönelik olarak bürokrasinin azaltılması, e-devlet veya internet tabanlı uygulamaların yaygınlaştırılması, coğrafi bilgi sistemlerinin kurulması, yatırımcıya uygun arazilerin sunulması, devlet desteklerine ulaşmada kolaylık sağlanması gibi tedbirler yer almaktadır.

Diğer taraftan merkezi teşkilatın bölgedeki kurum ve kuruluşlarının mevcut işbirliği ağlarından (Kafkasya Üniversiteler Birliği, Türk-Gürcü işadamları Derneği vb.), ülkedeki gelişmelerden ve AB, TÜBİTAK gibi desteklerden daha etkin yararlanabilmeleri için kurumsal kapasite gelişmelerinin desteklenmesi gerekmektedir. Kurumlar, destek mekanizmalarından zamanında haberdar olamamakta ve proje yönetimi konusunda tecrübe edinmemektedir. Kurum personelleri kişisel ve mesleki teknik gelişim faaliyetlerinden uzak kalmaktadır. Bu amaçla YDO'lar ajansın teknik ve mali destek imkânlarından da faydalanarak kendi ilinde yıl içerisinde düzenlenecek odak grup toplantıları, kavramsal not hazırlama çalışmaları, kurumsal ziyaretler/görüşmeler, faaliyet-proje-program önerilerinin oluşturulması gibi faaliyetlere katılım sağlayacak olup, aynı zamanda yerel kurumların kapasitelerinin artırılmasına yönelik eğitimlerin de düzenlenmesini teşvik edecektir. Söz konusu eğitimler çerçevesinde e-devlet uygulamalarına geçiş, internet ve mobil tabanlı uygulamaların kullanımı, coğrafi bilgi sistemlerinin kurulması, yatırım fizibilitesi hazırlama ve proje geliştirme gibi konularda ilerleme kaydedilmesi beklenmektedir.

E.5.2. Girişimcilik, İş Geliştirme ve Faydalanıcı Destekleme Faaliyetleri

Ajans uygulamakta olduğu İktisadi Gelişme Mali Destek Programları kapsamındaki önceliklerinden birisini bölgenin kendine özgü değer ve ürünlerinin ekonomiye kazandırılmasında girişimciliği desteklemek olarak tanımlamış ve bu çerçevede birçok destekleme faaliyeti gerçekleştirmiştir. TRA2 Bölgesi 2014-2023 Bölge Planı'nda ulaşılması planlanan gelişme eksenleri arasında belirtilen "Rekabet Edebilirlik" ve buna bağlı tedbirler arasında sayılan "Girişimcilik Altyapısı ve Kültürünün Geliştirilmesi" önceliği doğrultusunda,

2016 yılında bölgede girişimcilik kültürünü ve becerisini geliştirmeyi amaçlayan bilgilendirme, eğitim ve destekleme faaliyetlerine devam edecektir.

Faydalanıcılar ve talep sahiplerine yönelik olarak girişimcilik, iş geliştirme, eğitim ve seminer faaliyetleri düzenlenecektir. Bu amaçla başta KOSGEB ile birlikte açılacak uygulamalı girişimcilik eğitimleri olmak üzere girişimciliği tanıtıcı ve özendirici bilgilendirme faaliyetleri icra edilecektir. Eğitimlerde kadın, genç ve engelli gibi dezavantajlı gruplara öncelik tanınacaktır.

Tablo E.6: Yerel Kurumların Kurumsal Kapasitelerinin Geliştirilmesi

Faaliyet Adı	Sorumlu Birim	Süre	Tutar (TL)
Yerel Kurumların Kurumsal Kapasitelerinin Geliştirilmesi	YDO Koordinatörlükleri PGPYB	01.01.2016 30.06.2016	20.000
Girişimcilik ve İş Geliştirme Faaliyetleri	YDO Koordinatörlükleri	01.04.2016 30.11.2016	120.000

F. İZLEME VE DEĞERLENDİRME FAALİYETLERİ

Serhat Kalkınma Ajansı tarafından uygulanan mali destek programları, güdümlü proje desteği ve doğrudan faaliyet desteği kapsamında desteklenen projelerin başarılı bir şekilde tamamlanması için izleme ve değerlendirme faaliyetlerine 2016 yılında da devam edilecektir.

2014 ve 2015 yıllarında desteklenen ve uygulama süreci henüz tamamlanmamış olan projelerin uygulamaları 2016 yılında sürdürülecektir. 2014 yılında uygulanan mali destek programlarından sadece Küçük Ölçekli Altyapı Mali Destek Programı-3 kapsamında desteklenen projelerden 9 tanesinin uygulama dönemi 2016 yılına uzamıştır. Söz konusu projelerin 2016 yılı ilk yarısında tamamlanması öngörülmektedir.

2015 yılı mali destek programları kapsamında sözleşme imzalama faaliyeti 2015 Temmuz ve Ağustos ayları içerisinde gerçekleştirilmiştir. İktisadi Gelişme Mali destek Programı-5 kapsamında sözleşme imzalayan 26 adet projenin ve Sosyal Kalkınma Mali Destek Programı kapsamında desteklenen 16 adet projenin 2016 ilk yarısında tamamlanması planlanmaktadır. Sosyal Kalkınmaya Yönelik Küçük Ölçekli Altyapı Mali Destek Programı kapsamında desteklenen 11 adet projenin ise 2016 sonunda tamamlanacağı öngörülmektedir.

Sözleşmeleri 2013 yılının ikinci yarısında imzalanan güdümlü projeler 2016 yılı ilk yarısında tamamlanacaktır. 2014 ve 2015 yılında sözleşme imzalanan güdümlü projelerin uygulama aşamasının 2016 sonuna kadar devam etmesi öngörülmektedir.

F.1. Proje Uygulama Süreci Faaliyetleri

F.1.1. Toplantı ve Eğitim Faaliyetleri

2016 yılı içerisinde uygulanacak olan üç adet mali destek programı çerçevesinde başlangıç toplantısı ve uygulama eğitimleri gerçekleştirilecektir. Bu eğitimlerde Kalkınma Ajansları satın alma mevzuatı ve uygulama sürecine ilişkin eğitim verilecektir. Bunun yanında 2014 yılı mali destek programları ile birlikte aktif olarak kullanılmaya başlanan KAYS izleme

modülüne ilişkin eğitim faaliyeti de gerçekleştirilecektir. Sözleşme imzalama aşamasından sonra başlayacak bu faaliyetin Mayıs ayı içerisinde gerçekleştirilmesi öngörülmektedir.

Yararlanıcıların proje uygulama sırasında ihtiyaç duyduğu proje yönetimi, kamu ihale kanunu, raporlama vb. idari hususlar ile pazar araştırmaları, iş güvenliği gibi yararlanıcının teknik ve kurumsal kapasitesini artırıcı eğitimler yıl boyunca ihtiyaç doğrultusunda düzenlenecektir.

F.1.2. İzleme Faaliyetleri

2015 yılı İktisadi Gelişme Mali Destek Programı-5, Sosyal Kalkınma Mali Destek Programı ve Sosyal Kalkınmaya Yönelik Küçük Ölçekli Altyapı Mali Destek Programı kapsamında desteklenen projelerin izleme ve değerlendirme faaliyetlerinin en geç 2016 yılı ikinci yarısında tamamlanabileceği öngörülmektedir.

2016 yılı mali destek programlarının değerlendirilmesi sürecinde özellikle ön izleme faaliyetlerinde Program Geliştirme ve Program Yönetim Birimi'ne destek sağlanacaktır. Mali destek programları kapsamında başarılı bulunan ve sözleşme imzalanan projelere ilk izlemeler yapılarak, projelerin uygulama detayları görüşülecek, faaliyet planı ve performans göstergeleri netleştirilecek, satın alma ve ödeme planları oluşturulacaktır. Ayrıca projelerin uygulama risk puanları belirlenecektir. İlk izleme faaliyetlerinin yılın 2. çeyreğinde gerçekleştirilmesi öngörülmektedir.

Devam etmekte olan güdümlü projelere uygulama takvimlerine göre, planlı izlemeler gerçekleştirilecektir. Teknik Destek Programları kapsamında eğitimler ve diğer faaliyetler yerinde takip edilerek izleme formları doldurulacaktır. Doğrudan Faaliyet Programı kapsamında desteklenen projeler için de en az bir izleme yapılması planlanmaktadır. Ağırlıklı olarak Teknik Destek ve Doğrudan Faaliyet Destek Programı kapsamında desteklenen projeler olmak üzere izleme faaliyetlerinde ilgili Yatırım Destek Ofisinden destek alınacaktır. 2016 yılı mali destek programları, teknik destek ve doğrudan faaliyet destekleri ile birlikte güdümlü proje desteklerinin yıl boyunca izleme faaliyetleri devam edecektir.

F.1.3. Raporlama Faaliyetleri

Uygulama süreci devam eden proje sahiplerinden sözleşmede belirtilen şekilde yararlanıcı beyan raporu, ara ve nihai raporların sunulması talep edilecektir. İzleme Değerlendirme Birimi uzmanları bu raporların hazırlanmasında Yararlanıcılara destek sağlayacaktır. Rapor hazırlama sürecinde gerek duyulması halinde bilirkişilerden faydalanılacaktır. Söz konusu raporlar onaylanarak proje sahiplerine yapılması gereken ödemeler gerçekleştirilecektir. Bunun yanında mali destek programları kapsamında projesi tamamlanan Yararlanıcılardan proje bitiş tarihinden itibaren üç ay içerisinde değerlendirme raporları alınacaktır.

2016 yılında tamamlanacak olan geçmiş dönemlere ait Mali Destek Programları, Doğrudan Faaliyet Desteği, Teknik Destek ve Güdümlü Proje programlarının kapanış raporları hazırlanacaktır.

2016 yılı DFD ve Teknik Destek Programlarının her uygulama dönemi sonunda ilgili dönemin değerlendirmesini içeren dönemsel raporları da hazırlanacaktır.

Tablo F.1 Proje Uygulama Süreci

Faaliyet Adı	Sorumlu Birim	Süre	Tahmini Maliyet (TL)
Toplantı ve Eğitim Faaliyetleri	İDB	01.04.2016 30.05.2016	15.000
İzleme Faaliyetleri	İDB	01.01.2016 31.12.2016	5.000
Raporlama Faaliyetleri	İDB	01.01.2016 31.12.2016	5.000

F.2. 2016 Yılı Destek Programları Ödeme Faaliyetleri

Ajanstan mali destek almaya hak kazanan proje sahiplerinin ödemelerinin 2016 yılında her proje için ayrıca belirlenen ödeme takvimine göre mevzuatta belirtilen şartlar çerçevesinde yapılması öngörülmektedir. Söz konusu ödemeler hali hazırda Ajansın anlaşmalı olduğu bankada açılan proje hesaplarına yapılacaktır.

İzleme, değerlendirme ve raporlama süreçleri ile paralel olarak yürütülecek süreçte ön ödemeler projelerin ihtiyaçlarına göre belirlenen takvimde serbest bırakılacak, ara ve nihai ödemeler proje raporlarına istinaden hak ediş usulüne göre ilgili raporların ve destekleyici belgelerin kontrollerinden ve fiziksel incelemelerden sonra gerçekleştirilecektir.

Teknik Destek faaliyetleri için gerek duyulduğunda hizmet alımı yapılacaktır. Hizmet alımı yapılan durumlarda ödemeler, İzleme Değerlendirme Birimi tarafından piyasa araştırması yapıp en uygun firma tespit edilerek gerekli satın alma evrakı düzenlendikten sonra yapılacaktır.

Tablo F.2: Ödeme Faaliyetleri

Faaliyet Adı	Sorumlu Birim	Süre	Tutar (TL)
İktisadi Gelişme Mali Destek Programı	İDB	15.04.2016 31.12.2016	
Örnek Büyükbaş Hayvancılık İşletmelerinin Geliştirilmesi Mali Destek Programı-4	İDB	15.04.2016 31.12.2016	
Kentsel Altyapıya Yönelik Küçük Ölçekli Altyapı Mali Destek Programı	İDB	15.04.2016 31.12.2016	
Doğrudan Faaliyet Destek Programı	İDB	01.02.2016 31.12.2016	
Güdümlü Proje Destek Programı	İDB	01.03.2016 31.12.2016	
Teknik Destek Programı	İDB	01.03.2016 31.12.2016	

F.3. Geçmiş Dönem Destek Programları Ödeme Faaliyetleri

Ajansın önceki dönemden uygulamakta olduğu Mali Destek, Teknik Destek, Güdümlü Destek Programları ile Doğrudan Faaliyet Desteği kapsamındaki projeler için 25.284.012,51 TL'lik

toplam taahhüdü var olup bu projelere 2015 yılı sonu itibariyle 11.974.892,16 TL tutarında avans ödemesi yapılmıştır. Proje avansları, ara ödemelerin ya da nihai ödemelerin yapılmasıyla muhasebesel olarak kapatılacak olup projelerin uygulama, izleme, raporlama ve değerlendirme faaliyetleri yıl boyunca devam edecektir.

Tablo F.3: Geçmiş Dönem Projelerinin Avans Kapama İşlemleri

Faaliyet Adı	Sorumlu Birim	Süre	Tutar (TL)
Mali Destek programları ve Gündümlü Proje Avans Ödemeleri	İDB	01.01.2016 31.12.2016	25.284.012,51

IV. GELECEK İKİ YIL İÇİN ÖNGÖRÜLER

Ajans nitelikli insan kaynakları ile bölgedeki diğer kamu kurum ve kuruluşlarının çalışmalarına destek sağlamakta, çeşitli işbirliklerinin geliştirilmesine ve rutin faaliyetler dışında kapasite geliştirici faaliyetlerin kurum ve kuruluşların gündemine gelmesine ve yürütülmesine öncülük etmektedir.

Kurumsallaşma anlamında, personelin teknik kapasitesinin en üst seviyeye çıkarılması ve yeni işe alınan personelin bölgeyi derinlemesine tanımasına yönelik olarak eğitim ve inceleme çalışmalarının devam ettirilmesi ve bölgeye yönelik stratejik karar alabilecek kurum konumunun kuvvetlendirilmesi hedeflenmektedir. Kurumsallaşma faaliyetlerinin devamı niteliğinde 2017-2018 yıllarında ISO 9001 Kalite Yönetim Sisteminin kurulması, AB ve WAIPA uluslararası kurum ve kuruluşlarla işbirliklerinin geliştirilmesi için kurumsal kapasitenin artırılması hedeflenmektedir.

Planlama ve strateji geliştirme faaliyetleri çerçevesinde Bölge için 2015-2016 yıllarında hazırlanan Dış Ticaret ve Lojistik, Hayvancılık ve Turizm Eylem Planlarına ilaveten 2017-2018 yıllarında Üniversiteler, Gençlik, Tarım, Sanayi, Madenler, Enerji, Ulaşım, Çevre ve Sosyal Sektörlerde Eylem Planları hazırlanacaktır. Araştırma ve geliştirme faaliyetleri kapsamında Bölgede yenilik oluşturacak, rekabet gücü yaratacak ve/veya arttıracak sektörlerle ilgili ürün geliştirme, farkındalık yaratma, marka değeri ve pazar oluşturmaya yönelik çalışmalara ağırlık verilecektir. Özellikle yerel kültürün izlerini taşıyan ürünlere Bölgede turizm, hayvancılık ve imalat sanayinin güçlenmesi için öncelik verilecektir.

Bölgede son yıllarda yapılan özellikle hayvancılık, turizm ve lojistik alanlarındaki kamu ve özel sektör yatırımlarının Bölgeye daha fazla ve hızlı katkı sağlaması amacıyla çeşitli araştırmalar yapılacak, tanıtım ve işbirliğine yönelik organizasyonlar düzenlenecektir. Ajans bu yatırımları tamamlayıcı ve geliştirici destek programları uygulanacaktır. Kars-Tiflis-Bakü Demiryolu, Kars-Iğdır-Nahçıvan-Tebriz-İslamabad Demiryolu gibi uluslararası boyuttaki yatırımlar ile Aktaş Sınır Kapısının açılması, bölge illerinin diğer illere ulaşımını kolaylaştıracak bölünmüş yolların tamamlanması ve yatırım programında yer alan ve faaliyete geçmesi hedeflenen Kars'ta Lojistik Merkezi yapımı gibi yatırımların sonucunda oluşacak avantajlardan en üst düzeyde yararlanılmasına yönelik olarak bölge işletmelerinin ticaret kapasitesinin ve gücünün artırılması amacıyla tanıtım, işbirliği ve kapasite artırılması ile beşeri kapasitenin yükseltilmesine yönelik çalışma ve analizlere devam edilecektir.

Bölgede özel sektör yatırımlarının artması amacıyla Yatırım Destek Ofisleri tarafından yatırım potansiyeli olan alanların ortaya çıkartılması, yatırım imkânlarının bölge içinde ve bölge dışında tanıtımı ve çeşitli teşvik ve desteklerden bölgedeki yatırımcıların daha fazla yararlanabilmesine yönelik araştırma, yayım, tanıtım, bilgilendirme ve danışmanlık faaliyetleri önümüzdeki yıllarda arttırılarak devam edecektir. Ayrıca mevcut yatırımcıların bilgi seviyelerinin arttırılması amacıyla çeşitli eğitim, gezi ve ziyaretler organize edilecektir.

Ajansın kurumlar arasındaki koordinasyon görevine ulusal ölçekte de vurgunun yapılması diğer kamu kurum ve kuruluşları ile yapılacak ortak çalışmaları arttıracak ve güçlendirecektir. Kurumsal iletişim planının hayata geçirilmesi, kamu kurumları, sivil toplum kuruluşları ve özel sektöre yönelik farklı kurumsal iletişim faaliyetlerinin tasarlanması ve hayata geçirilmesi ile Ajans kuracağı işbirliklerini arttıracaktır. Bölgenin bütününe yönelik yapılacak çalışmalarda tüm ortakların görüşlerinin alınması, strateji ve kararlara yansıtılması için çalıştaylar, toplantılar ve kurullar düzenlenmesine ağırlık verilecektir.

Ajans uygulayacağı Mali Destek Programlarıyla ile Bölge yaşam koşullarının iyileştirilmesini ve dezavantajlı grupların toplumsal hayata daha etkin bir şekilde uyum sağlamalarını hedeflemektedir. Bu hedefe ulaşılması için çeşitli kurumlar ve sivil toplum kuruluşlarına yönelik mali ve teknik destek programları uygulanacaktır. Ajans, uygulayacağı Teknik Destek programlarıyla Bölgedeki kurum ve kuruluşların teknik kapasitesinin arttırılmasına ve böylelikle TRA2 Bölgesinin önemli bir sorunu olan nitelikli insan kaynağı yetersizliğine çözüm üretilmesine katkı sunmayı planlamaktadır. Uygulanacak Doğrudan Faaliyet Destek programlarıyla Bölgenin ivedi ve öncelikli ihtiyaçlarının tespit edilmesine ve karşılanmasına yönelik olarak hazırlanacak araştırma ve fizibilite çalışmalarının desteklenmesine devam edilecektir. Hazırlık çalışmalarına Ajansın da dâhil olduğu, paydaşların ortaklaşa sahiplendiği, bölge kalkınmasına doğrudan katkı sağlayacak güdümlü projelerin yürütülmesi planlanmaktadır. Ajans kendi bütçesinden sağlayacağı desteklerin yanı sıra Bölgenin ulusal ve uluslararası fon kaynaklarından azami şekilde yararlanması amacıyla bölgedeki STK ve kamu kurumlarının kurumsal kapasitenin geliştirilmesine yönelik faaliyetler ve iş birlikleri yapacaktır. Bölgede yürütülecek projeler için AB ve diğer fon kaynaklarından yararlanılabilmesi için yeni başvurular yapılacak ve mevcut projelerin uygulama çalışmaları devam edecektir.

Ajansın kuruluşundan bu yana sürdürülen Mali Destek Programlarına yönelik İzleme ve Değerlendirme faaliyetleri, 2017-2018 yıllarında devam edecek olup yapılacak çalışmalarla yararlanıcıların süreci sorunsuz yürütmeleri sağlanacaktır. Proje uygulama süreci sona eren programların etkinliğinin tespit edilmesi ve bölgede yürütülecek yeni plan ve programlara altlık teşkil etmesi açısından detaylı olarak veriler sahadan temin edilecek, kurulacak bilgi teknolojileri altyapısı ile verilerin analizi yapılacaktır. Bunlara ek olarak projelerin tamamen KAYS üzerinden takip edilmesi ve evrak işlerinin minimuma indirilmesi için düzenlemeler hayata geçirilecektir.

V. EKLER

EK 1: Faaliyet Takvimi

No	Faaliyet Adı	Sorumlu Birim	Baş. Tarih	Bit. Tarih	Tutar (ocak)	Tutar(1. revizyon)	Tutar (2. revizyon)	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	
								Ay	Ay	Ay	Ay	Ay	Ay	Ay	Ay	Ay	Ay	Ay	Ay	Ay
A	KURUMSAL GELİŞİM VE YÖNETİM FAALİYETLERİ																			
A.1	Kurumsallaşma Faaliyetleri																			
A.1.1	Performans Yönetimi Faaliyetleri	İMİB	01.01.2016	31.07.2016	2.000	2.000	0													
A.1.2	Personel Devam Kontrol Sistemi (PKS)	İMİB	01.01.2016	31.03.2016	12.000	5.000	5.000													
A.1.3	Kurumsal Toplantılar (Ağırlama Giderleri Kalkınma Kurulu, Yönetim Kurulu ve Ajans misafirleri)	İMİB, THİB, ASGEP	01.01.2016	31.12.2016	250.000	200.000	200.000													
A.1.4	Genel Sekreterlik Makamı Temsil ve Ağırlama Faaliyetleri	İMİB, THİB	01.01.2016	31.12.2016	25.000	25.000	25.000													
A.2	İnsan Kaynakları Faaliyetleri																			
A.2.1	Personel İstihdamı ve Ödemeler																			
	Personel Alım Faaliyetleri	İMİB	01.01.2016	31.12.2016	20.000	20.000	20.000													
	Personel Maaş Ödemeleri	İMİB	01.01.2016	31.12.2016	3.000.000	3.000.000	3.000.000													
	Personel SGK	İMİB	01.01.2016	31.12.2016	550.000	650.000	700.000													

	Hizmetleri																			
	Kargo ve Posta Hizmetleri	İMİB, THİB	01.01.2016	31.12.2016	40.000	40.000	40.000													
	Bakım ve Onarım Giderleri	İMİB	01.01.2016	31.12.2016	50.000	50.000	50.000													
	Avukatlık, Müşavirlik ve Danışmanlık Hizmetleri	İMİB	01.01.2016	31.12.2016	0	30.000	30.000													
A.6	Ulaşım Faaliyetleri																			
	Araçların kira giderleri	İMİB	01.01.2016	31.12.2016	90.000	90.000	90.000													
	Araçların yakıt giderleri	İMİB	01.01.2016	31.12.2016	70.000	70.000	70.000													
	Yolluklar	İMİB	01.01.2016	31.12.2016	40.000	40.000	40.000													
	Diğer Ulaşım Hizmetleri	İMİB	01.01.2016	31.12.2016	20.000	20.000	20.000													
A.7	Görev Giderleri																			
	Görev Giderleri	İMİB	01.01.2016	31.12.2016	20.000	70.000	70.000													
A.8	Yedek Ödenek																			
	Yedek Ödenek	İMİB	01.01.2016	31.12.2016	3.479,62	65.502,11	29.352,11													
B	İLETİŞİM VE TANITIM																			
B.1	Kurumsal İletişim Faaliyetleri																			
	Medya Takibi	THİB	01.01.2016	31.12.2016	5.000	5.000	5.000													
	Ajans Abonelikleri	THİB	01.01.2016	31.12.2016	10.000	10.000	10.000													
	Yerel Medya Abonelikleri	THİB	01.01.2016	31.12.2016	5.000	5.000	5.000													
	İlanlar ve Duyurular	THİB	01.01.2016	31.12.2016	25.000	25.000	25.000													
B.2	Tanıtım Faaliyetleri																			
B.2.1	Kadın Fotoğrafçıların Gözünden Serhat İlleri	THİB	01.01.2016	31.03.2016	50.000	50.000	50.000													
B.2.2	Çıldır Gölü Medya Kampı	THİB	01.01.2016	31.01.2016	20.000	15.000	6.150													
B.2.3	Tuvale Düşen İlk Işık / Kar Beyaz	THİB	01.01.2016	31.03.2016	30.000	5.000	1.000													

B.2.4	Serhat'ı Keşfet: Off Road Kış	THİB	01.01.2016	31.01.2016	80.000	80.000	80.000												
B.2.5	Serhat'ı Keşfet: Bisiklet ve Yürüyüş Rotaları	THİB	01.05.2016	30.06.2016	80.000	40.000	40.000												
B.2.6	Kurmaca Kısa Film ve Belgesel Yarışması (5)	THİB	01.04.2016	31.12.2016	35.000	35.000	35.000												
B.2.7	Sanal Tur Projesi ve Uygulaması	THİB	01.06.2016	31.12.2016	0	30.000	30.000												
B.2.8	TRA2 Turizm Rotalarının Tanıtımı	THİB, ASGEP	01.06.2016	31.12.2016	0	20.000	0												
B.2.9	Serhat'ın Öncüleri Belgeselleri ve Tanıtım Faaliyetleri	THİB	01.03.2016	31.08.2016	190.000	300.000	300.000												
B.2.10	TRA2 Bölgesi Tanıtım Filmi	THİB	01.04.2016	30.09.2016	150.000	150.000	350.000												
B.2.11	Oteller ve Restoranlar Tanıtım Kataloğu	THİB, YDO Koor.	01.08.2016	30.11.2016	10.000	10.000	10.000												
B.3	Katılım Sağlanan Organizasyonlar																		
B.3.1	Yurtiçi Turizm Fuarları	THİB	01.01.2016	31.12.2016	300.000	300.000	220.000												
B.3.2	Yurtdışı Turizm Fuarları ve Teknik İnceleme Ziyaretleri	THİB	01.01.2016	31.12.2016	300.000	300.000	200.000												
B.4	Baskı Materyalleri, Yayın ve Promosyon Faaliyetleri																		
B.4.1	SERKA Bültenleri	THİB	01.01.2016	31.12.2016	15.000	15.000	15.000												
B.4.2	Yazılı Basınla Dağıtılan Tanıtım Ekleri	THİB	01.01.2016	31.12.2016	30.000	30.000	30.000												
B.4.3	Rapor, Kitap ve Broşür Basımları	THİB, YDO Koor.	01.01.2016	31.12.2016	270.000	270.000	600.000												
B.4.4	Promosyon ve	THİB	01.01.2016	31.12.2016	60.000	60.000	60.000												

	Tanıtım Malzemeleri																		
B.5	Bilgi İşlem Altyapısına İlişkin Faaliyetler																		
	Bilgi İşlem Altyapısı Bakım, Destek ve Kontrol İşlemleri	THİB	01.01.2016	31.12.2016	0	0	0												
	Elektronik Belge Yönetim Sistemi Bakımı, Güncelleme ve SSL Güvenlik Sertifikası Giderleri	THİB	01.10.2016	31.10.2016	6.000	15.000	15.000												
	Yazılım Lisans Yenileme Giderleri (Firewall, Antivirüs vb.)	THİB	01.04.2016	30.04.2016	10.000	10.000	10.000												
	Turizm Sayfası Tasarımı (Kodlama ve İngilizce, Almanca, Farsça ve Rusça dillerine çeviriler)	THİB	01.01.2016	30.06.2016	40.000	40.000	40.000												
C	PLANLAMA, PROGRAMLAMA VE KOORDİNASYON																		
C.1	Strateji ve Eylem Planlarının Hazırlanması																		
C.1.1	SERKA 2016-2023 Stratejik Planı	ASGEP	01.01.2016	31.03.2016	20.000	20.000	20.000												
C.1.2	SERKA 2016-2020 İletişim Stratejisi	ASGEP, THİB	01.01.2016	31.05.2016	30.000	30.000	0												
C.1.3	TRA2 Bölgesi Hayvancılık Stratejisi ve Eylem Planı	ASGEP	01.01.2016	30.04.2016	30.000	30.000	30.000												
C.1.4	TRA2 Bölgesi Turizm Stratejisi ve Eylem Planları	ASGEP	01.01.2016	30.04.2016	50.000	95.000	95.000												

C.1.5	Dış Ekonomik Coğrafya Analizi ve TRA2 Bölgesi Dış Ticaret ve Lojistik Stratejisi ve Eylem Planı	ASGEP	01.03.2016	30.06.2016	95.000	95.000	95.000												
C.2	Araştırma Geliştirme Faaliyetleri																		
C.2.1	TRA2 Bölgesi Sosyal Analiz Çalışması	ASGEP	01.07.2016	31/12/2016	0	100.000	0												
C.2.2	TRA2 Bölgesi Yerel Ürünler Araştırması	ASGEP	01.02.2016	31.05.2016	20.000	40.000	25.000												
C.2.3	TRA2 Bölgesi İmalat Sanayi Araştırması	ASGEP	01.03.2016	30.06.2016	20.000	20.000	0												
C.2.4	TRA2 Bölgesinde Eğitimde Mentörlüğün Etkisi Araştırması	ASGEP	01.02.2016	31.08.2016	70.000	70.000	70.000												
C.2.5	Kırsalda Yeşil Enerji Kullanımı Araştırması	ASGEP	01.07.2016	30.11.2016	45.000	95.000	105.000												
C.2.6	TRA2 Bölgesi Alternatif ve Ekoturizm Potansiyeli Araştırması	ASGEP	01.07.2016	31.10.2016	20.000	20.000	0												
C.2.7	TRA2 Bölgesinde Mesleki Eğitimin Durumu Araştırması	ASGEP	01.04.2016	31.07.2016	20.000	20.000	0												
C.2.8	TRA2 Bölgesi Büyükbaş Hayvancılık Güncel Durumu Araştırması	ASGEP	01.04.2016	31.05.2016	10.000	30.000	0												
C.2.9	Rakamlarla Serhat İlleri - 2015 ve Bölge Veri Merkezi	ASGEP	01.01.2016	31.03.2016	10.000	10.000	10.000												
C.2.10	Ağrı İli Kadının Sosyo-Ekonomik Durumu Araştırması	Ağrı YDO	01.02.2016	30.04.2016	20.000	60.000	91.000												

C.2.11	Etki Analizi Çalışması	İDB	01.10.2016	31.12.2016	0	30.000	30.000												
C.2.12	Iğdır Kayısısı Ekonomik Değeri Araştırması	Iğdır YDO	01.05.2016	31.07.2016	10.000	10.000	0												
C.2.13	Kars İline Özgü Hediyelik Eşya Araştırması	Kars YDO	01.04.2016	31.07.2016	40.000	40.000	40.000												
C.2.14	Kars Baltık Mimari Örnekleri Envanter Çalışması	Kars YDO	01.05.2016	31.07.2016	15.000	15.000	15.000												
D	PROJE VE FAALİYET DESTEKLEME																		
D.1	Proje Teklif Çağrısı Faaliyetleri																		
	İktisadi Gelişme Mali Destek Programı	PGPYB, İDB	01.01.2016	31.12.2016	4.000.000	4.000.000	3.650.000												
	Örnek Büyükbaş Hayvancılık İşletmelerinin Geliştirilmesi Mali Destek Programı	PGPYB, İDB	01.01.2016	31.12.2016	2.000.000	5.900.000	5.275.000												
	Kentsel Altyapıya Yönelik Küçük Ölçekli Altyapı Mali Destek Programı	PGPYB, İDB	01.01.2016	31.12.2016	4.000.000	5.350.000	5.250.000												
D.1.1	Başvuru Rehberlerinin Hazırlanması ve Programların Tanıtımı	PGPYB	01.11.2015	31.01.2016	0	0	0												
D.1.2	Bilgilendirme Faaliyetleri	PGPYB	01.01.2016	31.01.2016	20.000	10.000	10.000												
D.1.3	Proje Hazırlama Faaliyetleri	PGPYB	01.02.2016	28.02.2016	30.000	30.000	30.000												
D.1.4	Proje Başvurularının Alınması ve Ön inceleme	PGPYB	01.01.2016	28.02.2016	0	0	0												

D.1.5	Bağımsız Değerlendirici ve Değerlendirme Komitesi Faaliyetleri	PGPYB	01.02.2016	31.03.2016	150.000	160.000	160.000												
D.1.6	Genel Sekreter Değerlendirmesi, Yönetim Kurulu Onayı ve Başarılı Projelerin İlanı	PGPYB, İDB	15.03.2016	15.04.2016	2.000	2.000	2.000												
D.2	Güdümlü Proje Desteği																		
	2016 Yılı Güdümlü Proje Desteği	PGPYB	01.01.2016	31.12.2016	2.800.000	1.500.000	2.600.000												
D.3	Doğrudan Faaliyet Desteği																		
	2016 Yılı Doğrudan Faaliyet Desteği	İDB	01.01.2016	31.12.2016	600.000	600.000	600.000												
D.4	Teknik Destek Programı																		
	2016 Yılı Teknik Destek Programı	İDB	01.01.2016	31.12.2016	200.000	300.000	300.000												
D.5	Diğer Faaliyetler																		
D.5.1	2017 Yılı Proje Teklif Çağrısı Hazırlık Çalışmaları	PGPYB	01.07.2016	30.09.2016	5.000	5.000	5.000												
D.5.2	Faydalanıcı Destekleme Faaliyetleri	PGPYB	01.01.2016	31.12.2016	100.000	100.000	100.000												
D.5.3	Kurumlar Arası İşbirliği Faaliyetleri	PGPYB, ASGEP	01.01.2016	31.12.2016	200.000	200.000	200.000												
E	YATIRIM DESTEK VE TANITIM FAALİYETLERİ																		
E.1	Yatırım Destek Faaliyetleri																		
E.1.1	Yatırım Takip (Kamu-Özel) Faaliyetleri	YDO Koor.	01.01.2016	31.12.2016	8.000	8.000	8.000												
E.1.2	İzin ve Ruhsat	YDO	01.01.2016	31.12.2016	4.000	4.000	4.000												

	İşlemleri Desteği	Koor.																	
E.1.3	Yatırım Teşvik Belgesi İşlemleri Desteği	YDO Koor.	01.01.2016	31.12.2016	8.000	8.000	8.000												
E.2.	Yatırımcı Bilgilendirme Faaliyetleri																		
E.2.1	Kurum Kuruluş ve İşletme Ziyaretleri	YDO Koor.	01.01.2016	31.12.2016	0	0	0												
E.2.2	Komşu Ülkeler Bilgilendirme Toplantıları	YDO Koor.	01.04.2016	30.06.2016	30.000	30.000	0												
E.2.3	İş ve Yatırım Ortamı İyileştirme İstişare Platformları	YDO Koor.	01.07.2016	31.12.2016	40.000	40.000	0												
E.2.4	İran, Gürcistan ve Azerbaycan Alım Heyetleri ile İkili Görüşmeler	YDO Koor.	01.07.2016	30.09.2016	40.000	40.000	110.000												
E.2.5	İğdir İhracat Platformu	İğdir YDO	01.07.2016	31.12.2016	5.000	5.000	5.000												
E.3	Yatırımcı Bilgilendirme Dokümanları																		
E.3.1	İl Yatırım Destek ve Tanıtım Stratejisi Ve Uygun Yatırım Alanları Rehberleri	YDO Koor.	01.01.2016	30.04.2016	5.000	5.000	0												
E.3.2	TRA2 Bölgesi Üreticiler Rehberi	YDO Koor.	01.04.2016	30.06.2016	10.000	10.000	0												
E.3.3	Sorularla Destekler ve Teşvikler Sektörel Broşürleri	YDO Koor.	01.03.2016	31.05.2016	2.000	2.000	5.000												
E.3.4	İş Dünyası için Azerbaycan Ülke Rehberi	YDO Koor.	01.02.2016	30.04.2016	5.000	5.000	5.000												
E.3.5	Sarıkamış Spor Turizmi Tanıtım	Kars YDO	01.03.2016	31.05.2016	5.000	5.000	0												

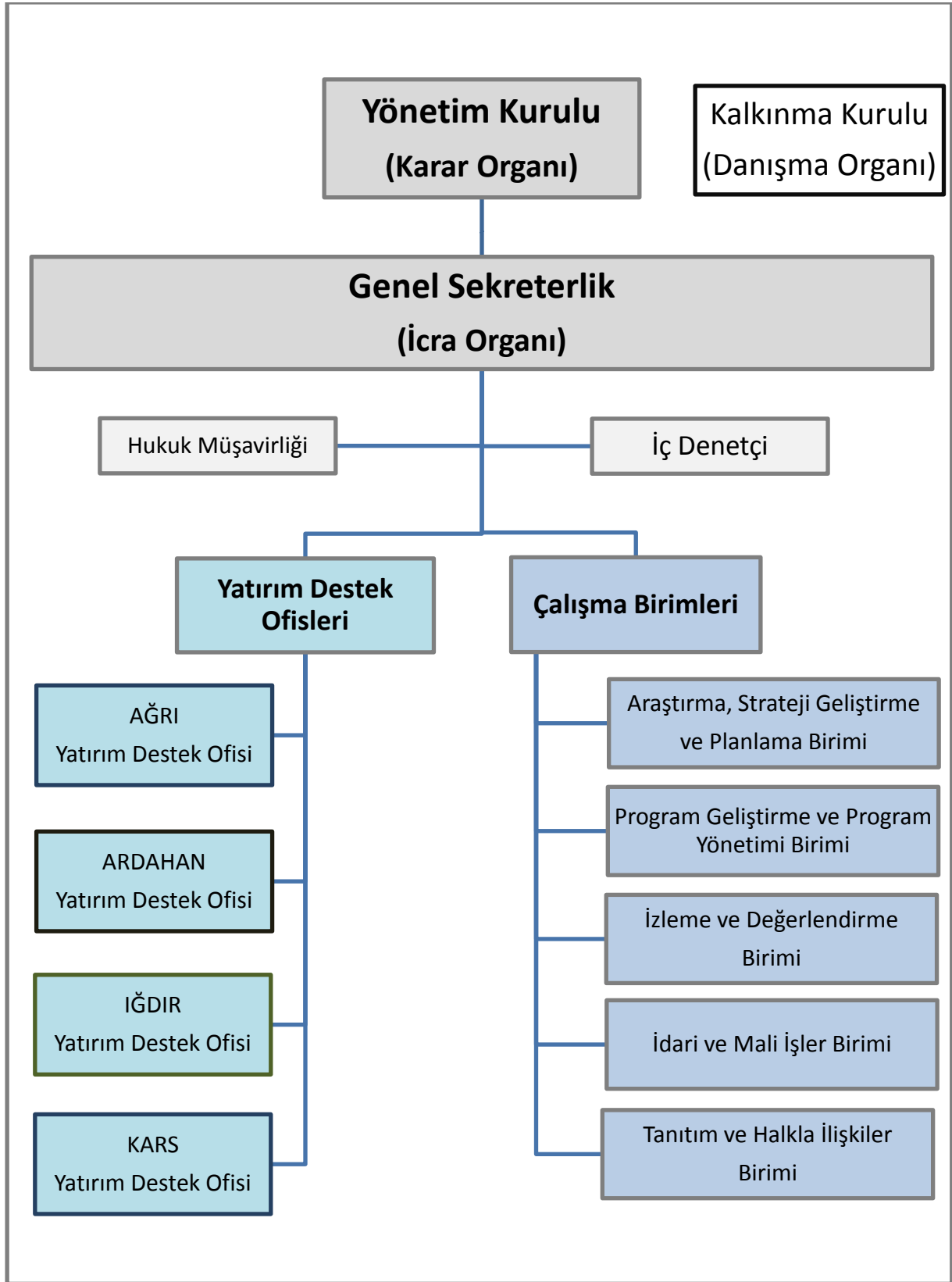
	Broşürü																		
E.3.6	Iğdır Ovasında Kesme Çiçekçilik Raporu	Iğdır YDO	01.07.2015	31.12.2016	7.000	7.000	0												
E.4	Yatırım Tanıtım Faaliyetleri																		
E.4.1	Sektör Gelişim Faaliyetleri	YDO Koor.	01.01.2016	31.12.2016	50.000	50.000	50.000												
E.4.2	Yatırım İmkânlarının Tanıtımı	YDO Koor.	01.01.2016	31.12.2016	50.000	50.000	50.000												
E.4.3	Sektörel Fuarlara Katılım ve Ziyaret	YDO Koor.	01.01.2016	31.12.2016	50.000	50.000	50.000												
E.5	Yatırım Amaçlı Kurumsal ve Beşeri Kapasite Geliştirme Faaliyetleri																		
E.5.1	Yerel Kurumların Kurumsal Kapasitelerinin Geliştirilmesi	YDO Koor., PGPYB	01.01.2016	30.06.2016	20.000	20.000	20.000												
E.5.2	Girişimcilik ve İş Geliştirme Faaliyetleri	YDO Koor.	01.04.2016	30.11.2016	100.000	100.000	120.000												
F	İZLEME VE DEĞERLENDİRME FAALİYETLERİ																		
F.1	Proje Uygulama Süreci Faaliyetleri																		
F.1.1	Toplantı ve Eğitim Faaliyetleri	İDB, PGPYB	01.04.2016	31.12.2016	15.000	15.000	15.000												
F.1.2	İzleme Faaliyetleri	İDB	01.01.2016	31.12.2016	5.000	5.000	5.000												
F.1.3	Raporlama Faaliyetleri	İDB	01.01.2016	31.12.2016	5.000	5.000	5.000												
F.2	2016 Yılı Destek Programları Ödeme Faaliyetleri																		
	İktisadi Gelişme Mali Destek Programı	İDB	15.04.2016	31.12.2016															
	Örnek Büyükbaş Hayvancılık	İDB	15.04.2016	31.12.2016															

	İşletmelerinin Geliştirilmesi Mali Destek Programı-4																		
	Kentsel Altyapıya Yönelik Küçük Ölçekli Altyapı Mali Destek Programı	İDB	15.04.2016	31.12.2016															
	Doğrudan Faaliyet Destek Programı	İDB	01.02.2016	31.12.2016															
	Güdümlü Proje Destek Programı	İDB	01.03.2016	31.12.2016															
	Teknik Destek Programı	İDB	01.03.2016	31.12.2016															
F.3	Geçmiş Dönem Destek Programları Ödeme Faaliyetleri																		
	2015 İktisadi Gelişme MDP-5	İDB	01.01.2016	31.12.2016	4.234.787,33	4.234.787,33	4.234.787,33												
	2015 Sosyal Kalkınma MDP	İDB	01.01.2016	31.12.2016	2.871.111,64	2.871.111,64	2.871.111,64												
	2015 Sosyal Kalkınmaya Yönelik KÖA MDP	İDB	01.01.2016	31.12.2016	4.478.975,03	4.478.975,03	4.478.975,03												
	2015 Doğrudan Faaliyet Destek Programı	İDB	01.01.2016	31.12.2016	830.230,23	830.230,23	830.230,23												
	2015 Teknik Destek Programları	İDB	01.01.2016	31.12.2016	53.924,72	53.924,72	53.924,72												
	2015 Güdümlü Projeler	İDB	01.01.2016	31.12.2016	352.991,27	352.991,27	352.991,27												
	2014 Güdümlü Projeler	İDB	01.01.2016	31.12.2016	3.000.000,00	3.000.000,00	3.000.000,00												
	2014 Doğrudan Faaliyet Destek Programı	İDB	01.01.2016	31.12.2016	144.000,00	144.000,00	144.000,00												
	2014 KÖA MDP	İDB	01.01.2016	31.12.2016	4.096.998,59	4.096.998,59	4.096.998,59												
	2013 Güdümlü Projeler	İDB	01.01.2016	31.12.2016	4.675.026,39	4.675.026,39	4.675.026,39												

	2011 KÖA MDP	İDB	01.01.2016	31.12.2016	239.970,79	239.970,79	239.970,79											
	2010 KÖA MDP	İDB	01.01.2016	31.12.2016	305.996,52	305.996,52	305.996,52											
	TOPLAM				48.507.492,13	53.053.514,62	53.053.514,62											

EK 2: SERKA Organizasyon Şeması

EK 3: 2016 Yılı Güdümlü Proje Bilgi Formları

1. Iğdır Sanayi Altyapısını Güçlendiriyor ve üretime Dayalı İhracata Yöneliyor

I. Temel Bilgiler

Proje Adı:	Iğdır Sanayi Altyapısını Güçlendiriyor ve üretime Dayalı İhracata Yöneliyor
Uygulama Yeri:	Iğdır Organize Sanayi Bölgesi
Proje Yürütücüsü Kuruluş	Iğdır Organize Sanayi Bölgesi Müdürlüğü
Proje Ortakları:	Proje ortağı bulunmamakta olup, OSB'nin hissedarları İl zel İdaresi, Iğdır Belediyesi ve Iğdır TSO'dur.
Faydalanıcılar	Iğdır Organize Sanayi Bölgesi içerisinde yer alan/yer alacak olan yatırımcılar hedef gruptur (105 fabrika). Hâlihazırda OSB'de 12 aktif firmada 350'ye yakın kişi istihdam edilmektedir. 9 firmanın ise inşaata devam etmekte olup, 2016 yılı içinde inşaata tamamlanacaktır. Bu sayede I. Etap dolmuş olacaktır. Bununla birlikte fabrikalarda istihdam edilecek kişiler (yaklaşık 3000 kişi), lojistik firmaları (78 firma), hammadde tedarikçileri, işçilerin aileleri, gümrük komisyoncuları, sınır kapısında görevli çalışanlar nihai yararlanıcı olarak projeden faydalanacaklardır.
Proje Konusuyla İlgili Diğerkurum Ve Kuruluşlar	Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü ile taban suyunun kamu yararı için kullanılması izninin alınması konusunda koordineli bir şekilde çalışılacaktır. İl zel İdaresi ile ise teknik personel ve iş makinesi ihtiyaı için işbirliği yapılacaktır.
Toplam Maliyet	2.500.000 TL
Ajanstan Katkı Payı:	1.875.000 TL
Proje Yürütücüsü ve Ortakların Katkı Oranları	625.000 TL (%25)
Yapım İşlerinin Tahmini Bedelinin Proje Bütçesine Oranı	% 75
Proje Uygulama Süresi (Ay)	24 ay

II. Proje Arka Planı, Gerekçesi, Hedef ve Amaçları

Projenin Arkaplanı ve Gerekçesi	Iğdır OSB'de en büyük sorun güvenlik ve su sorunudur. Güvenlik ile kastedilen husus, bölgede hayvancılık faaliyeti yoğun bir şekilde yapıldığından hayvan sürülerinin OSB içerisine girmesi ve sanayiciye zarar vermesidir. Özellikle bahar dönemlerinde Ardahan ve Kars meralarına giden küçükbaş hayvan sürüleri ile bölgede otlatılan hayvanlar serbest bir şekilde OSB bölgesine girmekte, ağaçları kırmakta, sanayicinin stok alanındaki ürünlerine zarar vermektedir. Bununla birlikte şehir merkezine 24 km mesafede olan OSB'ye kış
---------------------------------	---

	<p>koşullarında kurt sürüleri de inebilmektedir. İl Jandarma Komutanlığı verilerine göre Iğdır OSB’de 2015 yılında 2 kurt, 6 başıboş köpek saldırısı vakası görülmüştür. Tüm bu gerekçelerden ötürü güvenlik duvarının inşa edilmesi ve MOBESE ile desteklenmesi elzendir. Diğer taraftan I. etapta yer alan kanalizasyon kapakları tek kilit sistemli olduğundan ve ağır taşıtlar üzerinden geçtiğinden yerlerinden çıkmakta ve araçlar için büyük tehlike arz etmektedir. Nitekim 2015 yılında 1 yatırımcının servis aracı kanalizasyon kapağının üstünden geçerken kapağın aracın içine saplanması neticesinde pert olmuş, 2 yatırımcının aracı ise kanalizasyona düşmekten son anda kurtularak hasar görmüştür. Çift kilit sistemli kapaklar bunu engelleyecektir. Güvenlik açısından bir diğer husus da OSB giriş kapısının yenilenecek ortasına güvenlik odasının yapılması ve kapıya bariyerli geçiş sisteminin kurulmasıdır.</p> <p>Su sorunu ise OSB’nin en önemli altyapı sorunudur. Mevcut durumda OSB’nin suyunu sağlayan kuyuyu 3 farklı kurum birlikte kullanmakta ve saniyede 10 m³ su alan OSB’de yatırımcı sayısı arttıkça su miktarı ve su depo kapasitesi ihtiyacı karşılayamamaktadır. Bu kurumlar Orman Müdürlüğü (kent ormanının sulanması yapılmaktadır), Rehabilitasyon Merkezi ve OSB’dir. 3 farklı kurumun kullanması uygulamada sorunlara yol açmakta, su anlaşmazlığı çıkmakta, su motoru için elektrik faturasının zamanında ödenmesi konusunda uyuşmazlık yaşanmaktadır. Elektrik fatura bedelinin düşürülmesi amacıyla yenilenebilir enerji sistemlerinin (güneş panelleri) kullanılması da proje kapsamında gerçekleştirilecektir. Sadece OSB Müdürlüğüne ait olacak olan kuyu sayesinde saniyede 40 m³ su alınacak ve OSB’nin su sorunu kalmayacaktır. Bunun için terfi hattı inşası ve su pompa ekipmanlarının alınması gerekmektedir. Bununla birlikte artacak kapasiteyi karşılamak üzere su deposunun büyütülmesi ve II. Etapa suyun en uzak parsel kadar pompalanabilmesi için güç takviyesine ihtiyaç duyulmaktadır. Bir OSB’nin olmazsa olmaz iki unsuru su ve elektriktir. Bu iki unsur olmadan üretim yapılamaz.</p> <p>Gerçekleştirilecek faaliyetler bu gerekçelerle tasarlanmış olup, gerçekleştirilmesi halinde OSB’nin doğalgaz dışında bir eksiği kalmayacak ve yatırımcıya zarar verici her türlü durum bertaraf edilmiş olacaktır. Doğalgaz ise ilgili Bakanlar Kurulu Kararı gereği BOTAŞ tarafından sağlanacaktır.</p>
Projenin Genel Hedefi	<p>Projenin genel hedefi altyapı eksiklerini tamamlamış bir OSB’nin Iğdır’ın sanayi ve ihracat şehri olmasına katkı sağlamasıdır. İran’a ve Türk dünyasına en yakın OSB olan Iğdır OSB’de üretilen sanayi ürünlerinin İstanbul gibi uzak pazarlardan ziyade komşu ülkelere ihracatı Ekonomi Bakanlığı’nın İl Dış Ticaret Potansiyeli çalışmasında da tespit edilmiş bir husustur. Genel hedefimizin arka planında bu husus bulunmaktadır.</p>

Proje Amaçları	<p>1- OSB'nin altyapı eksikliklerinin tamamlanması</p> <p>2- OSB'nin güvenlik ortamının iyileştirilmesi</p> <p>3- OSB'nin kurumsal kapasitesinin geliştirilmesi</p>
Projenin Bölge Planı İle Olan İlişkisi	<p>TRA2 2014-2023 Bölge Planında işletmelerin rekabetçiliğine vurgu yapılmıştır. Sanayi sektörünün GSYH'deki payına atıfta bulunularak bölgede bu oranın yüzde 1'in altında olmasına dikkat çekilmiştir. Yine işsizlik nedeniyle göçe vurgu yapılmıştır. Proje ile sanayicinin altyapı sorunları çözülerek zaten arazinin ücretsiz olduğu Iğdır OSB'de yatırım cazip hale gelecek; istihdam, işletmelerin rekabetçiliği ve sanayi sektörünün GSYH'deki payı artmış olacak ve Bölge Planı hedeflerine ulaşma konusunda somut adımlar atılmış olacaktır. Diğer taraftan Bölge Planında sanayi altyapısının eksikliklerinden bahsedilmiş, sanayi bölgelerinin (KSS ve OSB) altyapı durumları mevcut durum bölümünde anlatılmış ve desteklenmesi gerektiği ifade edilmiştir.</p>
Projenin Ulusal Plan ve Stratejiler ile Olan İlişkileri	<p>Proje 10. Kalkınma Planı ile doğrudan ilişkilidir. 2014-2018 dönemini kapsayan 10. Kalkınma Planının 2.3.1. Bölgesel Gelişme ve Bölgesel Rekabet Edebilirlik başlığı altında yer alan 929. paragrafta tedbir olarak organize sanayi bölgeleri ve küçük sanayi siteleri başta olmak üzere üretimin mekânsal organizasyonu üretim ve ihracat kapasitesinin artırılmasına dönük olarak etkinleştirilecektir ifadesi yer almaktadır. Görüldüğü üzere üretimin mekânsal planlamasında OSB'ler üretim ve ihracat odaklı bir yapı içinde değerlendirilmiştir. Üretimin artması ve ihracata yönelmesi altyapı eksikliklerini tamamlamış bir OSB'nin cazip hale getirilmesi ile mümkündür. Aksi durumda su sıkıntısı ve güvenlik sorunu olan bir OSB tercih sebebi olmayacaktır. Iğdır TRA2 bölgesinde yıllık 100 milyon ABD dolarını aşan ihracat rakamıyla en fazla ihracat gerçekleştiren ilidir. Bu ihracat Iğdır'da üretilen malların ihracatını da kapsamaktadır. İilde 130 ihracatçı firma yer almakta olup bunların da 15'i OSB'de konumlanmıştır. OSB'nin altyapısı gelişirse bu rakamın artacağı aşikârdır. TRA2 Bölgesinde ihracat rüştünü ispat eden ve İran ile Nahcivan'la sınır ticareti yapma yetkisine sahip olan tek il Iğdır'dır.</p> <p>Yine Türkiye Sanayi Strateji Belgesinin 5.8 Bölgesel Kalkınma başlığı altında yer alan 271. paragrafın b bendinde “Yerel dinamiklere ve içsel potansiyele dayalı gelişmenin sağlanması kapsamında işgücü eğitimleri ve girişimcilik programlarının uygulanması, işletmeler ve üniversitelerin birlikte çalışmalarını sağlayacak bir bölgesel yenilikçilik altyapısının kurulmasının desteklenmesi, yerel uzmanlaşmaya dayalı organize sanayi bölgeleri uygulaması yapılması, OSB'lerin kapasitelerinin artırılarak yatırımcılar için OSB'deki yatırımlarda tek durak ofis işlevi üstlenmesi, OSB'ler ve Yatırım Destek Ofisleri (YDO) arasındaki koordinasyonun arttırılması, bölgelerin iş ve yatırım imkanlarının tanıtımının sağlanması, yerel kümelenmelerin desteklenmesi ve değer zinciri/kümelenme analizleri gibi</p>

	yerel öncelikleri belirleyebilecek kapasitenin oluşturulması” ifadesi yer almaktadır. Görüleceği üzere sanayi ile ilgili üst ölçekli plan ve stratejilerde OSB'lere ve altyapılarına büyük önem atfedilmiştir. Proje sayesinde de altyapı eksikliklerinin giderilerek OSB'de sürdürülebilir üretim yapılmasına imkân sağlanacak ve sürdürülebilir üretim yapan işletmeler sınır ili olmanın avantajıyla ihracata yönelecektir.
Projenin Tamamlayıcılığı	Proje 2014 yılı Ajansın küçük ölçekli altyapı mali destek programı ile elde edilen ancak mali yönden yeterli gelmeyen ve yarım kalan altyapı unsurlarını da tamamlayacaktır. Diğer taraftan DAP Eylem Planı kapsamında hazırlıkları yürütülen Girişimcilik ve Yenilikçilik İhtiyaç Analizi Projesi Doğu Anadolu Bölgesindeki OSB'lerin ve KSS'lerin sorunlarını ve çözüm önerilerini tespit etmeye yönelik bir başlığı da içermektedir. Tespit edilecek sorun ve çözüm önerileri TRA2 Bölge Planı, DAP Eylem Planı ve Ulusal Kalkınma Planında tespit edilen hususları da içereceğinden söz konusu projeyi tamamlayıcı bir özelliği barındıracaktır.

III. Ön Değerlendirme

Projenin Sektörel ve Bölgesel Etkileri:	Proje doğrudan sanayi sektörünün altyapı sorunlarını çözmeye yönelik olup, tamamlanması halinde Iğdır sanayisinin altyapısı doğalgaz dışında bitirilmiş olacak ve yatırımcıların altyapıdan kaynaklı sorunları bertaraf edilmiş olacaktır. Bu durum özellikle ambargoların kalkması sonucu ilişkilerin artması beklenen İran ve Orta Asya pazarı için Iğdır'da üretim yapılmasını cazip hale getirecektir. Altyapı eksikliği kalmayan ve cazip hale getirilen OSB'de üretim yapan ihracatçı firmalar sürdürülebilir üretim imkânına kavuşacaktır. Ekonomi Bakanlığının İl Dış Ticaret Potansiyeli çalışmasında Iğdır'a biçtiği iç pazardan ziyade dış pazara odaklanmış il rolüne uygun bir şekilde üretici firmalar ucuz hammaddeyi dahilinde işleme rejimi sayesinde vergisiz ithal ederek yine komşu ülkelere satabilecektir. Lojistik ve fiyat avantajı sayesinde rekabet üstünlüğüne kavuşacak firmaların varlığı Ajansın Türkiye'nin Orta Asya ve Kafkaslara açılan ticaret ve lojistik merkezi bir Serhat Bölgesi vizyonuna da katkı sağlayacaktır. Ajansın bölge planında yer alan ihracat ve sanayi hedeflerine varması sürdürülebilir, kaliteli ve rekabetçi üretim sayesinde mümkündür. Aksi durumda Doğu Anadolu Bölgesinin Türkiye piyasasında başat rol üstlenmesi gerçekçi olmayacaktır. Bu ortamı sağlamak projenin amacı olduğuna göre sanayi sektörüne yapılan katkı orta ve uzun vadede tarımsal üretimi artıracak, ihracata katkı sunacak, lojistik firmalarını hareketlendirecek ve gümrük işlemlerini yoğunlaştıracaktır. Iğdır'da 2014 yılında iç gümrük müdürlüğünün kurulması da bu durumu teyit etmektedir. Sınır ili olduğundan OSB'deki yatırımcıların komşu ülkelerle yakın kültürel bağlarının olması ve hatta
---	--

	<p>bazılarının ortaklarının İranlı olması (İran sermayesi) bile ihracata dair olumlu bir kanıt teşkil etmektedir. Cazip OSB'lerde yabancı sermayeli yatırımın artması da doğal bir süreçtir. Sonuç olarak bütüncül bir bakış açısıyla konuya bakıldığında firmaların ihracatı artacak ve ekonomik gelir düzeyi yükselecektir.</p>
Proje Riskleri:	<p>Projenin uygulanacağı saha tamamen OSB tüzel kişiliği mülkiyetinde olup, sadece su terfi hattının çekilmesi sırasında yine kamuya ait arazilerde boruların döşenmesi gerekecektir. Bununla birlikte OSB'nin en büyük hissedarı olan İl Özel İdaresi kırsal alandaki mera ve köylerin içme suyunu yaptığından terfi hattı güzergâhını da projelendirerek gerekli ön çalışmaları tamamlamıştır. Yani güzergâhla ilgili bir sorun yoktur. Projede yer alan diğer faaliyetlerin tamamı ise OSB sahasında gerçekleştirilecektir. OSB Müdürlüğü bünyesinde 1 inşaat mühendisi-mimar ve 1 harita teknikeri sürekli istihdam edilmektedir. Daha fazla teknik personel lazım olduğunda OSB'nin ortakları olan İl Özel İdaresi ve Belediyeden teknik personel ve iş makinesi takviyesi her zaman yapılabilecek durumdadır. OSB Yönetim Kurulu Başkanı Vali olduğundan gerekli destek hızlı bir şekilde alınabilmektedir. OSB Müdürlüğü bugüne kadar Ajanstan 1 teknik ve 1 mali destek programını başarıyla uyguladığından proje yürütme tecrübesi de bulunmaktadır. Projenin süresi 24 ay belirlendiğinden iklimden kaynaklı olumsuzluklar proje faaliyetlerinin gerçekleştirilmesini etkilemeyecektir. Projenin önündeki en büyük risk terfi hattındaki boru maliyetlerinin dövize endeksli olması nedeniyle kurdaki aşırı değişimlere karşı duyarlı olmasıdır. Buna karşı da OSB ortakları ortaya çıkması muhtemel farkı karşılayabilecek mali imkânlarla sahiptir. Diğer taraftan OSB, 200 hektarlık bir alanda II etap halinde altyapı inşa sürecini yaşamış bir sanayi bölgesidir. Bu nedenle OSB personeli yapım işlerini ve ihale süreçlerini bilmektedir.</p>

2. Sarıkamış Turizmi Canlandırma Projesi

I. Temel Bilgiler

Proje Adı:	Sarıkamış Turizmi Canlandırma Projesi
Uygulama Yeri:	Sarıkamış Kayak Merkezi
Proje Başvuru Sahibi:	Kültür ve Turizm Altyapı Hizmet Birliği (KARTAB)
İşletmeden Sorumlu Kuruluş:	Sarıkamış Dağ A.Ş.
Proje Ortakları:	Kars Sarıkamış Köylere Hizmet Götürme Birliği, Sarıkamış Dağ A.Ş.
Proje İştirakçileri:	-
Faydalanıcılar: (Bu bölümde projenin hedef kitlesinde kimlerin yer aldığı ve projenin tamamlanmasıyla birlikte projeden fayda elde edecek kesimler belirtilmelidir.)	Temel Faydalanıcılar: Turizm sektöründe faaliyet gösteren işletmeler, girişimciler, ilçede çalışan memurlar, Sarıkamış Halkı, Sarıkamış ilçesinde yükseköğrenim gören öğrenciler. Nihai Faydalanıcılar: Kars ilinde faaliyet gösteren tüm işletmeler, çevre illerde yaşayan halk, Kars ili sosyal ve ticari hayatı ile bağ kurmuş tüm kişiler.
Projenin Yürütülmesinde Koordinasyon Sağlanması Gereken Diğer Kurum Ve Kuruluşlar:	Proje kapsamında başvuru sahibi kuruluş KARTAB' dır. Yol ve peyzaj çalışmaları için Sarıkamış Belediyesi, teknik işler kapsamında Kars İl Özel İdaresi ile Kars Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğünden teknik destek alınacaktır.
Proje Kapsamında Gerçekleştirilecek Ana Faaliyetler:	1.Sarıkamış kayak merkezinde günübirlik turistlere yönelik bir tesisin inşa edilmesi 2.Tesisin gerekli tefrişat ile donatılması. 3.Tesis etrafında yol ve çevre düzenleme faaliyetlerinin yapılması 4. Turist sayısını ve yabancı turist oranını artırmak için yurtiçi ve yurtdışı seyahat organizasyonları ile görüşmeler yapılması, tanıtım faaliyetleri düzenlenmesi
Tahmini Toplam Maliyet:	2.000.000 TL
Ajanstan Talep Edilen Destek Tutarı:	1.500.000 TL
Başvuru Sahibi ve Ortakların Katkı Tutarları:	500.000 TL
Proje Uygulama Süresi (Ay):	24 Y

II. Proje Arka Planı, Gerekçesi, Hedef ve Amaçları

Projenin Genel Hedefi ve Arka Planı:	Ülkemizde turizm sektöründe son 14 yılda oldukça büyük bir canlılık yaşanmış ve hem gelen turist sayısında hem de
--------------------------------------	---

	<p>turizmden elde edilen gelirden önemli artış kaydedilmiştir. 2001 yılında ülkemizi ziyaret eden yabancı turist sayısı yaklaşık olarak 11,6 Milyon kişi ve elde edilen gelir yaklaşık olarak 9 Milyar Dolar iken, 2015 yılında gelen yabancı turist sayısı yaklaşık olarak 36,2 Milyon kişiye, turizmden elde edilen gelir ise yaklaşık olarak 31,5 Milyar Dolar'a yükselmiştir. Ancak Kars ili ele alındığında bu yükseliş il geneline ve Sarıkamış ilçesine aynı oranda yansımadağı görülmektedir. Turist sayısında bir artış görülmekle birlikte elde edilen gelir bakımından kayda değer bir artış gözlenememektedir.</p> <p>Kış aylarında Sarıkamış kayak merkezindeki otellerde doluluk oranı %60-70'lere kadar artmakta, ancak yaz aylarında bu oran % 30'lara kadar inmektedir. Buradan elde edilen sonuçlara bakıldığında Kars ilinde Sarıkamış Kayak Pistleri yeterince olmasa da belirli bir düzeyde tanınmaktadır. Sarıkamış kayak merkezinde gününbirlik turistlere yönelik hizmet veren herhangi bir tesis bulunmadığından özellikle Kars ilinde yaşayanlarla komşu illerde yaşayan kişiler buradan istenen ölçüde faydalanamamaktadır.</p> <p>Tasarlanan bu proje sonucunda yapılan tesis ve etkili bir tanıtım faaliyeti ile ilçe turizmine katkı sağlanması hedeflenmektedir.</p>
Projenin Gerekçesi:	<p>Tarihi, kültürel ve doğal güzellikleri ile büyük bir turizm potansiyeline sahip olan Sarıkamış ilçesinin turizm gelirlerinden hak ettiği payı alamaması; istenilen ölçüde turist sayısına ulaşamaması öncelikle turizm altyapısında var olan eksikliklere dayanmaktadır.</p> <p>Bu potansiyelin ekonomik değere dönüştürülmesi için turizm merkezlerinde altyapı ve üstyapı eksikliklerinin mutlaka giderilmesi gerekmektedir. Bu yönde özellikle Kars Valiliği ve Serhat Kalkınma Ajansı tarafından yürütülen çalışmalar bulunmakla beraber bu çalışmaların sayısının artırılması ve kapsadığı alanın genişletilmesi önem arz etmektedir.</p>
Proje Amaçları:	<p>Sarıkamış ilçesinin tarihi, kültürel ve doğal güzelliklerinin muhafaza edilmesi ile bölgenin turizm altyapısının iyileştirilmesi amaçlanmaktadır. Sarıkamış Turizmi Canlandırma projesi ile ulaşılmak istenen başlıca hedefler şu şekildedir:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sarıkamış Kayak Merkezinin özellikle komşu illerden gelen gününbirlikçilere daha kaliteli hizmet vermesi 2. Turizm sektörünün istihdama katkısının artırılması 3. İlçenin doğal güzelliklerinin halkın ve turistlerin kullanımına sunulması
Projenin Bölge Planı İle Olan İlişkisi:	<p>Proje, TRA2 2014-2023 Bölge Planının Çevresel Sürdürülebilirlik Gelişme Ekseninin "2.1 Kentsel Altyapının iyileştirilmesi" ve Rekabet Edebilirlik Gelişme Ekseninin "4.2 Turizmde Bölgesel Marka Olunması" öncelikleri ile doğrudan ilgilidir.</p>
Projenin Ulusal Plan ve Stratejiler ile Olan İlişkileri:	<p>Söz konusu proje; Onuncu Kalkınma Planı, Bölgesel</p>

	<p>Gelişme Ulusal Stratejisi (2014-2017), Türkiye Turizm Stratejisi (2023) ile doğrudan ilgilidir. Zira değinilen tüm bu planlarda Kars kentinin sahip olduğu turizm potansiyeli vurgulanmakta, sosyal ve ekonomik kalkınma açısından turizm sektörünün katalizör görevi göreceğinin altı çizilmektedir. Sarıkamış ilçesi de bu potansiyel içinde önemli bir paya sahiptir.</p> <p>Bu kapsamda Türkiye Turizm Stratejisi 3.10 Kentsel Ölçekte Markalaşma Stratejisi başlığında, stratejik hedef olarak “Zengin kültürel ve doğal değerlere sahip kentlerimizin markalaştırılarak, turistler için bir çekim noktası haline getirilmesi” belirtilerek Kars kenti marka kent adayı olarak gösterilmektedir. Planlanan proje ile Sarıkamış ilçesinde farklı turizm alanları ve destinasyonları oluşturularak ilçeyi ziyaret eden turist profilinde farklılaşma ve sayıda artış sağlanması hedeflenmektedir.</p>
Projenin Tamamlayıcılığı:	<p>Proje Başvuru Sahibi KARTAB il genelinde turizm alanında farklı konularda projeler yürütmektedir. Sarıkamış ilçesinde kayak turizminin canlanması açısından M5 mekanik telesiyey yapımı, pist aydınlatma, naturel dağ kızıağı projeleri çalışılmakta, Sarıkamış’ın yaz aylarında da aktif olabilmesi için SERKA tarafından kapalı spor alanları projeleri yürütülmektedir.</p>

III. Ön Değerlendirme

Projenin Sektörel ve Bölgesel Etkileri:	<p>Turizm altyapısının güçlendirilmesi ile birlikte bölgeye daha fazla yatırımcı ve turist çekilebileceği, bölgedeki istihdam kapasitesinin artırılacağı öngörülmektedir.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rekreatif mekân eksikliği giderilecektir. 2. Girişimci sayısını artırılabilecektir. 3. Turizm alanında farklı alanlar ve destinasyonlar oluşturularak ili ziyaret eden turist profili ve sayısında artış sağlanacaktır. 4. Farklı turizm alanları ile ilçeyi ziyaret eden turistlerin ilçede kalma ve konaklama sürelerinin artmasına katkı sağlanacaktır.
Proje Riskleri:	<p>Proje 24 ay olarak planlanmaktadır. Proje sözleşmesinin imzalanmasını takip eden 12 ay yapım işleri için planlanmıştır. İlde kış koşullarının ağır olması risk olarak değerlendirilmiş ve fon makamına sunulması öngörülmüştür.</p> <p>Projenin yapım işi kadar önemli bir ayağı olan tanıtım ve</p>

	<p>yaygınlaştırma faaliyetlerinin Kars Merkez Basın Yayın birimi tarafından yapılacak olması, kurumun basın yayın halkla ilişkiler birimlerinin güçlü olmaması gerçekleştirilecek faaliyet için bir risk olarak değerlendirilmiş ve faaliyetin gerçekleştirilmesinde SERKA' ya teknik destek ve doğrudan faaliyet proje başvurusu anlamında proje hazırlanarak birimin güçlendirilmesi planlanmaktadır.</p>
--	---

3.Çıldır Gölü'nün Turizme Kazandırılması Projesi

I.Temel Bilgiler

Proje Adı:	Çıldır Gölü'nün Turizme Kazandırılması Projesi
Uygulama Yeri:	Kars-Arpaçay- Çıldır Gölü
Proje Başvuru Sahibi:	Kars Kültür ve Turizm Altyapı Hizmet Birliği (KARTAB)
İşletmeden Sorumlu Kuruluş:	Sarıkamış Dağ A.Ş.
Proje Ortakları:	Arpaçay Köylere Hizmet Götürme Birliği, Sarıkamış Dağ A.Ş.
Proje İştirakçileri:	-
Faydalanıcılar: (Bu bölümde projenin hedef kitlesinde kimlerin yer aldığı ve projenin tamamlanmasıyla birlikte projeden fayda elde edecek kesimler belirtilmelidir.)	Temel Faydalanıcılar: Turizm sektöründe faaliyet gösteren işletmeler, turizm sektöründe istihdam edilen ve edilecek olan personel, girişimciler, ilde çalışan memurlar, Kars ilinde yükseköğrenim gören öğrenciler, Kars Halkı Nihai Faydalanıcılar: Kars ilinde faaliyet gösteren tüm işletmeler, çevre illerde yaşayan halk, Kars ili sosyo-kültürel ve ticari hayatı ile bağ kurmuş tüm kişiler
Projenin Yürütülmesinde Koordinasyon Sağlanması Gereken Diğer Kurum Ve Kuruluşlar:	Proje kapsamında başvuru sahibi kuruluş KARTAB' dır. Yol ve peyzaj çalışmaları için Kars Belediyesi, teknik işler kapsamında Kars İl Özel İdaresi ile Kars Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğünden teknik destek alınacaktır.
Proje Kapsamında Gerçekleştirilecek Ana Faaliyetler:	1. Gölün etrafında oluşturulacak yürüyüş yolunun aydınlatılması ve sokak mobilyaları ile donatılması 2. Çıldır Gölü kıyısında günübirlik turistlerin ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik bir tesisin inşa edilmesi ve gerekli tefrişat ile donatılması 3. Gölün yakınında oluşturulacak eğlenme ve dinlenme tesisinde yaklaşık on odalık kapasiteye sahip konaklama tesisinin inşa edilmesi 4. Uzun kış mevsiminde donmuş durumda olan gölde; kışın kızakla yazın da tekne ile gezi turları gerçekleştirilmesi
Tahmini Toplam Maliyet:	2.000.000 TL
Ajanstan Talep Edilen Destek Tutarı:	1.500.000 TL
Başvuru Sahibi ve Ortakların Katkı Tutarları:	500.000 TL
Proje Uygulama Süresi (Ay):	24 AY

II. Proje Arka Planı, Gerekçesi, Hedef ve Amaçları

Projenin Genel Hedefi ve Arka Planı:	<p>Ülkemizde turizm sektöründe son 14 yılda oldukça büyük bir canlılık yaşanmış ve hem gelen turist sayısında hem de turizmden elde edilen gelirden önemli artış kaydedilmiştir. 2001 yılında ülkemizi ziyaret eden yabancı turist sayısı yaklaşık olarak 11,6 Milyon kişi ve elde edilen gelir yaklaşık olarak 9 Milyar Dolar iken, 2015 yılında gelen yabancı turist sayısı yaklaşık olarak 36,2 Milyon kişiye; turizmden elde edilen gelir ise yaklaşık olarak 31,5 Milyar Dolar'a yükselmiştir. Ancak üzerinde durulan turizm sektörü Kars ili özelinde ele alındığında bu yükselişin izlerine pek rastlanılmamaktadır. Turist sayısında bir artış görülmekle birlikte elde edilen gelir bakımından kayda değer bir artış gözlenmemektedir.</p> <p>Kars ilinde bulunan çoğu tarihi ve turistik değerler hem ülke çapında hem de uluslararası çapta yeterince tanınmamaktadırlar. Proje kapsamında çalışılmak istenen alan olan Çıldır Gölü birçok kültürel ve doğal mirasın orta ve odak noktasında yer almaktadır. Proje kapsamında ele alınacak olan Çıldır Gölü'nün etrafında herhangi bir turistik tesis bulunmadığından bu gölün turizm potansiyelinden ne bölge halkı ne de turistler yararlanamamaktadır. Ayrıca gölün etrafındaki yeşil alanın büyük kısmını otlaklar oluşturmaktadır. Bu sebeple ağaçlandırma ve çevre düzenlemesi faaliyetlerine de ihtiyaç duyulmaktadır. Göl çevresinde onarıma ihtiyaç duyulan yol iyileştirilmeli ve yenilenerek büyütülmelidir. Yol çevresinde ışıklandırma faaliyetleri artırılmalıdır.</p> <p>Tasarlanan bu proje sonucunda ortaya çıkacak olan tesisin, etkili bir tanıtım faaliyeti ile söz konusu tarihi ve kültürel değerlerin turistik etkilerini gün yüzüne çıkarması ve kentin turizm sektörüne katkı sağlanması hedeflenmektedir.</p>
Projenin Gerekçesi:	<p>Tarihi, kültürel ve doğal güzellikleri ile büyük bir turizm potansiyeline sahip olan Kars ilinin turizm gelirlerinden hak ettiği payı alamaması; istenilen ölçüde turist sayısına ulaşamaması öncelikle turizm altyapısında var olan eksikliklere dayanmaktadır.</p> <p>Kars kenti tarihi boyunca birçok medeniyete başkentlik yapmış bir şehirdir. Geçmişten bugüne Kars'ta hüküm sürmüş bu medeniyetler bugün halen ayakta olan birçok değerli eser bırakmışlardır. Bunun yanında Kars iline ait pek çok kültürel ve doğal zenginlikler de mevcuttur.</p> <p>Bunlardan biri olan Çıldır Gölü 123 kilometre karelik yüz ölçümü ile Doğu Anadolu Bölgesinin en büyük ikinci gölü ve en büyük tatlı su kaynağıdır. Gölün yaklaşık üçte biri Kars ili sınırları içinde bulunduğu düşünülürse, proje kapsamında bu alan odağa alınacaktır. Bunun yanında göl, deniz seviyesinden 1956 metre yükseklikte ve ortalama derinliği 42 metredir. Çevresi yürüyüş ve koşu gibi çeşitli spor faaliyetlerine açılmak için elverişlidir. Gölün kendisi ise uzun süren kış mevsiminde yüzeyinde oluşan kalın buz tabakası sebebiyle buz pateni, buz hokeyi gibi kış sporları için ciddi bir potansiyel oluşturmaktadır. Tüm bu veriler dikkate alındığında Kars ilinin bölge ve ülke turizminde</p>

	<p>önemli bir yere sahip olduğu gerçeği açığa çıkmaktadır. Bu potansiyelin ekonomik değere dönüştürülmesi için turizm merkezlerinde altyapı ve üstyapı eksikliklerinin mutlaka giderilmesi gerekmektedir. Bu yönde özellikle Kars Valiliği ve Serhat Kalkınma Ajansı tarafından yürütülen çalışmalar bulunmakla beraber bu çalışmaların sayısının artırılması ve kapsadığı alanın genişletilmesi önem arz etmektedir.</p>
Proje Amaçları:	<p>Kars ilinin tarihi, kültürel ve doğal güzelliklerinin muhafaza edilmesi ile bölgenin turizm altyapısının iyileştirilmesi amaçlanmaktadır. Çıldır Gölü'nün turizme kazandırılması projesi ile ulaşılmak istenen başlıca hedefler şu şekildedir:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Proje kapsamında Çıldır Gölü kıyısında inşa edilecek tesis ile gölün tam manasıyla turizme kazandırılması 2. Turizm sektörünün istihdama katkısının artırılması 3. Kentin doğal güzelliklerinin halkın ve turistlerin kullanımına sunulması 4. Çıldır Gölü'nün kentin simgelerinden biri haline dönüştürülmesi
Projenin Bölge Planı İle Olan İlişkisi:	<p>Proje, TRA2 2014-2023 Bölge Planının Çevresel Sürdürülebilirlik Gelişme Ekseninin "2.1 Kentsel Altyapının iyileştirilmesi" ve Rekabet Edebilirlik Gelişme Ekseninin "4.2 Turizmde Bölgesel Marka Olunması" öncelikleri ile doğrudan ilgilidir.</p>
Projenin Ulusal Plan ve Stratejiler ile Olan İlişkileri:	<p>Söz konusu proje; Onuncu Kalkınma Planı, Bölgesel Gelişme Ulusal Stratejisi (2014-2017), Türkiye Turizm Stratejisi (2023) ile doğrudan ilgilidir. Zira değinilen tüm bu planlarda Kars kentinin sahip olduğu turizm potansiyeli vurgulanmakta, sosyal ve ekonomik kalkınma açısından turizm sektörünün katalizör görevi göreceğinin altı çizilmektedir.</p> <p>Bu kapsamda Türkiye Turizm Stratejisi 3.10 Kentsel Ölçekte Markalaşma Stratejisi başlığında, stratejik hedef olarak "Zengin kültürel ve doğal değerlere sahip kentlerimizin markalaştırılarak, turistler için bir çekim noktası haline getirilmesi" belirtilerek" Kars kenti marka kent adayı olarak gösterilmektedir. Planlanan proje ile Kars ilinde farklı turizm alanları ve destinasyonları oluşturularak il ziyaret eden turist profilinde farklılaşma ve artma sağlanması hedeflenmektedir.</p>
Projenin Tamamlayıcılığı:	<p>Proje kapsamında kurulacak olan tesisin çevresinde Ulaştırma Bakanlığı tarafından üstlenilmiş yol yapımı, onarımı ve iyileştirilmesi projesi mevcuttur. Tesisin kurulacağı alandaki çevre düzenlemesi ise Kars Valiliği ve Arpaçay Kaymakamlığı tarafından gerçekleştirilecek proje kapsamında yapılacaktır.</p>

III.Ön Değerlendirme

<p>Projenin Sektörel ve Bölgesel Etkileri:</p>	<p>Turizm altyapısının güçlendirilmesi ile birlikte bölgeye daha fazla yatırımcı ve turist çekilebileceği, bölgedeki istihdam kapasitesinin artırılacağı öngörülmektedir.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kentsel rekreatif mekân eksikliğini giderilecektir. 2. Girişimci sayısını artırılabilecektir. 3. Turizm alanında farklı alanlar ve destinasyonlar oluşturularak ili ziyaret eden turist profili ve sayısında artış sağlanacaktır. 4. Farklı turizm alanları ile ili ziyaret eden turistlerin ilde kalma ve konaklama sürelerinin artmasına katkı sağlanacaktır.
<p>Proje Riskleri:</p>	<p>Proje 24 ay olarak planlanmaktadır. Proje sözleşmesinin imzalanmasını takip eden 12 ay yapım işleri için planlanmıştır. İlde kış koşullarının ağır olması risk olarak değerlendirilmiş ve fon makamına sunulması öngörülmüştür.</p> <p>Projenin yapım işi kadar önemli bir ayağı olan tanıtım ve yaygınlaştırma faaliyetlerinin Kars Merkez Basın Yayın birimi tarafından yapılacak olması, kurumun basın yayın halkla ilişkiler birimlerinin güçlü olmaması gerçekleştirilecek faaliyet için bir risk olarak gözlenmiş ve faaliyetin gerçekleştirilmesinde SERKA'ya teknik destek ve doğrudan faaliyet proje başvurusu anlamında proje hazırlanarak birimin güçlendirilmesi planlanmaktadır.</p> <p>Çıldır Gölü'nde balıkçılık faaliyetleri bölge halkı tarafından bir geçim kaynağı olarak görülmektedir. Bölgede balık avlama faaliyetleri bir sistematige oturtulmamakta ve bilinçsiz bir şekilde gerçekleştirilmektedir. Bu durum göldeki hayvan varlığını tehdit altına sokmaktadır. Bunun için öncelikle gerekli olan, bölge sakinlerinin konu ile ilgili bilinçlendirilmesi ve av yasağı olan dönemlerde kurallara riayet edilmesidir.</p> <p>Gölün çevresindeki yerleşim yerlerinin sebep olduğu biyolojik ve evsel atıklar sebebi ile göl ve etrafında kirlilik tehdidi oluşmaktadır. Gölün çevresindeki tarım alanlarında kullanılan tarımsal kimyasalların (özellikle de yüksek oranda azot içeren gübrenin) bilinçsizce ve yörenin ekolojik ve iklimsel koşulları göz ardı edilerek kullanılmasının göl üzerindeki kötü etkileri de tehdit edici bir diğer unsurdur. Bu konularda öngörülü tedbirlerin alınması gerekmektedir.</p>

EK 4: 2016 Yılı Performans Göstergeleri

Satır No	Çalışma Programı Öncelik Alanı	ÇP Faaliyet No	Faaliyet Adı	Süre (ay)	Gösterge	Ölçüm Kriteri	2016 Hedefi
1	ÖNCELİK ALANI 1: KURUMSAL SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK (KS)						
2	Öncelik KS.1. SERKA kurumsal işleyişin sürdürülmesi						
3	KS.1.1. SERKA rutin faaliyetlerin yürütülecektir.						
4	SERKA-KS.1.1	A.1.1	Performans Yönetimi Faaliyetleri	2	Performans değerlendirmesi yapılan personel oranı	yüzde	100%
5	SERKA-KS.1.1	A.1.2	Personel Devam Kontrol Sistemi (PDKS)	3	PDKS kullanılan gün sayısı	Adet	270
6	SERKA-KS.1.1	A.1.3	Kurumsal Toplantılar (Ağırlama Giderleri Kalkınma Kurulu, Yönetim Kurulu ve Ajans misafirleri)	12	Düzenlenen Kalkınma Kurulu Sayısı	Adet	2
7	SERKA-KS.1.1	A.1.4	Genel Sekreterlik Makamı Temsil ve Ağırlama Faaliyetleri	12	Ayrılan bütçenin kullanım oranı	yüzde	90%
8	SERKA-KS.1.1	A.2.1	Personel Alım Faaliyetleri	12	Ayrılan bütçenin kullanım oranı	yüzde	90%
9	SERKA-KS.1.1	A.2.1	Personel Maaş Ödemeleri	12	Ayrılan bütçenin kullanım oranı	yüzde	90%
10	SERKA-KS.1.1	A.2.1	Personel SGK Kesintileri	12	Ayrılan bütçenin kullanım oranı	yüzde	90%
11	SERKA-KS.1.1	A.2.1	İhbar ve Kıdem Tazminatları	12	Ayrılan bütçenin kullanım oranı	yüzde	90%
12	SERKA-KS.1.1	A.2.1	İlave Tediye, Ödül ve İkramiyeler	12	Ayrılan bütçenin kullanım oranı	yüzde	90%
13	SERKA-KS.1.1	A.2.1	Sosyal Haklar	12	Ayrılan bütçenin kullanım oranı	yüzde	90%
14	SERKA-KS.1.1	A.2.1	Fazla Mesailer	12	Ayrılan bütçenin kullanım oranı	yüzde	90%
15	SERKA-KS.1.1	A.3.1	İç Kontrol ve Risk Yönetimi Faaliyetleri	12	İç kontrol test uygulaması	Adet	2
16	SERKA-KS.1.1	A.3.2	Sayıştay Denetimi	12	Gerçekleştirilen sayıştay denetimi sayısı	Adet	1
17	SERKA-KS.1.1	A.3.3	Bağımsız Denetim	3	Gerçekleştirilen bağımsız denetim sayısı	Adet	1
18	SERKA-KS.1.1	A.3.4	Devlet Denetleme Kurulu	4	Gönderilen rapor sayısı	Adet	4
19	SERKA-KS.1.1	A.4	Tefrişat ve Demirbaş Giderleri	12	Ayrılan bütçenin kullanım oranı	yüzde	90%

20	SERKA-KS.1.1	A.4	Bilgisayar Sarf Malzemesi Giderleri	12	Ayrılan bütçenin kullanım oranı	yüzde	90%
21	SERKA-KS.1.1	A.4	Kırtasiye ve Büro Malzemeleri Giderleri	12	Ayrılan bütçenin kullanım oranı	yüzde	90%
22	SERKA-KS.1.1	A.4	Diğer Tüketim Malzemeleri	12	Ayrılan bütçenin kullanım oranı	yüzde	90%
23	SERKA-KS.1.1	A.5	Kira Giderleri	12	Ayrılan bütçenin kullanım oranı	yüzde	95%
24	SERKA-KS.1.1	A.5	Elektrik, Su, Doğalgaz Giderleri;	12	Ayrılan bütçenin kullanım oranı	yüzde	90%
25	SERKA-KS.1.1	A.5	Telefon ve İnternet Giderleri	12	Ayrılan bütçenin kullanım oranı	yüzde	90%
26	SERKA-KS.1.1	A.5	Güvenlik ve Temizlik Hizmetleri	12	Ayrılan bütçenin kullanım oranı	yüzde	90%
27	SERKA-KS.1.1	A.5	Kargo ve Posta Hizmetleri	12	Ayrılan bütçenin kullanım oranı	yüzde	90%
28	SERKA-KS.1.1	A.5	Bakım ve Onarım Giderleri	12	Ayrılan bütçenin kullanım oranı	yüzde	90%
29	SERKA-KS.1.1	A.5	Avukatlık, Müşairlik ve Danışmanlık Hizmetleri	12	Ayrılan bütçenin kullanım oranı	yüzde	90%
30	SERKA-KS.1.1	A.6	Araçların kira giderleri	12	Ayrılan bütçenin kullanım oranı	yüzde	95%
31	SERKA-KS.1.1	A.6	Araçların yakıt giderleri	12	Ayrılan bütçenin kullanım oranı	yüzde	90%
32	SERKA-KS.1.1	A.6	Yolluklar	12	Ayrılan bütçenin kullanım oranı	yüzde	90%
33	SERKA-KS.1.1	A.6	Diğer Ulaşım Hizmetleri	12	Ayrılan bütçenin kullanım oranı	yüzde	90%
34	SERKA-KS.1.1	A.7	Görev Giderleri	12	Ayrılan bütçenin kullanım oranı	yüzde	90%
35	SERKA-KS.1.1	A.8	Yedek Ödenek	12	Ayrılan bütçenin kullanım oranı	yüzde	50%
36	SERKA-KS.1.1	B.1	Medya Takibi	12	Abone olunan medya takip hizmeti sayısı	Adet	1
37	SERKA-KS.1.1	B.1	Ajans Abonelikleri	12	Abone olunan haber ajansı sayısı	Adet	2
38	SERKA-KS.1.1	B.1	Yerel Medya Abonelikleri	12	Abone olunan yerel gazete sayısı	Adet	13
39	SERKA-KS.1.1	B.1	İlanlar ve Duyurular	12	Ayrılan bütçenin kullanım oranı	yüzde	100%
40	SERKA-KS.1.1	B.4.1	SERKA Bültenleri	12	Yayımlanan SERKA bülten sayısı	Adet	9
41	SERKA-KS.1.1	B.4.3	Rapor, Kitap ve Broşür Basımları	12	Ayrılan bütçenin kullanım oranı	yüzde	100%
42	SERKA-KS.1.1	B.4.4	Promosyon ve Tanıtım Malzemeleri	12	Ayrılan bütçenin kullanım oranı	yüzde	100%
43	SERKA-KS.1.1	B.5	Bilgi İşlem Altyapısı Bakım, Destek ve Kontrol İşlemleri	12	Ayrılan bütçenin kullanım oranı	yüzde	100%
44	SERKA-KS.1.1	B.5	Elektronik Belge Yönetim Sistemi Bakımı, Güncelleme ve SSL Güvenlik Sertifikası Giderleri	12	Ayrılan bütçenin kullanım oranı	yüzde	100%
45	SERKA-KS.1.1	B.5	Yazılım Lisans Yenileme Giderleri (Firewall, Antivirüs vb.)	12	Ayrılan bütçenin kullanım oranı	yüzde	100%

46	SERKA-KS.1.1	B.5	Turizm Sayfası Tasarımı (Kodlama ve İngilizce, Almanca, Farsça ve Rusça dillerine çeviriler)	12	Turizm sayfalarının yayınlandığı yabancı dil sayısı	Adet	4
47	SERKA-KS.1.1 SERKA-EK SERKA-SK	C.2.11	Etki Analizi Çalışması	3	Yapılan araştırma sayısı	Adet	1
48	SERKA-KS.1.1	D.1.1	Başvuru Rehberlerinin Hazırlanması ve Programların Tanıtımı	1	Programların tanıtımı kapsamında SMS gönderilen kişi ve bilgilendirme toplantıları toplam katılımcı sayısı	Adet	6000
49	SERKA-KS.1.1	D.1.2	Bilgilendirme Faaliyetleri	1	Düzenlenen bilgilendirme toplantısı sayısı	Adet	30
50	SERKA-KS.1.1	D.1.3	Proje Hazırlama Faaliyetleri	2	Düzenlenen proje hazırlama eğitim sayısı	Adet	8
51	SERKA-KS.1.1	D.1.4	Proje Başvurularının Alınması ve Ön inceleme	2	Önincelemenin bir hafta içerisinde tamamlanması	yüzde	100%
52	SERKA-KS.1.1	D.1.5	Bağımsız Değerlendirici ve Değerlendirme Komitesi Faaliyetleri	2	BD ve DK değerlendirmelerinin iki ay içerisinde tamamlanması	yüzde	100%
53	SERKA-KS.1.1	D.1.6	Genel Sekreter Değerlendirmesi, Yönetim Kurulu Onayı ve Başarılı Projelerin İlanı	1	GS değerlendirmesi ve YK onayının bir ay içerisinde tamamlanması	yüzde	100%
54	SERKA-KS.1.1	D.5.1	2017 Yılı Proje Teklif Çağrısı Hazırlık Çalışmaları	3	Hazırlık Çalışmaları kapsamında görüşülen kişi sayısı	Adet	80
55	SERKA-KS.1.1	D.5.2	Faydalanıcı Destekleme Faaliyetleri	12	Bilgilendirme ve eğitim faaliyetlerine katılan kişi sayısı	Adet	50
56	SERKA-KS.1.1	F.1.1	Toplantı ve Eğitim Faaliyetleri	9	Gerçekleştirilen toplantı ve eğitim sayısı	Adet	8
57	SERKA-KS.1.1	F.1.2	İzleme Faaliyetleri	12	Gerçekleştirilen izleme ziyareti sayısı	Adet	180
58	SERKA-KS.1.1	F.1.3	Raporlama Faaliyetleri	12	İncelenen ara ve nihai rapor sayısı	Adet	90
59	KS.1.2. SERKA kurumsal kapasitesi arttırılacaktır.						
60	SERKA-KS.1.2	A.2.2	Yurtiçi Personel Eğitimleri	12	Personel başına eğitim gün sayısı	Gün sayısı	10
61	SERKA-KS.1.2	A.2.2	Yurtdışı Eğitim ve Staj Faaliyetleri	12	Personel başına eğitim gün sayısı	Gün sayısı	20
62	SERKA-KS.1.2	C.1.1	SERKA 2016-2023 Stratejik Planı	3	Hazırlanan stratejik plan sayısı	Adet	1
63	SERKA-KS.1.2	C.1.2	SERKA 2016-2020 İletişim Stratejisi	5	Hazırlanan iletişim stratejisi sayısı	Adet	1

64	KS.1.3. Diğer kurumlar adına yürütülen faaliyetler etkin ve verimli bir şekilde yürütülecektir.						
65	SERKA-KS.1.3	E.1.2	İzin ve Ruhsat İşlemleri Desteği	12	İzin ve ruhsat işlemi yapılan firma sayısı	Adet	6
66	SERKA-KS.1.3	E.1.3	Yatırım Teşvik Belgesi İşlemleri Desteği	12	Teşvik belgesi işlemi yapılan firma sayısı	Adet	30
67	Öncelik KS.2. Bölge Kurumlarının kurumsal kapasite gelişimi ve işbirlikleri						
68	KS.2.1. İşbirlikleri ile diğer kurumların bölgedeki faaliyetleri yaygınlaştırılacaktır.						
69	SERKA-KS.2.1	D.5.3	Kurumlar Arası İşbirliği Faaliyetleri	12	İşbirliği kapsamında düzenlenen toplantıların toplam katılımcı sayısı	Adet	70
70	SERKA-KS.2.1	E.5.1	Yerel Kurumların Kurumsal Kapasitelerinin Geliştirilmesi	6	Düzenlenen toplantı sayısı	Adet	20
71	KS.2.2. Eğitimler ile diğer kurumların kapasiteleri arttırılacaktır.						
72	SERKA-KS.2.2	D.4	2016 Yılı Teknik Destek Programı	12	TD başvuru sayısı	Adet	65
73	ÖNCELİK ALANI 2: EKONOMİK KALKINMA (EK)						
74	SERKA-EK	D.2	2016 Yılı Güdümlü Proje Desteği	12	İmzalanan sözleşme sayısı	Adet	2
75	SERKA-EK	D.3	2016 Yılı Doğrudan Faaliyet Desteği	12	DFD başvuru sayısı	Adet	20
76	Öncelik EK.1. Yatırım Ortamının Geliştirilmesi						
77	SERKA-EK.1	E.3.1	İl Yatırım Destek ve Tanıtım Stratejisi Ve Uygun Yatırım Alanları Rehberleri	4	Hazırlanan Strateji Belgesi ve Raporu Sayısı	Adet	8
78	SERKA-EK.1	E.4.1	Sektör Gelişim Faaliyetleri	12	Çalışma yapılan sektör sayısı	Adet	4
79	SERKA-EK.1	E.4.3	Sektörel Fuarlara Katılım ve Ziyaret	12	Katılım sağlanan fuar sayısı	Adet	6
80	EK.1.1. Yatırım ortamının takibi yapılacak ve iyileştirici faaliyetler yapılacaktır.						
81	SERKA-EK.1.1	E.1.1	Yatırım Takip (Kamu-Özel) Faaliyetleri	12	Hazırlanan bilgilendirme raporu	Adet	12

					sayısı		
82	SERKA-EK.1.1	E.2.1	Kurum Kuruluş ve İşletme Ziyaretleri	12	Yapılan ziyaret sayısı	Adet	190
83	SERKA-EK.1.1	E.2.3	İş ve Yatırım Ortamı İyileştirme İstişare Platformları	6	Kurulan platform sayısı	Adet	4
84	EK.1.2. Bölgenin yatırım ortamı tanıtılacaktır.						
85	SERKA-EK.1.2	C.2.14	Kars Baltık Mimari Örnekleri Envanter Çalışması	3	Yapılan araştırma sayısı	Adet	1
86	SERKA-EK.1.2	E.4.2	Yatırım İmkânlarının Tanıtımı	12	Düzenlenen toplantının toplam katılımcı sayısı	Adet	400
87	EK.1.3. Etkin yatırımcı bilgilendirmeleri yapılacaktır.						
88	SERKA-EK.1.3	C.2.9	Rakamlarla Serhat İlleri - 2015 ve Bölge Veri Merkezi	3	Yayımlanan kitapçık sayısı	Adet	1
89	SERKA-EK.1.3	E.3.3	Sorularla Destekler ve Teşvikler Sektörel Broşürleri	3	Hazırlanan Raporu Sayısı	Adet	4
90	SERKA-EK.1.3	E.3.4	İş Dünyası için Azerbaycan Ülke Rehberi	3	Hazırlanan Raporu Sayısı	Adet	1
91	SERKA-EK.1.3	E.3.6	Iğdır Ovasında Kesme Çiçekçilik Raporu	6	Hazırlanan Raporu Sayısı	Adet	1
92	EK.1.4. Bölgede girişimcilik kültürü geliştirilecektir.						
93	SERKA-EK.1.4	E.5.2	Girişimcilik ve İş Geliştirme Faaliyetleri	8	Düzenlenen Uygulamalı Girişimcilik Eğitimi sayısı	Adet	25
94	Öncelik EK.2. Tarım ve Hayvancılığın Geliştirilmesi						
95	SERKA-EK.2	C.1.3	TRA2 Bölgesi Hayvancılık Stratejisi ve Eylem Planı	4	Hazırlanan stratejik plan sayısı	Adet	1
96	SERKA-EK.2	C.2.8	TRA2 Bölgesi Büyükbaş Hayvancılık Güncel Durumu Araştırması	2	Yapılan araştırma sayısı	Adet	1
97	SERKA-EK.2	D.1	Örnek Büyükbaş Hayvancılık İşletmelerinin Geliştirilmesi Mali Destek Programı - 4	12	Mali destek başvuru sayısı	Adet	30
98	EK.2.1. Kırsal alanlarda ekonomik kalkınma sağlanacaktır.						
99	SERKA-EK.2.1	C.2.12	Iğdır Kayısısı Ekonomik Değeri Araştırması	3	Yapılan araştırma sayısı	Adet	1
100	EK.2.2. Büyük ölçekli yatırımlar ve kentlerdeki tarım ve hayvancılık faaliyetleri						

	geliştirilecektir.						
101	Öncelik EK.3. Sanayi ve Ticaretin Geliştirilmesi						
102	SERKA-EK.3	C.1.5	Dış Ekonomik Coğrafya Analizi ve TRA2 Bölgesi Dış Ticaret ve Lojistik Stratejisi ve Eylem Planı	6	Hazırlanan analiz ve stratejik plan sayısı	Adet	2
103	EK.3.1. İmalat sanayinde verim ve rekabetçilik arttırılacaktır.						
104	SERKA-EK.3.1	C.2.3	TRA2 Bölgesi İmalat Sanayi Araştırması	4	Yapılan araştırma sayısı	Adet	1
105	SERKA-EK.3.1 SERKA-EK.4 SERKA-EK.5.5	D.1	İktisadi Gelişme Mali Destek Programı - 6	12	Mali destek başvuru sayısı	Adet	40
106	SERKA-EK.3.1	E.3.2	TRA2 Bölgesi Üreticiler Rehberi	3	Hazırlanan Raporu Sayısı	Adet	1
107	EK.3.2. Bölgedeki ticaretin rekabetçiliği arttırılacaktır.						
108	EK.3.3. Dış ticaret yaygınlaştırılacaktır.						
109	SERKA-EK.3.3	E.2.2	Komşu Ülkeler Bilgilendirme Toplantıları	3	Yapılan toplantı sayısı	Adet	5
110	SERKA-EK.3.3	E.2.4	İran, Gürcistan ve Azerbaycan Alım Heyetleri ile İkili Görüşmeler	3	İkili görüşmelere katılan işletme sayısı	Adet	80
111	SERKA-EK.3.3	E.2.5	İğdir İhracat Platformu	6	Platform kapsamında düzenlenen toplantıların toplam katılımcı sayısı	Adet	30
112	EK.3.4. Lojistik sektörü geliştirilecektir.						
113	Öncelik EK.4. Turizmin Geliştirilmesi						
114	SERKA-EK.4	B.2.1	Kadın Fotoğrafçıların Gözünden Serhat İlleri	3	Gerçekleştirilen organizasyon sayısı	Adet	1
115	SERKA-EK.4	B.2.3	Tuvale Düşen İlk Işık / Kar Beyaz	3	Gerçekleştirilen organizasyon sayısı	Adet	1
116	SERKA-EK.4	B.2.7	Sanal Tur Projesi ve Uygulaması	7	Hazırlanan sanal tur sayısı	Adet	1
117	SERKA-EK.4	B.2.8	TRA2 Turizm Rotalarının Tanıtımı	7	Bilgilendirme yapılan TURSAB üyesi acenta sayısı	Adet	200
118	SERKA-EK.4	B.2.10	TRA2 Bölgesi Tanıtım Filmi	6	Hazırlanan tanıtım filmi sayısı	Adet	1
119	SERKA-EK.4	B.2.11	Oteller ve Restoranlar Tanıtım Kataloğu	4	Hazırlanan katalog sayısı	Adet	1

120	SERKA-EK.4	B.3.1	Yurtiçi Turizm Fuarları	12	Katılım sağlanan yurtiçi fuar sayısı	Adet	3
121	SERKA-EK.4	B.3.2	Yurtdışı Turizm Fuarları ve Teknik İnceleme Ziyaretleri	12	Katılım sağlanan yurtdışı fuar sayısı	Adet	8
122	SERKA-EK.4	B.4.2	Yazılı Basınla Dağıtılan Tanıtım Ekleri	12	Yayınlanan tanıtım eki sayısı	Adet	3
123	SERKA-EK.4	C.1.4	TRA2 Bölgesi Turizm Stratejisi ve Eylem Planları	6	Hazırlanan stratejik plan sayısı	Adet	1
124	SERKA-EK.3.1 SERKA-EK.4 SERKA-EK.5.5	D.1	İktisadi Gelişme Mali Destek Programı - 6	12	Mali destek başvuru sayısı	Adet	20
125	EK.4.1. Kış turizmi geliştirilecektir.						
126	SERKA-EK.4.1	B.2.2	Çıldır Gölü Medya Kampı	1	Gerçekleştirilen organizasyon sayısı	Adet	1
127	EK.4.2. Kültür turizmi geliştirilecektir.						
128	SERKA-EK.4.2	B.2.9	Serhat'ın Öncüleri Belgeselleri	6	Hazırlanan belgesel sayısı	Adet	2
129	EK.4.3. Doğa ve alternatif turizm geliştirilecektir.						
130	SERKA-EK.4.3	B.2.4	Serhat'ı Keşfet: Off Road Kış	1	Gerçekleştirilen organizasyon sayısı	Adet	1
131	SERKA-EK.4.3	B.2.5	Serhat'ı Keşfet: Bisiklet ve Yürüyüş Rotaları	2	Gerçekleştirilen organizasyon sayısı	Adet	1
132	SERKA-EK.4.3	C.2.6	TRA2 Bölgesi Alternatif ve Ekoturizm Potansiyeli Araştırması	4	Yapılan araştırma sayısı	Adet	1
133	SERKA-EK.4.3	E.3.5	Sarıkamış Spor Turizmi Tanıtım Broşürü	3	Hazırlanan Raporu Sayısı	Adet	1
134	EK.4.4. Yöresel ürünler turizme kazandırılacaktır.						
135	SERKA-EK.4.4	C.2.2	TRA2 Bölgesi Yerel Ürünler Araştırması	4	Yapılan araştırma sayısı	Adet	1
136	SERKA-EK.4.4	C.2.13	Kars İline Özgü Hediyelik Eşya Araştırması	4	Yapılan araştırma sayısı	Adet	1
137	Öncelik EK.5. Diğer Ekonomik Sektörlerin Geliştirilmesi						
138	EK.5.1. Enerji sektörü geliştirilecektir.						
139	SERKA-EK.5.1	C.2.5	Kırsalda Yeşil Enerji Kullanımı Araştırması	5	Yapılan araştırma sayısı	Adet	1
140	EK.5.2. Sürdürülebilir çevre yönetim sistemi oluşturulacaktır.						

141	EK.5.3. Eğitim sektörünün bölgenin ekonomik kalkınmasına destek verecek nitelikte olması sağlanacaktır.						
142	SERKA-EK.5.3	C.2.7	TRA2 Bölgesinde Mesleki Eğitimin Durumu Araştırması	4	Yapılan araştırma sayısı	Adet	1
143	EK.5.4. Sağlık sektörünün bölgenin ekonomik kalkınmasına destek verecek nitelikte olması sağlanacaktır.						
144	EK.5.5. Diğer hizmet sektörlerinin bölgenin ekonomik kalkınmasına destek verecek nitelikte olması sağlanacaktır.						
145	SERKA-EK.3.1 SERKA-EK.4 SERKA-EK.5.5	D.1	İktisadi Gelişme Mali Destek Programı - 6	12	Mali destek başvuru sayısı	Adet	30
146	EK.5.6. İnşaat sektörünün bölgenin ekonomik kalkınmasına destek verecek nitelikte olması sağlanacaktır.						
147	ÖNCELİK ALANI 3: SOSYAL KALKINMA (SK)						
148	SERKA-SK	C.2.1	TRA2 Bölgesi Sosyal Analiz Çalışması	6	Yapılan araştırma sayısı	Adet	1
149	Öncelik SK.1. Kırsal Alanlarda Yaşam Şartlarının İyileştirilmesi						
150	SERKA-SK.1 SERKA-SK.2	D.1	Kentsel Altyapıya Yönelik Küçük Ölçekli Altyapı Mali Destek Programı	12	Mali destek başvuru sayısı	Adet	5
151	SK.1.1. Kırsal alanda yaşam şartları iyileştirilecektir.						
152	Öncelik SK.2. Kentsel Alanlarda Yaşam Şartlarının İyileştirilmesi						
153	SERKA-SK.1 SERKA-SK.2	D.1	Kentsel Altyapıya Yönelik Küçük Ölçekli Altyapı Mali Destek Programı	12	Mali destek başvuru sayısı	Adet	15
154	SK.2.1. Kent yaşamının kalitesi arttırılacaktır.						
155	Öncelik SK.3. Eğitim Alanında Altyapı ve Hizmet Kalitesinin						

	İyileştirilmesi						
156	SERKA-SK.3	C.2.4	TRA2 Bölgesinde Eğitimde Mentörlüğün Etkisi Araştırması	7	Yapılan araştırma sayısı	Adet	1
157	SK.3.1. Eğitim hizmetlerinin bölgenin sosyal kalkınmasına destek verecek nitelikte olması sağlanacaktır.						
158	Öncelik SK.4. Sağlık Alanında altyapı ve Hizmet Kalitesinin İyileştirilmesi						
159	SK.4.1. Sağlık hizmetlerinin bölgenin sosyal kalkınmasına destek verecek nitelikte olması sağlanacaktır.						
160	Öncelik SK.5. Dezavantajlı Grupların Yaşam Koşullarının İyileştirilmesi						
161	SK.5.1. Kadınlar, şiddetten korunarak toplum hayatına kazandırılacaktır.						
162	SERKA-SK.5.1	C.2.10	Ağrı İli Kadının Sosyo-Ekonomik Durumu Araştırması	3	Yapılan araştırma sayısı	Adet	1
163	SK.5.2. Çocuklar ve gençler sağlıklı bireyler olarak toplum hayatına kazandırılacaktır.						
164	SK.5.3. Engellilerin toplum hayatına katılımları konusundaki engeller kaldırılacaktır.						
165	SK.5.4. Diğer dezavantajlı grupların toplum hayatına katılımları konusundaki engeller kaldırılacaktır.						
166	Öncelik SK.6. Yoksullukla Etkin Mücadele Edilmesi						
167	SK.6.1. Yoksullukla mücadele edilecektir.						
168	Öncelik SK.7. İstihdam Arttırılması ve İşgücü Beceri						

	Seviyesinin Yükseltilmesi						
169	SK.7.1. İstihdam sağlayıcı işler desteklenecektir.						
170	SK.7.2. Piyasanın talep ettiği işgücü yetiştirilecektir.						
171	Öncelik SK.8. Bölge Kültürünün Korunması ve Gelecek Nesillere Aktarımı						
172	SERKA-SK.8	B.2.6	Kurmaca Kısa Film ve Belgesel Yarışması (5)	8	Gerçekleştirilen organizasyon sayısı	Adet	1
173	SK.8.1. Kültür değerleri ortaya çıkartılacaktır.						
174	SK.8.2. Kültür değerleri gelecek kuşaklara aktarılacaktır.						

EK 5: TRA2 2014-2023 Bölge Planı Vizyonu ve Gelişme Eksenleri

Vizyon: “Doğal zenginliğiyle tanınmış, turizm ve tarımsal ürünleriyle markalaşmış, sınırları aşan kültürel mirasın imkânlarından yararlanmış, rekabet gücü yüksek işletmeleriyle ülkenin Kafkasya ve Orta Asya’ya açılan ticaret ve lojistik merkezi bir Serhat Bölgesi.”

Gelişme Eksenleri	Öncelikler	Tedbirler
GELİŞME EKSENİ 1. SOSYAL KALKINMA	Öncelik 1.1. İşgücünün beceri seviyesinin yükseltilmesi ve istihdam edilebilirliğinin artırılması	Tedbir 1.1.1. Mesleki eğitim merkezlerinin geliştirilmesi ile mesleki eğitim kalitesi arttırılacaktır.
		Tedbir 1.1.2. İşgücü için hayat boyu öğrenme programları geliştirilecektir.
		Tedbir 1.1.3. Öncü sektörlerde nitelikli işgücü geliştirilecektir.
		Tedbir 1.1.4. Kayıtlı istihdam teşvik edilecektir.
	Öncelik 1.2. Eğitimde altyapı ve hizmet kalitesinin iyileştirilmesi	Tedbir 1.2.1. Bölgede okul öncesi eğitim ve ortaöğretimde hizmet kalitesi arttırılacaktır.
		Tedbir 1.2.2. Yükseköğretim kurumları bölgenin ihtiyaçlarına cevap verecek şekilde aktif hale getirilecektir.
	Öncelik 1.3. Sağlık alanında altyapı ve hizmet kalitesinin iyileştirilmesi	Tedbir 1.3.1. Sağlık kurum ve kuruluşlarının fiziki altyapı koşullarının iyileştirilmesi ve donanım gereksinimlerinin tamamlanması sağlanacaktır.
		Tedbir 1.3.2. Bölgede istihdam edilen uzman sağlık personeli sayısı arttırılacaktır.
	Öncelik 1.4. Kurumsal kapasitenin artırılması	Tedbir 1.4.1. Kamu kurumları, özel kuruluşlar ile sivil toplum örgütlerinin fiziki donanımı ve teknik altyapısı güçlendirilecektir.
		Tedbir 1.4.2. Bölgede görev yapan personelin daha uzun süre kalmasına yönelik önlemler alınacaktır.
		Tedbir 1.4.3. Kurumlar arası işbirlikleri güçlendirilecektir.
		Tedbir 1.4.4. Kamu kurumları, özel kuruluşlar ile sivil toplum örgütlerinin ulusal ve uluslararası destek mekanizmalarına erişilebilirlikleri arttırılacaktır.
		Tedbir 1.4.5. Bölgede faaliyet gösteren sivil toplum kuruluşlarının kapasiteleri arttırılacaktır.
		Tedbir 1.4.6. Bölgede örgütlenme bilinci ve ortak iş yapma kültürü geliştirilecektir.
	Öncelik 1.5. Özel ilgi gruplarının toplumsal hayata aktif katılımının artırılması	Tedbir 1.5.1. Bölgede engellilerin kişisel, mesleki becerileri arttırılacak ve istihdam edilmeleri desteklenecektir.
		Tedbir 1.5.2. Özel ilgi gruplarının ulusal/uluslararası destek mekanizmalarına erişimleri arttırılacaktır.
		Tedbir 1.5.3. Özel ilgi gruplarına yönelik hizmetlerin kalitesi arttırılacaktır.
		Tedbir 1.5.4. Aile içi şiddetle mücadele edilecektir.
	Öncelik 1.6. Kadının toplumsal statüsünün güçlendirilmesi,	Tedbir 1.6.1. Kadın girişimciliğinin yaygınlaştırılmasına yönelik destek mekanizmaları geliştirilecektir.
		Tedbir 1.6.2. Bölge koşulları dikkate alınarak kadınlara istihdam garantili kursların açılması teşvik edilecektir.
Tedbir 1.6.3. Kadına yönelik her türlü şiddete müdahalede kurumlar arası koordinasyon sağlanacaktır.		

Gelişme Eksenini	Öncelikler	Tedbirler
GELİŞME EKSENİ 2. ÇEVRESEL SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK	Öncelik 2.1. Kentsel altyapının iyileştirilmesi	Tedbir 2.1.1. Kentlilik bilinci arttırılacaktır.
		Tedbir 2.1.2. Kentsel alanlardaki teknik altyapı (yol, su, kanalizasyon, elektrik vs.) eksiklikleri giderilecektir
		Tedbir 2.1.3. Kent insanının sosyalleşmesini sağlamaya yönelik rekreatif/sosyal donatı alanları oluşturulacaktır.
		Tedbir 2.1.4. Kentsel dönüşüm süreci hızlandırılarak konut ihtiyacı karşılanacaktır.
		Tedbir 2.1.5. Tarihi dokuya uygun yapı tarzı ve mimari üsluplar korunarak geliştirilecektir.
		Tedbir 2.1.6. Engellilerin kentteki tüm hizmet ve donatılara erişimi sağlanacaktır.
	Öncelik 2.2. Kırsal gelişmenin sağlanması	Tedbir 2.2.1. Kırsal yerleşimlerin altyapısı iyileştirilecek ve cazibesi arttırılacaktır.
		Tedbir 2.2.2. Kırsal alanlarda ekonomik çeşitlilik arttırılacaktır.
	Öncelik 2.3. Çevrenin korunması ve çevre kirliliğinin önlenmesi	Tedbir 2.3.1. Hava kalitesi iyileştirilecektir.
		Tedbir 2.3.2. Atık yönetim sistemi etkin hale getirilecektir.
		Tedbir 2.3.3. Toprak ve su kaynakları korunacaktır.
		Tedbir 2.3.4. Biyolojik çeşitlilik korunacaktır.
	Öncelik 2.4. Enerji kaynaklarının etkin kullanılması	Tedbir 2.4.1. Bölgenin yenilenebilir enerji (rüzgâr, güneş, biyogaz, jeotermal vs.) potansiyeli tespit edilerek değerlendirilecektir.
		Tedbir 2.4.2. İşletmelerde ve konutlarda enerjinin verimli kullanımı sağlanacaktır.
		Tedbir 2.4.3. Enerji iletim ve dağıtım tesislerinin alt yapısı iyileştirilerek enerji arzının sürekliliği sağlanacaktır.
		Tedbir 2.4.4. Kayıp kaçak kullanımının önlenmesi için gerekli tedbirler alınacaktır

Gelişme Eksenini	Öncelikler	Tedbirler
GELİŞME EKSENİ 3. ERİŞİLEBİLİRLİK	Öncelik 3.1. Ulaşım alt yapısının iyileştirilmesi	Tedbir 3.1.1. Kırsal yerleşim alanlarına erişim imkânları geliştirilecektir.
		Tedbir 3.1.2. Karayolu ulaşım ağı geliştirilerek mevcut yolların kalitesi arttırılacaktır.
		Tedbir 3.1.3. Ulusal ve uluslararası demiryolu ağları yaygınlaştırılarak yolcu/yük taşıma imkânları geliştirilecektir.
		Tedbir 3.1.4. Havayolu ulaşım altyapısı ve ağı geliştirilerek uçuş saatlerinin etkinliği sağlanacaktır.
	Öncelik 3.2. Bilgi ve teknolojiye erişim imkânının artırılması	Tedbir 3.2.1. Bilgi teknolojileri altyapısı iyileştirilecektir.
		Tedbir 3.2.2. TRA2 Coğrafi bilgi sistemi oluşturularak tüm kurumların bilgiye erişimi sağlanacaktır.

Gelişme Eksenini	Öncelikler	Tedbirler
GELİŞME EKSENİ 4. REKABET EDEBİLİRLİK	Öncelik 4.1. Tarımsal üretimde verimliliğin ve yenilikçi uygulamaların artırılması	Tedbir 4.1.1. Tarım ve hayvancılıkta modernizasyon teşvik edilecektir.
		Tedbir 4.1.2. İyi tarım uygulamaları ve organik tarım yaygınlaştırılacaktır.
		Tedbir 4.1.3. Tarımsal üretim ve pazarlama kapasitesi artırılacaktır.
		Tedbir 4.1.4. Girdi maliyetlerinin azaltılmasına yönelik tedbirler alınacaktır
		Tedbir 4.1.5. Tarımsal kooperatifler ve örgütlenmeler desteklenecektir.
		Tedbir 4.1.6. Tarımsal altyapı iyileştirilecektir.
	Öncelik 4.2. Turizmde bölgesel marka olunması	Tedbir 4.2.1. Ulusal ve uluslararası düzeyde tanıtım sağlanacaktır.
		Tedbir 4.2.2. Turizm çeşitliliği artırılacak ve turizm sezonunun tüm yıla yayılması sağlanacaktır.
		Tedbir 4.2.3. Turistik alanlara ulaşım imkânları iyileştirilecektir.
		Tedbir 4.2.4. Konaklama tesis sayısı ve kapasitesi artırılacaktır.
		Tedbir 4.2.5. Hizmet kalitesi artırılacaktır.
		Tedbir 4.2.6. Turizm alanlarının altyapısı iyileştirilecektir.
	Öncelik 4.3. İmalat sanayinde verimlilik ve katma değer artırılması	Tedbir 4.3.1. Modern üretim teknikleri yaygınlaştırılacaktır.
		Tedbir 4.3.2. OSB ve KSS'lerinin fiziksel altyapıları iyileştirilecek ve etkin kullanımı sağlanacaktır.
		Tedbir 4.3.3. Yan sanayilerin gelişimi, ihtisaslaşma ve kümelenme teşvik edilecektir.
		Tedbir 4.3.4. Sanayi - üniversite işbirliği teşvik edilecektir.
		Tedbir 4.3.5. Yenilikçilik ve markalaşma teşvik edilecektir.
	Öncelik 4.4. Dış ticaret ve lojistik merkezi olunması	Tedbir 4.4.1. Lojistik altyapısı geliştirilecektir.
		Tedbir 4.4.2. İhracata yönelik üretim teşvik edilecektir.
		Tedbir 4.4.3. Komşu ülkeler ile ticari ilişkiler geliştirilecektir.
		Tedbir 4.4.4. Sınır kapılarının ve gümrük tesislerinin modernizasyonu ve yetkinliği sağlanacaktır.
	Öncelik 4.5. Tabii kaynakların katma değerinin artırılması	Tedbir 4.5.1. Bölgede bulunan ancak işletilmeyen madenlerin ekonomiye kazandırılması sağlanacaktır.
		Tedbir 4.5.2. Bölgede işletilen madenlerden alınan verimin artırılması ve alternatif alanlarda değerlendirilmesi sağlanacaktır.
	Öncelik 4.6. Girişimcilik altyapısı ve kültürünün geliştirilmesi	Tedbir 4.6.1. Finansal kaynaklara erişim kolaylaştırılacaktır.
Tedbir 4.6.2. Yenilikçi fikir ve Ar-Ge'ye dayalı üretimin teşvik ve desteklerden yararlanması sağlanacaktır		
Tedbir 4.6.3. Bölgeye özgü yöresel ürünlerin korunması, çeşitlendirilmesi ve markalaştırılarak ekonomik değer kazanması sağlanacaktır.		
Tedbir 4.6.4. Sermaye ortaklıkları ve ölçek ekonomisine geçiş desteklenecektir.		

EK 6: DAP Eylem Planı – Kalkınma Ajanslarının Sorumlu Olduğu Eylemler

Eylem No	Eylemin Adı	Yer	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Başlama - Bitiş Tarihi	Yapılacak İşlem ve Açıklama
GT	GIDA VE TARIM SEKTÖRLERİNDE VERİMLİLİK VE KATMA DEĞERİN ARTIRILMASI					
GT.2	BİTKİSEL ÜRETİM					
GT.2.4	Bölgede yem bitkileri üretim çeşidi ve kalitesi hayvancılığı destekleyecek şekilde artırılacaktır.	DAP İlleri	Kalkınma Ajansları	Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bak., DAP BKİ, Ticaret Borsaları	2015-2018	Yem bitkileri sektörünün ticarileşmesi sürecinde, Bölgede lisanslı yem depoları kurulabilmesi için uygun alanlar araştırılarak gerekli fizibilite çalışmaları yapılacak ve fizibilitesi uygun görülen alanlarda örnek lisanslı yem deposu kurulması desteklenecektir.
GT.2.5	Sebze ve meyve üretimi artırılacak ve pazarlanabilirliği sağlanacaktır.	Ağrı, Bingöl, Erzincan, Erzurum, Tunceli, Van	Kalkınma Ajansları	Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bak., DAP BKİ	2015-2018	Modern üretim teknikleri (jeotermal sera, örtü altı v.s) ve depolama ihtiyacı konusunda fizibilite çalışmaları yapılacaktır.
SH	SANAYİ VE HİZMETLER SEKTÖRLERİNİN GÜÇLENDİRİLMESİ					
SH.2	MADENCİLİK					
SH.2.1	Bölgenin doğal kaynak ve enerji hammadde potansiyeli tespit edilecek ve kaynakların ekonomiye kazandırılması kapsamında faaliyetler yürütülecektir.	DAP İlleri	Kalkınma Ajansları	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bak.	2015-2018	Bölgesel düzeyde ekonomik potansiyeli yüksek madenler belirlenerek ve önceliklendirilerek fizibilite raporları hazırlanacak ve yatırımcıya sunulacaktır.
SH.3	AR-GE, YENİLİKÇİLİK VE KÜMELENME					
SH.3.1	Bölgede Ar-Ge faaliyetleri canlandırılacaktır.	DAP İlleri	Kalkınma Ajansları	Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bak., TÜBİTAK, KOSGEB, DAP BKİ, Üniversiteler, TTGV	2015-2018	KUDAKA ve SERKA tarafından TRA1 ve TRA2 Bölgelerinin Ar-Ge ve yenilikçiliğe dair mevcut durumu incelenerek bölgesel ekonomik kalkınmanın sağlanmasını teminen Ar-Ge ve yenilikçilik faaliyetlerinin sayısını ve niteliğini artırmak üzere bölgesel yenilik stratejisi hazırlanacaktır. KUDAKA ve SERKA tarafından hazırlanacak strateji belgesinin ardından kazanılan tecrübeler de dikkate alınarak diğer düzey 2 bölgelerinde de ilgili kalkınma ajansları tarafından benzeri dokümanlar hazırlanacaktır.

Eylem No	Eylemin Adı	Yer	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Başlama - Bitiş Tarihi	Yapılacak İşlem ve Açıklama
SH.3.2	İşletmelerarası işbirlikleri ve kümelenme faaliyetleri desteklenecektir.	DAP İlleri	Kalkınma Ajansları	Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bak., Ekonomi Bak., Kalkınma Bak., KOSGEB, DAP BKİ, Üniversiteler	2015-2016	Bölge'deki işletmelerin ortak tasarım, üretim, AR-GE, test-analiz merkezleri kurması; ortak tedarik, pazarlama, ihracat, gibi alanlardaki işbirlikleri ve kümelenmeyi kolaylaştıracak faaliyetleri ilgili kurumların koordinasyonunda desteklenecektir. Bu kapsamda Kalkınma Bakanlığı ve UNDP işbirliği ile hazırlanan Küme Tanılma Rehberi kullanılarak tespit edilen kümeler desteklenecek ve gelişmeleri izlenecektir.
SG	BEŞERİ-SOSYAL SERMAYENİN VE SOSYAL ALTYAPININ GÜÇLENDİRİLMESİ					
SG.3	SOSYAL HİZMETLER					
SG. 3.7	Sosyal Etkileşim Programı uygulamaya geçirilecektir.	DAP İlleri	Kalkınma Bakanlığı, Kalkınma Ajansları	Maliye Bak.	2014-2018	Tecrübe paylaşımı, iletişim ve işbirliği yoluyla, sosyal kaynaşmaya katkıda bulunmak amacıyla Sosyal Etkileşim Programı (SEP) uygulamaya konulacaktır. Program Kalkınma Bakanlığınca hazırlanan usul ve esaslar ve başvuru paketine uygun olarak kalkınma ajanslarının ilan edilecek teklif çağrılarını ile uygulanacaktır.
KK	KURUMSAL KAPASİTENİN GELİŞTİRİLMESİ					
KK.2	YEREL YÖNETİMLER					
KK.2.4	Belediyelerin stratejik plan hazırlama çalışmalarına teknik destek sağlanacaktır.	DAP İlleri	Kalkınma Ajansları	İçişleri Bak., Kalkınma, Bak., DAP BKİ Türkiye Belediyeler Birliği	2014-2016	Büyükşehir belediyeleri başta olmak üzere, belediyelere stratejik plan hazırlıklarında destek sağlanacaktır.
KK.2.6	Belediye hizmetlerinin daha şeffaf şekilde sağlanabilmesi için belediyelerin internet sitesi altyapılarının geliştirilmesi desteklenecektir.	DAP İlleri	Kalkınma Ajansları	İçişleri Bak., DAP BKİ, ÇŞB	2015-2018	Belediyelerin çevrimiçi sunmaları mümkün olan hizmetlerini internet siteleri üzerinden sunulabilmeleri ve belediye faaliyetleri hakkında kamuoyunu daha etkin şekilde bilgilendirebilmeleri amacıyla teknik altyapıları desteklenecektir.
KK.3	DAP BKİ VE KALKINMA AJANSLARI					
KK.3.1	DAP BKİ ve kalkınma ajanslarının eğitim ihtiyaçları analiz edilecek ve ihtiyaç tespit edilen alanlarda eğitim programları düzenlenecektir.	DAP İlleri	DAP BKİ, FKA, KUDAKA, SERKA, DAKA	AB Bak., Kalkınma Bak., Ekonomi Bak., Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bak., TODAİE	2015-2016	Kalkınma ajansları için teşvik uygulamaları, AB fonları, akreditasyon ve bölgesel yenilik konularında eğitimler düzenlenecektir. Ayrıca DAP BKİ ve kalkınma ajanslarının eğitim ihtiyaçları analiz edilerek ihtiyaç duyulan diğer alanlarda eğitim programları düzenlenecektir.

EK 7: ÖDÖP Eylem Planları – Kalkınma Ajanslarının Sorumlu Olduğu Eylemler

Eylem No	Eylemin Adı	Sorumlu Kuruluş	Eyleme İlgili Kuruluşlar	Başlama - Bitiş Tarihi	Yapılacak İşlem ve Açıklama
ÜRETİMDE VERİMLİLİĞİN ARTIRILMASI PROGRAMI					
51	Küçük ölçekli işletmelere yönelik olarak ürün tasarımı, çeşitlendirilmesi ve markalaşma konularında eğitim faaliyetleri düzenlenecektir.	Kalkınma Ajansları	Ekonomi Bak., KOSGEB, Türk Patent Enstitüsü	Ocak 2015 – Aralık 2018	Küçük ölçekli firmaların tasarım yapma ve marka yaratma konusundaki donanımlarını artıracak bölgesel eğitim faaliyetleri için güdümlü proje kapsamında kaynak aktarılacaktır. Eğitim faaliyetlerinin öncelikle, pilot bölge olarak İç Anadolu, Doğu Anadolu ve Karadeniz bölgelerinde 2016 yılı sonuna kadar başlatılması ve sonrasında tüm bölgelere yaygınlaştırılması amaçlanmaktadır.
İŞ VE YATIRIM ORTAMININ GELİŞTİRİLMESİ PROGRAMI					
39	Bölgesel ve ulusal düzeyde iş ve yatırım ortamı değerlendirme raporları hazırlanacaktır.	Kalkınma Ajansları, Kalkınma Bakanlığı	Ekonomi Bak., TYDTA,	Temmuz 2016 - Ekim 2016	26 Düzey II bölgesi için iş ve yatırım ortamı değerlendirme raporları hazırlanacaktır. Bu raporlar Dünya Bankası tarafından ulusal düzeyde hazırlanan Yatırım Ortamı Değerlendirme Raporlarını tamamlayıcı ve çalışmalarını bölgesel düzeyde detaylandırıcı nitelikte olacaktır. Bölge raporlarının konsolide edilmesiyle ulusal iş ve yatırım ortamı değerlendirme raporu hazırlanacaktır.
ÖNCELİKLİ TEKNOLOJİ ALANLARINDA TİCARİLEŞTİRME PROGRAMI					
20	Bölgesel ve yerel düzeyde girişimciler ve yatırımcılar arasındaki ağlar ile mentörlük hizmetleri geliştirilecektir.	Kalkınma Ajansları	Kalkınma Bak., Gümrük ve Ticaret Bak., Hazine Müsteşarlığı, KOSGEB	Şubat 2015 - Aralık 2018	Yatırımcı ile girişimcileri bölgesel ve yerel düzeyde bir araya getirerek ağların oluşumuna destek verilecektir.
REKABETÇİLİĞİ VE SOSYAL UYUMU GELİŞTİREN KENTSEL DÖNÜŞÜM PROGRAMI					
30	Büyükşehirlerde kalkınma ajansları tarafından il bazında insan sermayesi, sosyal dokudaki kırılmalıklar, sosyal alanda öncelikli müdahale gerektiren alanları da kapsayacak şekilde sosyal yapı analizleri yapılacaktır.	Kalkınma Ajansları	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bak., Kamu kurum ve kuruluşları, Üniversiteler, STK'lar	Ocak 2015 - Aralık 2018	Büyükşehirlerin yoğun göç almış bölgelerinde beşeri sermayenin geliştirilmesi ve bu bölgelerdeki sosyal sorunların analizi ve önceliklendirilmesine yönelik sosyal analiz çalışmaları yapılacaktır.

Eylem No	Eylemin Adı	Sorumlu Kuruluş	Eylemle İlgili Kuruluşlar	Başlama - Bitiş Tarihi	Yapılacak İşlem ve Açıklama
YERELDE KURUMSAL KAPASİTENİN GÜÇLENDİRİLMESİ PROGRAMI					
23	Büyükşehir belediyelerinin bilişim stratejisi hazırlıklarına mali ve teknik destek sağlanacaktır.	Kalkınma Ajansları	Kalkınma Bak., TÜBİTAK, Türkiye Belediyeler Birliği	Ocak 2015 - Aralık 2018	Uygun görülen kalkınma ajansları tarafından büyükşehir belediyelerinin yatırım gereksinimi, teknoloji tercihleri, kurumsal kapasite, tasarruf planları, fayda, maliyet, iş planı gibi unsurları kapsayacak şekilde bilişim stratejileri hazırlamalarına mali ve teknik destek sağlanacaktır.
24	Büyükşehir belediyelerinin akıllı kent uygulamalarına yönelik fizibilite çalışmaları desteklenecektir.	Kalkınma Ajansları	İçişleri Bak., Kalkınma Bak., TÜBİTAK, Türkiye Belediyeler Birliği	Ocak 2015 - Aralık 2018	Büyükşehir belediyeleri tarafından akıllı kent uygulamalarının hayata geçirilmesine yönelik olarak fizibilite çalışmaları hazırlanmasının teşvik edilmesi amacıyla uygun görülen kalkınma ajanslarınca mali ve/veya teknik destek sağlanacaktır.
28	Üniversitelerin beşeri kapasitelerinin geliştirilmesine yönelik eğitimler düzenlenecektir.	Kalkınma Ajansları	Kalkınma Bak., AB Bak.	Ocak 2015 - Aralık 2017	Kalkınma ajansları tarafından buldukları bölgelerde yer alan üniversitelerin personeline yönelik olarak proje hazırlama ve yönetimi ile mali yönetim alanlarında eğitimler düzenlenecektir.
29	Kalkınma kurullarında, mümkün olduğunca kapsanan illerde yer alan tüm üniversitelerden temsilci yer alması sağlanacaktır.	Kalkınma Ajansları	Kalkınma Bak.	Haz.17	Üniversitelerin buldukları bölgelerin kalkınma politikalarında yönlendirici olabilmeleri amacıyla, kalkınma kurullarında daha güçlü şekilde temsil edilmeleri sağlanacaktır.
30	Kalkınma kurullarında STK temsili ve etkinliği artırılacaktır.	Kalkınma Ajansları	Kalkınma Bak., İçişleri Bak.	Haz.17	STK'ların buldukları bölgelerin kalkınma politikalarında yönlendirici olabilmelerini sağlamak amacıyla, kalkınma kurullarında daha güçlü şekilde temsil edilmelerini sağlamak üzere gerekli düzenlemeler yapılacaktır.
36	Kalkınma amaçlı çalışan derneklerin kurumsal kapasitelerinin artırılmasına yönelik projeleri desteklenecektir.	İçişleri Bakanlığı, Kalkınma Ajansları	Kalkınma Bak., Maliye Bak.	Ocak 2015- Aralık 2018	Hâlihazırda İçişleri Bakanlığı tarafından tüm dernekler için verilen proje destekleri içinde kalkınma amaçlı çalışan derneklere sağlanan kurumsal kapasite desteklerinin bütçesi artırılacaktır. Kalkınma ajanslarınca kalkınma amaçlı çalışan derneklere yönelik mali destekler miktar olarak artırılacak ve çeşitlendirilecektir.

EK 8: Kalkınma Bakanlığı ve Kalkınma Ajansları Ortak Faaliyetler Tablosu

Eylem No	Ortak Yürütülecek Faaliyetler ve Çalışma Programı Konuları	Sorumlu KB Daire	Sorumlu Ajans	Katılacak Ajanslar	Tanım ve Çıktılar
YÖNETİŞİM					
6	Bölgesel Turizm Politikası Stratejisi	SPGD, BRED	KUDAKA	ORAN, AHİLER, KARACADAĞ, DOKA, SERKA, ZEKA, DİKA, MEVKA, GEKA, DOĞAKA, MARKA	Bölgesel turizm politikası belirlemiş ajansların bilgi ve tecrübelerini paylaşabilecekleri bir platform oluşturulacak, ajanslarla ortak stratejiler belirlenecek, destek programları tasarlanacaktır.
KESİT POLİTİKA VE STRATEJİLER					
8	Lojistik Master Plan Çalışmalarının Değerlendirilmesi ve Ulusal Lojistik Stratejisine Ajansların Katkısının Koordine Edilmesi	SPGD	OKA	İKA, MEVKA, TRAKYA, DOĞAKA, MARKA, ÇKA, ORAN, SERKA	Lojistik master plan çalışmaları gerçekleştirilen bölge/illerin tecrübelerinin paylaşılacağı çalıştay ve gezi düzenlenecek, Ulusal Lojistik Stratejisine altlık teşkil etmeye Ajans sisteminde desteklenecek çalışmaların çerçevesi belirlenecektir.
OECD ÇALIŞMALARI					
9	OECD Bölgesel Kalkınma Politikaları Komitesi Çalışmalarına Ajansların Katılımı ve Katkısının Artırılması	SPGD		Tüm Kalkınma Ajansları	
BÖLGESEL REKABET EDEBİLİRLİK					
20	Bölge Düzeyinde Sektörel Rekabet Edebilirlik ve Sektörler Arası İlişkilerin Analizi ve Kapasite Geliştirme Projesi	BRED		Tüm Kalkınma Ajansları	Bölge düzeyinde sektörel rekabet edebilirliğin ve sektörler arası ilişkilerin tespit edilmesi amacıyla OECD ile ortak bir analiz ve kapasite geliştirme projesinin yürütülmesi
21	Bölge Düzeyinde Yatırım Ortamının Değerlendirilmesi (RICA) Projesi	BRED		Tüm Kalkınma Ajansları	Bölge düzeyinde yatırım ortamının değerlendirilerek her bölge için yatırım ortamını analiz eden raporları hazırlanmasını ve yatırım ortamının değerlendirilmesi için merkezi ve bölgesel düzeyde kurumsal kapasitenin geliştirilmesini öngören projenin Dünya Bankası ile yürütülmesi
BÖLGESEL YENİLİK					
23	Bölgelerin Yenilik Stratejilerinin Hazırlanması Sürecinin Desteklenmesi	BRED		OKA, İZKA, ZAFER, MARKA, İKA, GEKA, ORAN, MEVKA, DOKA, DİKA, İSTKA, GMKA, BAKKA, SERKA	Bölgesel yenilik stratejilerini hazırlamış ajansların bilgi ve tecrübelerini diğer ajanslara aktarmalarına imkan sağlayacak platformlar oluşturulacak, bölgesel yenilik gösterge seti belirlenerek ajansların bu verilere erişimi sağlanacak ve bölgesel yenilik stratejileri hazırlama rehberi oluşturulacaktır.
SÜREKLİ FAALİYETLER/İŞBİRLİKLERİ					
27	Bölgesel Rekabet Edebilirlik Operasyonel Programı (BROP) Kapsamında İşbirliği	ABESUD	-	DOKA, İKA, DOĞAKA, KARACADAĞ, SERKA, FKA, KUZKA, KUDAKA, ORAN, DİKA, DAKA, OKA	BROP kapsamında 12 Düzey II bölgesinde faaliyet gösteren ajansların BROP kaynaklarından operasyon faydalanıcısı olarak yararlanmaları ve bölgelerine yönelik proje geliştirilme faaliyetlerinin BTRB işbirliğiyle yürütülmesi sağlanacaktır. Ayrıca, kalkınma ajanslarının, 2014-2020 döneminde coğrafi odaklanma prensibinin uygulamasında bölgelerinde AB fonlarının kullanılması sürecinde rol üstlenmeleri amacıyla çalışmalar yürütülecektir.

EK 9: Öncelik Alanlarında Yürütülecek Faaliyetler

Öncelik Alanları ve Tedbirler			2016				2017				2018									
Öncelik Alanları	Öncelikler	Tedbirler	PTÇ	DFD	TD	GPD	E	A	S	K	PTÇ	DFD	TD	GPD	E	A	S	K		
ÖNCELİK ALANI 1: KURUMSAL SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK (KS)	Öncelik KS.1. SERKA kurumsal işleyişin sürdürülmesi	KS.1.1. SERKA rutin faaliyetlerin yürütülecektir.																		
		KS.1.2. SERKA kurumsal kapasitesi arttırılacaktır.																		
		KS.1.3. Diğer kurumlar adına yürütülen faaliyetler etkin ve verimli bir şekilde yürütülecektir.																		
	Öncelik KS.2. Bölge Kurumlarının kurumsal kapasite gelişimi ve işbirlikleri	KS.2.1. İşbirlikleri ile diğer kurumların bölgedeki faaliyetleri yaygınlaştırılacaktır.																		
		KS.2.2. Eğitimler ile diğer kurumların kapasiteleri arttırılacaktır.																		
Öncelik Alanları	Öncelikler	Tedbirler																		
ÖNCELİK ALANI 2: EKONOMİK KALKINMA (EK)	Öncelik EK.1. Yatırım Ortamının Geliştirilmesi	EK.1.1. Yatırım ortamının takibi yapılacak ve iyileştirici faaliyetler yapılacaktır.																		
		EK.1.2. Bölgenin yatırım ortamı tanıtılacaktır.																		
		EK.1.3. Etkin yatırımcı bilgilendirmeleri yapılacaktır.																		
		EK.1.4. Bölgede girişimcilik kültürü geliştirilecektir.																		
	Öncelik EK.2. Tarım ve Hayvancılığın Geliştirilmesi	EK.2.1. Kırsal alanlarda ekonomik kalkınma sağlanacaktır.																		
		EK.2.2. Büyük ölçekli yatırımlar ve kentlerdeki tarım ve hayvancılık faaliyetleri geliştirilecektir.																		
	Öncelik EK.3. Sanayi ve Ticaretin Geliştirilmesi	EK.3.1. İmalat sanayinde verim ve rekabetçilik arttırılacaktır.																		
		EK.3.2. Bölgedeki ticaretin rekabetçiliği arttırılacaktır.																		
		EK.3.3. Dış ticaret yaygınlaştırılacaktır.																		
		EK.3.4. Lojistik sektörü geliştirilecektir.																		
Öncelik EK.4.	EK.4.1. Kış turizmi geliştirilecektir.																			

EK 10: 2016 Yılı Çalışma Programı ile Bölge Planı, DAP, ODOP Öncelikler İlişki Tablosu

Faaliyet No	Faaliyet Adı	Bölge Planı Öncelik No	DAP Eylem Planı Eylem No	ODOP Eylem Planı Eylem No	Çalışma Programı Öncelik No
A	KURUMSAL GELİŞİM VE YÖNETİM FAALİYETLERİ				
A.1	Kurumsallaşma Faaliyetleri				
A.1.1	Performans Yönetimi Faaliyetleri				SERKA-KS.1.1
A.1.2	Personel Devam Kontrol Sistemi (PDKS)				SERKA-KS.1.1
A.1.3	Kurumsal Toplantılar (Ağırlama Giderleri Kalkınma Kurulu, Yönetim Kurulu ve Ajans misafirleri)			ODOP.Y.29 ODOP.Y.30	SERKA-KS.1.1
A.1.4	Genel Sekreterlik Makamı Temsil ve Ağırlama Faaliyetleri				SERKA-KS.1.1
A.2	İnsan Kaynakları Faaliyetleri				
A.2.1	Personel İstihdamı ve Ödemeler				SERKA-KS.1.1
	Personel Alım Faaliyetleri				SERKA-KS.1.1
	Personel Maaş Ödemeleri				SERKA-KS.1.1
	Personel SGK Kesintileri				SERKA-KS.1.1
	İhbar ve Kıdem Tazminatları				SERKA-KS.1.1
	İlave Tediye, Ödül ve İkramiyeler				SERKA-KS.1.1
	Sosyal Haklar				SERKA-KS.1.1
	Fazla Mesailer				SERKA-KS.1.1
A.2.2	Personel Eğitim Faaliyetleri				SERKA-KS.1.2
	Yurtiçi Personel Eğitimleri		DAP-KK.3.1	ODOP-Y.41	SERKA-KS.1.2
	Yurtdışı Eğitim ve Staj Faaliyetleri		DAP-KK.3.1	ODOP-Y.41	SERKA-KS.1.2
A.3	Denetim Faaliyetleri				
A.3.1	İç Kontrol ve Risk Yönetimi Faaliyetleri				SERKA-KS.1.1
A.3.2	Sayıştay Denetimi				SERKA-KS.1.1
A.3.3	Bağımsız Denetim				SERKA-KS.1.1
A.3.4	Devlet Denetleme Kurulu				SERKA-KS.1.1
A.4	Taşınır Mal Temini				
	Tefrişat ve Demirbaş Giderleri				SERKA-KS.1.1

	Bilgisayar Sarf Malzemesi Giderleri				SERKA-KS.1.1
	Kırtasiye ve Büro Malzemeleri Giderleri				SERKA-KS.1.1
	Diğer Tüketim Malzemeleri				SERKA-KS.1.1
A.5	Hizmet Temin Faaliyetleri				
	Kira Giderleri				SERKA-KS.1.1
	Elektrik, Su, Doğalgaz Giderleri;				SERKA-KS.1.1
	Telefon ve İnternet Giderleri				SERKA-KS.1.1
	Güvenlik ve Temizlik Hizmetleri				SERKA-KS.1.1
	Kargo ve Posta Hizmetleri				SERKA-KS.1.1
	Bakım ve Onarım Giderleri				SERKA-KS.1.1
	Avukatlık, Müşavirlik ve Danışmanlık Hizmetleri				SERKA-KS.1.1
A.6	Ulaşım Faaliyetleri				
	Araçların kira giderleri				SERKA-KS.1.1
	Araçların yakıt giderleri				SERKA-KS.1.1
	Yolluklar				SERKA-KS.1.1
	Diğer Ulaşım Hizmetleri				SERKA-KS.1.1
A.7	Görev Giderleri				
	Görev Giderleri				SERKA-KS.1.1
A.8	Yedek Ödenek				
	Yedek Ödenek				SERKA-KS.1.1
B	İLETİŞİM VE TANITIM				
B.1	Kurumsal İletişim Faaliyetleri				
	Medya Takibi				SERKA-KS.1.1
	Ajans Abonelikleri				SERKA-KS.1.1
	Yerel Medya Abonelikleri				SERKA-KS.1.1
	İlanlar ve Duyurular				SERKA-KS.1.1
B.2	Tanıtım Faaliyetleri				
B.2.1	Kadın Fotoğrafçıların Gözünden Serhat İlleri	BP-RE.4.2.1	DAP-SH.6.1		SERKA-EK.4
B.2.2	Çıldır Gölü Medya Kampı	BP-RE.4.2.1	DAP-SH.6.1		SERKA-EK.4.1
B.2.3	Tuvale Düşen İlk Işık / Kar Beyaz	BP-RE.4.2.1	DAP-SH.6.1		SERKA-EK.4
B.2.4	Serhat'ı Keşfet: Off Road Kış	BP-RE.4.2.1	DAP-SH.6.1		SERKA-EK.4.3
B.2.5	Serhat'ı Keşfet: Bisiklet ve Yürüyüş Rotaları	BP-RE.4.2.1	DAP-SH.6.1		SERKA-EK.4.3
B.2.6	Kurmaca Kısa Film ve Belgesel Yarışması (5)	BP-RE.4.2.1			SERKA-SK.8

B.2.7	Sanal Tur Projesi ve Uygulaması	BP-RE.4.2.1	DAP-SH.6.1		SERKA-EK.4
B.2.8	TRA2 Turizm Rotalarının Tanıtımı	BP-RE.4.2.1 BP-RE.4.2.2	DAP-SH.6.1		SERKA-EK.4
B.2.9	Serhat'ın Öncüleri Belgeselleri ve Tanıtım Faaliyetleri	BP-RE.4.2.1	DAP-SH.6.1		SERKA-EK.4.2
B.2.10	TRA2 Bölgesi Tanıtım Filmi	BP-RE.4.2.1	DAP-SH.6.1		SERKA-EK.4
B.2.11	Oteller ve Restoranlar Tanıtım Kataloğu	BP-RE.4.2.1	DAP-SH.6.1		SERKA-EK.4
B.3	Katılım Sağlanan Organizasyonlar				
B.3.1	Yurtiçi Turizm Fuarları	BP-RE.4.2.1	DAP-SH.6.1		SERKA-EK.4
B.3.2	Yurtdışı Turizm Fuarları ve Teknik İnceleme Ziyaretleri	BP-RE.4.2.1	DAP-SH.6.1		SERKA-EK.4
B.4	Baskı Materyalleri, Yayın ve Promosyon Faaliyetleri				
B.4.1	SERKA Bültenleri	BP-RE.4.2.1			SERKA-KS.1.1
B.4.2	Yazılı Basınla Dağıtılan Tanıtım Ekleri	BP-RE.4.2.1			SERKA-EK.4
B.4.3	Rapor, Kitap ve Broşür Basımları				SERKA-KS.1.1
B.4.4	Promosyon ve Tanıtım Malzemeleri	BP-RE.4.2.1			SERKA-KS.1.1
B.5	Bilgi İşlem Altyapısına İlişkin Faaliyetler				
	Bilgi İşlem Altyapısı Bakım, Destek ve Kontrol İşlemleri				SERKA-KS.1.1
	Elektronik Belge Yönetim Sistemi Bakımı, Güncelleme ve SSL Güvenlik Sertifikası Giderleri				SERKA-KS.1.1
	Yazılım Lisans Yenileme Giderleri (Firewall, Antivirüs vb.)				SERKA-KS.1.1
	Turizm Sayfası Tasarımı (Kodlama ve İngilizce, Almanca, Farsça ve Rusça dillerine çeviriler)				SERKA-KS.1.1
C	PLANLAMA, PROGRAMLAMA VE KOORDİNASYON				
C.1	Strateji ve Eylem Planlarının Hazırlanması				
C.1.1	SERKA 2016-2023 Stratejik Planı	BP-SK BP-ÇŞ BP-ER BP-RE	DAP.KK.3.1		SERKA-KS.1.2
C.1.2	SERKA 2016-2020 İletişim Stratejisi		DAP.KK.3.1		SERKA-KS.1.2
C.1.3	TRA2 Bölgesi Hayvancılık Stratejisi ve Eylem Planı	BP-RE.4.1	DAP-GT.3.1 DAP-GT.3.5		SERKA-EK.2

C.1.4	TRA2 Bölgesi Turizm Stratejisi ve Eylem Planları	BP-RE.4.2	DAP-SH.6.1 DAP-SH.6.3 DAP-SG.4.4 DAP-SG.4.5		SERKA-EK.4
C.1.5	Dış Ekonomik Coğrafya Analizi ve TRA2 Bölgesi Dış Ticaret ve Lojistik Stratejisi ve Eylem Planı	BP-ER.3 BP-RE.4.4 BP-RE.4.5.1	DAP-SH.4.4 DAP-SH.4.6 DAP-SH.4.5 DAP-SH.5.2	ODOP-İ.39	SERKA-EK.3
C.2	Araştırma Geliştirme Faaliyetleri				
C.2.1	TRA2 Bölgesi Sosyal Analiz Çalışması	BP-SK	DAP-SG.3.6	ODOP-R-30 ODOP-R-33	SERKA-SK
C.2.2	TRA2 Bölgesi Yerel Ürünler Araştırması	BP-ÇS.2.2.2 BP-RE.4.2.2	DAP-SH.6.1	ODOP-Ü.51	SERKA-EK.4.4
C.2.3	TRA2 Bölgesi İmalat Sanayi Araştırması	BP-RE.4.3.3 BP-RE.4.3.5	DAP-SH.1.1 DAP-SH.5.2	ODOP-İ.38 ODOP-İ.39	SERKA-EK.3.1
C.2.4	TRA2 Bölgesinde Eğitimde Mentörlüğün Etkisi Araştırması	BP-SK.1.5	DAP-KK.6.1		SERKA-SK.3
C.2.5	Kırsalda Yeşil Enerji Kullanımı Araştırması	BP-ÇS.2.4.1	DAP-AKÇ.2.2 DAP-AKÇ.2.3		SERKA-EK.5.1
C.2.6	TRA2 Bölgesi Alternatif ve Ekoturizm Potansiyeli Araştırması	BP-ÇS.2.2.2 BP-RE.4.2.2	DAP-SH.6.1	ODOP-Ü.51 ODOP-R.10	SERKA-EK.4.3
C.2.7	TRA2 Bölgesinde Mesleki Eğitimin Durumu Araştırması	BP-SK.1.1.1 BP-SK.1.2	DAP-KK.1.1 DAP-KK.5.1 DAP-KK.6.2		SERKA-EK.5.3
C.2.8	TRA2 Bölgesi Büyükbaş Hayvancılık Güncel Durumu Araştırması	BP-RE.4.1	DAP-GT.3.1	ODOP-İ.39	SERKA-EK.2
C.2.9	Rakamlarla Serhat İlleri - 2015 ve Bölge Veri Merkezi	BP-SK BP-ÇŞ BP-ER BP-RE	DAP-SH.5.2 DAP-SH.5.3	ODOP-İ.39	SERKA-EK.1.3
C.2.10	Ağrı İli Kadının Sosyo-Ekonomik Durumu Araştırması	BP-SK.1.6	DAP-SG.3.6 DAP-SG.3.7	ODOP-R-30	SERKA-SK.5.1

C.2.11	Etki Analizi Çalışması	BP-SK BP-ÇŞ BP-RE	DAP-KK.3.1	ODOP-Y.36	SERKA-KS.1.1SERKA-EK SERKA-SK
C.2.12	Iğdır Kayısısı Ekonomik Değeri Araştırması	BP-RE.4.1.3 BP-RE.4.6.3	DAP-GT.2.5	ODOP-İ.39	SERKA-EK.2.1
C.2.13	Kars İline Özgü Hediyelik Eşya Araştırması	BP-RE.4.2.2 BP-RE.4.6.3	DAP-GT.4.1 DAP-SH.6.1	ODOP-Ü.51	SERKA-EK.4.4
C.2.14	Kars Baltık Mimari Örnekleri Envanter Çalışması	BP-ÇS.2.1.5 BP-RE.4.2.2	DAP-SH.6.1 DAP-SH.6.3 DAP-SG.4.5	ODOP-R.9 ODOP-R.10	SERKA-EK.1.2
D	PROJE VE FAALİYET DESTEKLEME				
D.1	Proje Teklif Çağrısı Faaliyetleri				
	İktisadi Gelişme Mali Destek Programı - 6	BP-RE.4.2 BP-RE.4.3 BP-RE.4.4 BP-RE.4.6	DAP-SH.3.2 DAP-SH.5.1		SERKA-EK.3.1 SERKA-EK.4 SERKA-EK.5.5
	Örnek Büyükbaş Hayvancılık İşletmelerinin Geliştirilmesi Mali Destek Programı - 4	BP-RE.4.1	DAP-SH.5.1		SERKA-EK.2
	Kentsel Altyapıya Yönelik Küçük Ölçekli Altyapı Mali Destek Programı	BP-ÇS.2.1.2 BP-ÇS.2.1.3 BP-ÇS.2.1.5 BP-ÇS.2.1.6 BP-ÇS.2.2.1	DAP-AKÇ.5.1 DAP-AKÇ.5.2		SERKA-SK.1 SERKA-SK.2
D.1.1	Başvuru Rehberlerinin Hazırlanması ve Programların Tanıtımı				SERKA-KS.1.1
D.1.2	Bilgilendirme Faaliyetleri				SERKA-KS.1.1
D.1.3	Proje Hazırlama Faaliyetleri				SERKA-KS.1.1
D.1.4	Proje Başvurularının Alınması ve Ön inceleme				SERKA-KS.1.1
D.1.5	Bağımsız Değerlendirici ve Değerlendirme Komitesi Faaliyetleri				SERKA-KS.1.1
D.1.6	Genel Sekreter Değerlendirmesi, Yönetim Kurulu Onayı ve Başarılı Projelerin İlanı				SERKA-KS.1.1
D.2	Güdümlü Proje Desteği				

	2016 Yılı Güdümlü Proje Desteği	BP-SK BP-ÇŞ BP-ER BP-RE	DAP-SH DAP-AKÇ DAP-SG		SERKA-EK
D.3	Doğrudan Faaliyet Desteği				
	2016 Yılı Doğrudan Faaliyet Desteği	BP-SK BP-ÇŞ BP-ER BP-RE	DAP-GT DAP-SH DAP-AKÇ DAP-SG DAP-KK	ODOP-İ.39 ODOP-Ö.20 ODOP-R.9 ODOP-R.10 ODOP-Y.28 ODOP-Y.36	SERKA-EK
D.4	Teknik Destek Programı				
	2016 Yılı Teknik Destek Programı	BP-SK BP-ÇŞ BP-ER BP-RE	DAP-KK	ODOP-Ü.51 ODOP-Ö.20 ODOP-R.10 ODOP-Y.28 ODOP-Y.31 ODOP-Y.36	SERKA-KS.2.2
D.5	Diğer Faaliyetler				
D.5.1	2017 Yılı Proje Teklif Çağırısı Hazırlık Çalışmaları				SERKA-KS.1.1
D.5.2	Faydalancı Destekleme Faaliyetleri				SERKA-KS.1.1
D.5.3	Kurumlar Arası İşbirliği Faaliyetleri	BP-SK BP-ÇŞ BP-ER BP-RE	DAP-SH.4.6 DAP-SH.6.1 DAP-AKÇ DAP-KK	ODOP-İ.37	SERKA-KS.2.1
E	YATIRIM DESTEK VE TANITIM FAALİYETLERİ				
E.1	Yatırım Destek Faaliyetleri				
E.1.1	Yatırım Takip (Kamu-Özel) Faaliyetleri			ODOP-İ.39	SERKA-EK.1.1
E.1.2	İzin ve Ruhsat İşlemleri Desteği				SERKA-KS.1.3
E.1.3	Yatırım Teşvik Belgesi İşlemleri Desteği				SERKA-KS.1.3
E.2.	Yatırımcı Bilgilendirme Faaliyetleri				
E.2.1	Kurum Kuruluş ve İşletme Ziyaretleri			ODOP-Ö.20 ODOP-İ.40	SERKA-EK.1.1

E.2.2	Komşu Ülkeler Bilgilendirme Toplantıları	BP-RE.4.4.3	DAP-SH.4.4		SERKA-EK.3.3
E.2.3	İş ve Yatırım Ortamı İyileştirme İstişare Platformları	BP-RE.4.3.3 BP-RE.4.3.4 BP-RE.4.3.5	DAP-SH.5.2	ODOP-Ö.20 ODOP-İ.40	SERKA-EK.1.1
E.2.4	İran, Gürcistan ve Azerbaycan Alım Heyetleri ile İkili Görüşmeler	BP-RE.4.4.3	DAP-SH.4.4		SERKA-EK.3.3
E.2.5	Iğdır İhracat Platformu	BP-RE.4.4.3	DAP-SH.3.2	ODOP-Ö.20 ODOP-İ.40	SERKA-EK.3.3
E.3	Yatırımcı Bilgilendirme Dokümanları				
E.3.1	İl Yatırım Destek ve Tanıtım Stratejisi Ve Uygun Yatırım Alanları Rehberleri	BP-RE	DAP-SH.4.6	ODOP-İ.39	SERKA-EK.1
E.3.2	TRA2 Bölgesi Üreticiler Rehberi	BP-RE.4.3.3 BP-RE.4.3.5 BP-RE.4.6.3	DAP-GT.4.1 DAP-SH.3.2		SERKA-EK.3.1
E.3.3	Sorularla Destekler ve Teşvikler Sektörel Broşürleri	BP-RE.4.3.3 BP-RE.4.3.5 BP-RE.4.6	DAP-SH.4.6 DAP-SH.5		SERKA-EK.1.3
E.3.4	İş Dünyası için Azerbaycan Ülke Rehberi	BP-RE.4.4.2 BP-RE.4.4.3	DAP-SH.4.4		SERKA-EK.1.3
E.3.5	Sarıkamış Spor Turizmi Tanıtım Broşürü	BP-RE.4.2.1 BP-RE.4.2.2	DAP-SH.3.2 DAP-SH.6.1		SERKA-EK.4.3
E.3.6	Iğdır Ovasında Kesme Çiçekçilik Raporu	BP-RE.4.1.2	DAP-GT.2.5 DAP-GT.2.7		SERKA-EK.1.3
E.4	Yatırım Tanıtım Faaliyetleri				
E.4.1	Sektör Gelişim Faaliyetleri	BP-RE	DAP-SH.3.2		SERKA-EK.1
E.4.2	Yatırım İmkânlarının Tanıtımı	BP-RE.4.6.1 BP-RE.4.6.2	DAP-SH.4.6 DAP-SH.5		SERKA-EK.1.2
E.4.3	Sektörel Fuarlara Katılım ve Ziyaret	BP-RE	DAP-SH.4.6 DAP-SH.6.1		SERKA-EK.1
E.5	Yatırım Amaçlı Kurumsal ve Beşeri Kapasite Geliştirme Faaliyetleri				

E.5.1	Yerel Kurumların Kurumsal Kapasitelerinin Geliştirilmesi	BP-SK BP-ÇS BP-ER BP-RE	DAP-SH.5.2 DAP-KK.1.3 DAP.KK.6.1 DAP.KK.6.2	ODOP-Ö.20 ODOP-İ.40	SERKA-KS.2.1
E.5.2	Girişimcilik ve İş Geliştirme Faaliyetleri	BP-SK.1.6.1 BP-RE.4.6	DAP-SH.4.6 DAP-SH.5.1 DAP-KK.6.1		SERKA-EK.1.4
F	İZLEME VE DEĞERLENDİRME FAALİYETLERİ				
F.1	Proje Uygulama Süreci Faaliyetleri				
F.1.1	Toplantı ve Eğitim Faaliyetleri				SERKA-KS.1.1
F.1.2	İzleme Faaliyetleri				SERKA-KS.1.1
F.1.3	Raporlama Faaliyetleri				SERKA-KS.1.1
F.2	2016 Yılı Destek Programları Ödeme Faaliyetleri				
	İktisadi Gelişme Mali Destek Programı - 6				
	Örnek Büyükbaş Hayvancılık İşletmelerinin Geliştirilmesi Mali Destek Programı - 4				
	Kentsel Altyapıya Yönelik Küçük Ölçekli Altyapı Mali Destek Programı				
	Doğrudan Faaliyet Destek Programı				
	Güdümlü Proje Destek Programı				
	Teknik Destek Programı				
F.3	Geçmiş Dönem Destek Programları Ödeme Faaliyetleri				
	2015 İktisadi Gelişme MDP-5				
	2015 Sosyal Kalkınma MDP				
	2015 Sosyal Kalkınmaya Yönelik KÖA MDP				
	2015 Doğrudan Faaliyet Destek Programı				
	2015 Teknik Destek Programları				
	2015 Güdümlü Projeler				
	2014 Güdümlü Projeler				
	2014 Doğrudan Faaliyet Destek Programı				
	2014 KÖA MDP				
	2013 Güdümlü Projeler				

	2011 KÖA MDP				
	2010 KÖA MDP				

EK 10-1: 2016 Yılı Öncelikleri - Çalışma Programı İlişki Tablosu

Satır No	Çalışma Programı Öncelik Alanları	ÇP Faaliyet No	Faaliyet Adı	Bölge Planı Öncelik No	DAP Eylem Planı Eylem No	ODOP Eylem Planı Eylem No
1	ÖNCELİK ALANI 1: KURUMSAL SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK (KS)					
2	Öncelik KS.1. SERKA kurumsal işleyişin sürdürülmesi					
3	KS.1.1. SERKA rutin faaliyetlerin yürütülecektir.					
4	SERKA-KS.1.1	A.1.1	Performans Yönetimi Faaliyetleri			
5	SERKA-KS.1.1	A.1.2	Personel Devam Kontrol Sistemi (PDKS)			
6	SERKA-KS.1.1	A.1.3	Kurumsal Toplantılar (Ağırlama Giderleri Kalkınma Kurulu, Yönetim Kurulu ve Ajans misafirleri)			ODOP.Y.29 ODOP.Y.30
7	SERKA-KS.1.1	A.1.4	Genel Sekreterlik Makamı Temsil ve Ağırlama Faaliyetleri			
8	SERKA-KS.1.1	A.2.1	Personel Alım Faaliyetleri			
9	SERKA-KS.1.1	A.2.1	Personel Maaş Ödemeleri			
10	SERKA-KS.1.1	A.2.1	Personel SGK Kesintileri			
11	SERKA-KS.1.1	A.2.1	İhbar ve Kıdem Tazminatları			
12	SERKA-KS.1.1	A.2.1	İlave Tediye, Ödül ve İkramiyeler			
13	SERKA-KS.1.1	A.2.1	Sosyal Haklar			
14	SERKA-KS.1.1	A.2.1	Fazla Mesailer			
15	SERKA-KS.1.1	A.3.1	İç Kontrol ve Risk Yönetimi Faaliyetleri			
16	SERKA-KS.1.1	A.3.2	Sayıştay Denetimi			
17	SERKA-KS.1.1	A.3.3	Bağımsız Denetim			
18	SERKA-KS.1.1	A.3.4	Devlet Denetleme Kurulu			

19	SERKA-KS.1.1	A.4	Tefrişat ve Demirbaş Giderleri			
20	SERKA-KS.1.1	A.4	Bilgisayar Sarf Malzemesi Giderleri			
21	SERKA-KS.1.1	A.4	Kırtasiye ve Büro Malzemeleri Giderleri			
22	SERKA-KS.1.1	A.5	Kira Giderleri			
23	SERKA-KS.1.1	A.5	Elektrik, Su, Doğalgaz Giderleri;			
24	SERKA-KS.1.1	A.5	Telefon ve İnternet Giderleri			
25	SERKA-KS.1.1	A.5	Güvenlik ve Temizlik Hizmetleri			
26	SERKA-KS.1.1	A.5	Kargo ve Posta Hizmetleri			
27	SERKA-KS.1.1	A.5	Bakım ve Onarım Giderleri			
28	SERKA-KS.1.1	A.6	Araçların kira giderleri			
29	SERKA-KS.1.1	A.6	Araçların yakıt giderleri			
30	SERKA-KS.1.1	A.6	Yolluklar			
31	SERKA-KS.1.1	A.6	Diğer Ulaşım Hizmetleri			
32	SERKA-KS.1.1	A.7	Görev Giderleri			
33	SERKA-KS.1.1	A.8	Yedek Ödenek			
34	SERKA-KS.1.1	B.1	Medya Takibi			
35	SERKA-KS.1.1	B.1	Ajans Abonelikleri			
36	SERKA-KS.1.1	B.1	Yerel Medya Abonelikleri			
37	SERKA-KS.1.1	B.1	İlanlar ve Duyurular			
38	SERKA-KS.1.1	B.4.1	SERKA Bültenleri	BP-RE.4.2.1		
39	SERKA-KS.1.1	B.4.3	Rapor, Kitap ve Broşür Basımları			
40	SERKA-KS.1.1	B.4.4	Promosyon ve Tanıtım Malzemeleri	BP-RE.4.2.1		
41	SERKA-KS.1.1	B.5	Bilgi İşlem Altyapısı Bakım, Destek ve Kontrol İşlemleri			
42	SERKA-KS.1.1	B.5	Elektronik Belge Yönetim Sistemi Bakımı, Güncelleme ve SSL Güvenlik Sertifikası Giderleri			
43	SERKA-KS.1.1	B.5	Yazılım Lisans Yenileme Giderleri (Firewall, Antivirüs vb.)			

44	SERKA-KS.1.1	B.5	Turizm Sayfası Tasarımı (Kodlama ve İngilizce, Almanca, Farsça ve Rusça dillerine çeviriler)			
45	SERKA-KS.1.1	D.1.1	Başvuru Rehberlerinin Hazırlanması ve Programların Tanıtımı			
46	SERKA-KS.1.1	D.1.2	Bilgilendirme Faaliyetleri			
47	SERKA-KS.1.1	D.1.3	Proje Hazırlama Faaliyetleri			
48	SERKA-KS.1.1	D.1.4	Proje Başvurularının Alınması ve Ön inceleme			
49	SERKA-KS.1.1	D.1.5	Bağımsız Değerlendirici ve Değerlendirme Komitesi Faaliyetleri			
50	SERKA-KS.1.1	D.1.6	Genel Sekreter Değerlendirmesi, Yönetim Kurulu Onayı ve Başarılı Projelerin İlanı			
51	SERKA-KS.1.1	D.5.1	2017 Yılı Proje Teklif Çağrısı Hazırlık Çalışmaları			
52	SERKA-KS.1.1	D.5.2	Faydalancı Destekleme Faaliyetleri			
53	SERKA-KS.1.1	F.1.1	Toplantı ve Eğitim Faaliyetleri			
54	SERKA-KS.1.1	F.1.2	İzleme Faaliyetleri			
55	SERKA-KS.1.1	F.1.3	Raporlama Faaliyetleri			
56	SERKA-KS.1.1	A.4	Diğer Tüketim Malzemeleri			
57	SERKA-KS.1.1	A.5	Avukatlık, Müşavirlik ve Danışmanlık Hizmetleri			
58	SERKA-KS.1.1 SERKA-EK SERKA-SK	C.2.11	Etki Analizi Çalışması	BP-SK BP-ÇŞ BP-RE	DAP-KK.3.1	ODOP-Y.36
59	KS.1.2. SERKA kurumsal kapasitesi arttırılacaktır.					
60	SERKA-KS.1.2	A.2.2	Yurtiçi Personel Eğitimleri		DAP-KK.3.1	ODOP-Y.41
61	SERKA-KS.1.2	A.2.2	Yurtdışı Eğitim ve Staj Faaliyetleri		DAP-KK.3.1	ODOP-Y.41

62	SERKA-KS.1.2	C.1.1	SERKA 2016-2023 Stratejik Planı	BP-SK BP-ÇŞ BP-ER BP-RE	DAP.KK.3.1	
63	SERKA-KS.1.2	C.1.2	SERKA 2016-2020 İletişim Stratejisi		DAP.KK.3.1	
64	KS.1.3. Diğer kurumlar adına yürütülen faaliyetler etkin ve verimli bir şekilde yürütülecektir.					
65	SERKA-KS.1.3	E.1.2	İzin ve Ruhsat İşlemleri Desteği			
66	SERKA-KS.1.3	E.1.3	Yatırım Teşvik Belgesi İşlemleri Desteği			
67	Öncelik KS.2. Bölge Kurumlarının kurumsal kapasite gelişimi ve işbirlikleri					
68	KS.2.1. İşbirlikleri ile diğer kurumların bölgedeki faaliyetleri yaygınlaştırılacaktır.					
69	SERKA-KS.2.1	D.5.3	Kurumlar Arası İşbirliği Faaliyetleri	BP-SK BP-ÇŞ BP-ER BP-RE	DAP-SH.4.6 DAP-SH.6.1 DAP-AKÇ DAP-KK	ODOP-İ.37
70	SERKA-KS.2.1	E.5.1	Yerel Kurumların Kurumsal Kapasitelerinin Geliştirilmesi	BP-SK BP-ÇS BP-ER BP-RE	DAP-SH.5.2 DAP-KK.1.3 DAP.KK.6.1 DAP.KK.6.2	ODOP-Ö.20 ODOP-İ.40
71	KS.2.2. Eğitimler ile diğer kurumların kapasiteleri arttırılacaktır.					

72	SERKA-KS.2.2	D.4	2016 Yılı Teknik Destek Programı	BP-SK BP-ÇS BP-ER BP-RE	DAP-KK	ODOP-Ü.51 ODOP-Ö.20 ODOP-R.10 ODOP-Y.28 ODOP-Y.31 ODOP-Y.36
73	ÖNCELİK ALANI 2: EKONOMİK KALKINMA (EK)					
74	SERKA-EK	D.2	2016 Yılı Gütümlü Proje Desteği	BP-SK BP-ÇŞ BP-ER BP-RE	DAP-SH DAP-AKÇ DAP-SG	
75	SERKA-EK	D.3	2016 Yılı Doğrudan Faaliyet Desteği	BP-SK BP-ÇŞ BP-ER BP-RE	DAP-GT DAP-SH DAP-AKÇ DAP-SG DAP-KK	ODOP-İ.39 ODOP-Ö.20 ODOP-R.9 ODOP-R.10 ODOP-Y.28 ODOP-Y.36
76	Öncelik EK.1. Yatırım Ortamının Geliştirilmesi					
77	SERKA-EK.1	E.3.1	İl Yatırım Destek ve Tanıtım Stratejisi Ve Uygun Yatırım Alanları Rehberleri	BP-RE	DAP-SH.4.6	ODOP-İ.39
78	SERKA-EK.1	E.4.1	Sektör Gelişim Faaliyetleri	BP-RE	DAP-SH.3.2	
79	SERKA-EK.1	E.4.3	Sektörel Fuarlara Katılım ve Ziyaret	BP-RE	DAP-SH.4.6 DAP-SH.6.1	
80	EK.1.1. Yatırım ortamının takibi yapılacak ve iyileştirici faaliyetler yapılacaktır.					
81	SERKA-EK.1.1	E.1.1	Yatırım Takip (Kamu-Özel) Faaliyetleri			ODOP-İ.39
82	SERKA-EK.1.1	E.2.1	Kurum Kuruluş ve İşletme Ziyaretleri			ODOP-Ö.20 ODOP-İ.40

83	SERKA-EK.1.1	E.2.3	İş ve Yatırım Ortamı İyileştirme İstişare Platformları	BP-RE.4.3.3 BP-RE.4.3.4 BP-RE.4.3.5	DAP-SH.5.2	ODOP-Ö.20 ODOP-İ.40
84	EK.1.2. Bölgenin yatırım ortamı tanıtılacaktır.					
85	SERKA-EK.1.2	C.2.14	Kars Baltık Mimari Örnekleri Envanter Çalışması	BP-ÇS.2.1.5 BP-RE.4.2.2	DAP-SH.6.1 DAP-SH.6.3 DAP-SG.4.5	ODOP-R.9 ODOP-R.10
86	SERKA-EK.1.2	E.4.2	Yatırım İmkânlarının Tanıtımı	BP-RE.4.6.1 BP-RE.4.6.2	DAP-SH.4.6 DAP-SH.5	
87	EK.1.3. Etkin yatırımcı bilgilendirmeleri yapılacaktır.					
88	SERKA-EK.1.3	C.2.9	Rakamlarla Serhat İlleri - 2015 ve Bölge Veri Merkezi	BP-SK BP-ÇŞ BP-ER BP-RE	DAP-SH.5.2 DAP-SH.5.3	ODOP-İ.39
89	SERKA-EK.1.3	E.3.3	Sorularla Destekler ve Teşvikler Sektörel Broşürleri	BP-RE.4.3.3 BP-RE.4.3.5 BP-RE.4.6	DAP-SH.4.6 DAP-SH.5	
90	SERKA-EK.1.3	E.3.4	İş Dünyası için Azerbaycan Ülke Rehberi	BP-RE.4.4.2 BP-RE.4.4.3	DAP-SH.4.4	
91	SERKA-EK.1.3	E.3.6	Iğdır Ovasında Kesme Çiçekçilik Raporu	BP-RE.4.1.2	DAP-GT.2.5 DAP-GT.2.7	
92	EK.1.4. Bölgede girişimcilik kültürü geliştirilecektir.					
93	SERKA-EK.1.4	E.5.2	Girişimcilik ve İş Geliştirme Faaliyetleri	BP-SK.1.6.1 BP-RE.4.6	DAP-SH.4.6 DAP-SH.5.1 DAP-KK.6.1	
94	Öncelik EK.2. Tarım ve Hayvancılığın Geliştirilmesi					
95	SERKA-EK.2	C.1.3	TRA2 Bölgesi Hayvancılık Stratejisi ve Eylem Planı	BP-RE.4.1	DAP-GT.3.1 DAP-GT.3.5	

96	SERKA-EK.2	C.2.8	TRA2 Bölgesi Büyükbaş Hayvancılık Güncel Durumu Araştırması	BP-RE.4.1	DAP-GT.3.1	ODOP-İ.39
97	SERKA-EK.2	D.1	Örnek Büyükbaş Hayvancılık İşletmelerinin Geliştirilmesi Mali Destek Programı - 4	BP-RE.4.1	DAP-SH.5.1	
98	EK.2.1. Kırsal alanlarda ekonomik kalkınma sağlanacaktır.					
99	SERKA-EK.2.1	C.2.12	İğdır Kayısısı Ekonomik Değeri Araştırması	BP-RE.4.1.3 BP-RE.4.6.3	DAP-GT.2.5	ODOP-İ.39
100	EK.2.2. Büyük ölçekli yatırımlar ve kentlerdeki tarım ve hayvancılık faaliyetleri geliştirilecektir.					
101	Öncelik EK.3. Sanayi ve Ticaretin Geliştirilmesi					
102	SERKA-EK.3	C.1.5	Dış Ekonomik Coğrafya Analizi ve TRA2 Bölgesi Dış Ticaret ve Lojistik Stratejisi ve Eylem Planı	BP-ER.3 BP-RE.4.4 BP-RE.4.5.1	DAP-SH.4.4 DAP-SH.4.6 DAP-SH.4.5 DAP-SH.5.2	ODOP-İ.39
103	EK.3.1. İmalat sanayinde verim ve rekabetçilik arttırılacaktır.					
104	SERKA-EK.3.1	C.2.3	TRA2 Bölgesi İmalat Sanayi Araştırması	BP-RE.4.3.3 BP-RE.4.3.5	DAP-SH.1.1 DAP-SH.5.2	ODOP-İ.38 ODOP-İ.39
105	SERKA-EK.3.1 SERKA-EK.4 SERKA-EK.5.5	D.1	İktisadi Gelişme Mali Destek Programı - 6	BP-RE.4.2 BP-RE.4.3 BP-RE.4.4 BP-RE.4.6	DAP-SH 3.2 DAP-SH 5.1	
106	SERKA-EK.3.1	E.3.2	TRA2 Bölgesi Üreticiler Rehberi	BP-RE.4.3.3 BP-RE.4.3.5 BP-RE.4.6.3	DAP-GT.4.1 DAP-SH.3.2	
107	EK.3.2. Bölgedeki					

	ticaretin rekabetçiliği arttırılacaktır.					
108	EK.3.3. Dış ticaret yaygınlaştırılacaktır.					
109	SERKA-EK.3.3	E.2.2	Komşu Ülkeler Bilgilendirme Toplantıları	BP-RE.4.4.3	DAP-SH.4.4	
110	SERKA-EK.3.3	E.2.4	İran, Gürcistan ve Azerbaycan Alım Heyetleri ile İkili Görüşmeler	BP-RE.4.4.3	DAP-SH.4.4	
111	SERKA-EK.3.3	E.2.5	Iğdır İhracat Platformu	BP-RE.4.4.3	DAP-SH.3.2	ODOP-Ö.20 ODOP-İ.40
112	EK.3.4. Lojistik sektörü geliştirilecektir.					
113	Öncelik EK.4. Turizmin Geliştirilmesi					
114	SERKA-EK.4	B.2.1	Kadın Fotoğrafçıların Gözünden Serhat İlleri	BP-RE.4.2.1	DAP-SH.6.1	
115	SERKA-EK.4	B.2.3	Tuvale Düşen İlk Işık / Kar Beyaz	BP-RE.4.2.1	DAP-SH.6.1	
116	SERKA-EK.4	B.2.10	TRA2 Bölgesi Tanıtım Filmi	BP-RE.4.2.1	DAP-SH.6.1	
117	SERKA-EK.4	B.2.11	Oteller ve Restoranlar Tanıtım Kataloğu	BP-RE.4.2.1	DAP-SH.6.1	
118	SERKA-EK.4	B.3.1	Yurtiçi Turizm Fuarları	BP-RE.4.2.1	DAP-SH.6.1	
119	SERKA-EK.4	B.3.2	Yurtdışı Turizm Fuarları ve Teknik İnceleme Ziyaretleri	BP-RE.4.2.1	DAP-SH.6.1	
120	SERKA-EK.4	B.4.2	Yazılı Basınla Dağıtılan Tanıtım Ekleri	BP-RE.4.2.1		
121	SERKA-EK.4	C.1.4	TRA2 Bölgesi Turizm Stratejisi ve Eylem Planları	BP-RE.4.2	DAP-SH.6.1 DAP-SH.6.3 DAP-SG.4.4 DAP-SG.4.5	
122	SERKA-EK.3.1 SERKA-EK.4 SERKA-EK.5.5	D.1	İktisadi Gelişme Mali Destek Programı - 6	BP-RE.4.2 BP-RE.4.3 BP-RE.4.4 BP-RE.4.6	DAP-SH 3.2 DAP-SH 5.1	
123	SERKA-EK.4	B.2.7	Sanal Tur Projesi ve Uygulaması	BP-RE.4.2.1	DAP-SH.6.1	
124	SERKA-EK.4	B.2.8	TRA2 Turizm Rotalarının Tanıtımı	BP-RE.4.2.1 BP-RE.4.2.2	DAP-SH.6.1	

125	EK.4.1. Kış turizmi geliştirilecektir.					
126	SERKA-EK.4.1	B.2.2	Çıldır Gölü Medya Kampı	BP-RE.4.2.1	DAP-SH.6.1	
127	EK.4.2. Kültür turizmi geliştirilecektir.					
128	SERKA-EK.4.2	B.2.9	Serhat'ın Öncüleri Belgeselleri	BP-RE.4.2.1	DAP-SH.6.1	
129	EK.4.3. Doğa ve alternatif turizm geliştirilecektir.					
130	SERKA-EK.4.3	B.2.4	Serhat'ı Keşfet: Off Road Kış	BP-RE.4.2.1	DAP-SH.6.1	
131	SERKA-EK.4.3	B.2.5	Serhat'ı Keşfet: Bisiklet ve Yürüyüş Rotaları	BP-RE.4.2.1	DAP-SH.6.1	
132	SERKA-EK.4.3	C.2.6	TRA2 Bölgesi Alternatif ve Ekoturizm Potansiyeli Araştırması	BP-ÇS.2.2.2 BP-RE.4.2.2	DAP-SH.6.1	ODOP-Ü.51 ODOP-R.10
133	SERKA-EK.4.3	E.3.5	Sarıkamış Spor Turizmi Tanıtım Broşürü	BP-RE.4.2.1 BP-RE.4.2.2	DAP-SH.3.2 DAP-SH.6.1	
134	EK.4.4. Yöresel ürünler turizme kazandırılacaktır.					
135	SERKA-EK.4.4	C.2.2	TRA2 Bölgesi Yerel Ürünler Araştırması	BP-ÇS.2.2.2 BP-RE.4.2.2	DAP-SH.6.1	ODOP-Ü.51
136	SERKA-EK.4.4	C.2.13	Kars İline Özgü Hediyelik Eşya Araştırması	BP-RE.4.2.2 BP-RE.4.6.3	DAP-GT.4.1 DAP-SH.6.1	ODOP-Ü.51
137	Öncelik EK.5. Diğer Ekonomik Sektörlerin Geliştirilmesi					
138	EK.5.1. Enerji sektörü geliştirilecektir.					
139	SERKA-EK.5.1	C.2.5	Kırsalda Yeşil Enerji Kullanımı Araştırması	BP-ÇS.2.4.1	DAP-AKÇ.2.2 DAP-AKÇ.2.3	
140	EK.5.2. Sürdürülebilir çevre yönetim sistemi oluşturulacaktır.					
141	EK.5.3. Eğitim sektörünün bölgenin					

	ekonomik kalkınmasına destek verecek nitelikte olması sağlanacaktır.					
142	SERKA-EK.5.3	C.2.7	TRA2 Bölgesinde Mesleki Eğitimin Durumu Araştırması	BP-SK.1.1.1 BP-SK.1.2	DAP-KK.1.1 DAP-KK.5.1 DAP.KK.6.2	
143	EK.5.4. Sağlık sektörünün bölgenin ekonomik kalkınmasına destek verecek nitelikte olması sağlanacaktır.					
144	EK.5.5. Diğer hizmet sektörlerinin bölgenin ekonomik kalkınmasına destek verecek nitelikte olması sağlanacaktır.					
145	SERKA-EK.3.1 SERKA-EK.4 SERKA-EK.5.5	D.1	İktisadi Gelişme Mali Destek Programı - 6	BP-RE.4.2 BP-RE.4.3 BP-RE.4.4 BP-RE.4.6	DAP-SH 3.2 DAP-SH 5.1	
146	EK.5.6. İnşaat sektörünün bölgenin ekonomik kalkınmasına destek verecek nitelikte olması sağlanacaktır.					
147	ÖNCELİK ALANI 3: SOSYAL KALKINMA (SK)					
148	SERKA-SK	C.2.1	TRA2 Bölgesi Sosyal Analiz Çalışması	BP-SK	DAP-SG.3.6	ODOP-R-30 ODOP-R-33
149	Öncelik SK.1. Kırsal Alanlarda Yaşam Şartlarının					

	İyileştirilmesi					
150	SERKA-SK.1 SERKA-SK.2	D.1	Kentsel Altyapıya Yönelik Küçük Ölçekli Altyapı Mali Destek Programı	BP-ÇS.2.1.2 BP-ÇS.2.1.3 BP-ÇS.2.1.5 BP-ÇS.2.1.6 BP-ÇS.2.2.1	DAP-AKÇ.5.1 DAP-AKÇ.5.2	
151	SK.1.1. Kırsal alanda yaşam şartları iyileştirilecektir.					
152	Öncelik SK.2. Kentsel Alanlarda Yaşam Şartlarının İyileştirilmesi					
153	SERKA-SK.1 SERKA-SK.2	D.1	Kentsel Altyapıya Yönelik Küçük Ölçekli Altyapı Mali Destek Programı	BP-ÇS.2.1.2 BP-ÇS.2.1.3 BP-ÇS.2.1.5 BP-ÇS.2.1.6 BP-ÇS.2.2.1	DAP-AKÇ.5.1 DAP-AKÇ.5.2	
154	SK.2.1. Kent yaşamının kalitesi arttırılacaktır.					
155	Öncelik SK.3. Eğitim Alanında Altyapı ve Hizmet Kalitesinin İyileştirilmesi					
156	SERKA-SK.3	C.2.4	TRA2 Bölgesinde Eğitimde Mentörlüğün Etkisi Araştırması	BP-SK.1.5	DAP-KK.6.1	
157	SK.3.1. Eğitim hizmetlerinin bölgenin sosyal kalkınmasına destek verecek nitelikte olması sağlanacaktır.					
158	Öncelik SK.4. Sağlık Alanında altyapı ve Hizmet Kalitesinin İyileştirilmesi					
159	SK.4.1. Sağlık					

	hizmetlerinin bölgenin sosyal kalkınmasına destek verecek nitelikte olması sağlanacaktır.					
160	Öncelik SK.5. Dezavantajlı Grupların Yaşam Koşullarının İyileştirilmesi					
161	SK.5.1. Kadınlar, şiddetten korunarak toplum hayatına kazandırılacaktır.					
162	SERKA-SK.5.1	C.2.10	Ağrı İli Kadının Sosyo-Ekonomik Durumu Araştırması	BP-SK.1.6	DAP-SG.3.6 DAP-SG.3.7	ODOP-Ü.51
163	SK.5.2. Çocuklar ve gençler sağlıklı bireyler olarak toplum hayatına kazandırılacaktır.					
164	SK.5.3. Engellilerin toplum hayatına katılımları konusundaki engeller kaldırılacaktır.					
165	SK.5.4. Diğer dezavantajlı grupların toplum hayatına katılımları konusundaki engeller kaldırılacaktır.					
166	Öncelik SK.6. Yoksullukla Etkin Mücadele Edilmesi					
167	SK.6.1. Yoksullukla mücadele edilecektir.					
168	Öncelik SK.7. İstihdam Arttırılması ve İşgücü Beceri					

	Seviyesinin Yükseltilmesi					
169	SK.7.1. İstihdam sağlayıcı işler desteklenecektir.					
170	SK.7.2. Piyasanın talep ettiği işgücü yetiştirilecektir.					
171	Öncelik SK.8. Bölge Kültürünün Korunması ve Gelecek Nesillere Aktarımı					
172	SERKA-SK.8	B.2.6	Kurmaca Kısa Film ve Belgesel Yarışması (5)	BP-RE.4.2.1		
173	SK.8.1. Kültür değerleri ortaya çıkartılacaktır.					
174	SK.8.2. Kültür değerleri gelecek kuşaklara aktarılacaktır.					

EK 11: Desteklenen Güdümlü Projeler Listesi

Sarıkamış Doğal Çim Futbol Sahaları Ve Dağ Kızağı Projesi
Kars Kültür ve Turizm Altyapı Birliği (KARTAB) tarafından yürütülen proje kapsamında Sarıkamış İlçesinde mülkiyeti KARTAB'a ait olan İnönü Mahallesi Hançerli Mevki 416 nolu ada, 12 parsel taşınmaz alan içerisinde futbol sahaları, tenis kortu, basketbol sahası, seyirci tribünü ve sosyal alanlar yapılmıştır. Proje kapsamında Sarıkamış Kayak pistlerinin yanında 1.700 metre uzunluğunda bir adet doğal dağ kızağı pisti kurulmuştur. 29.11.2013 tarihinde imzalanan sözleşme ile başlayan projede 2015 sonu itibarıyla fiziki gerçekteşme yüzde 95 seviyesinde olup projenin 2016 yılı ilk yarısında tamamlanması beklenmektedir. Projenin toplam bütçesi 2.376.000 TL olup bunun 1.782.000 TL'si SERKA tarafından karşılanmaktadır.
Ardahan İli Turizm Altyapısının Geliştirilmesi Projesi
Ardahan İl Özel İdaresi tarafından yürütülen proje kapsamında Yalnızçam kış sporları turizm merkezi yol yapımı, kanalizasyon altyapısı, paket arıtma tesisi, otopark alanı düzenlemesi, mekanik tesis hatları koruma minderi temin işleri yapılmaktadır. 08.08.2013 tarihinde imzalanan sözleşme ile başlayan proje süresi toplam 30 aydır. Projenin toplam bütçesi 4.279.666 TL olup bunun 3.270.232 TL'si SERKA tarafından karşılanmaktadır. Hali hazırda yol yapımı tamamlanmış, kanalizasyon altyapısı bitmiş, paket arıtma tesisi kurulmuş ve koruma minderi alınmıştır. Fiziki gerçekteşme yüzde 70 civarındadır.
İğdir Hayvan Hastanesi Projesi
Proje İğdir Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü ile İğdir niversitesi tarafından yürütülmektedir. Proje kapsamında tam teşekküllü bir hayvan hastanesi kurulacak ve yerinde müdahale edilebilmesi için bir ambulans alımı yapılacaktır. Projenin toplam bütçesi 2.353.000,00 TL olup bunun 1.764.750,00 TL'si SERKA tarafından karşılanacaktır. Proje hesabına n ödeme tutarı olan 1.069.200 TL yatırılmıştır. 20.11.2013 tarihinde imzalanan sözleşme ile başlayan proje süresi toplam 24 aydır. Mevcut durumda bina yapım ihalesine çıkmış ancak gelen tekliflerin proje bütçesinden fazla olması ve Müdürlüğün ek kaynak aktarımı yapamaması nedeniyle sözleşme imzalanamamıştır. Tekrar ihaleye çıkılacaktır.
Tarihi Dokunun Korunması Projesi
Kars Kültür ve Turizm Altyapı Birliği (KARTAB) tarafından yürütülen projede Kars İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü ve Erzurum Vakıflar Bölge Müdürlüğü ortak olarak yer almaktadır. 27.01.2015 tarihinde destek sözleşmesi imzalanan bu proje ile Kars Merkez Kaleiçi Mahallesinde yer alan, tarihi yapıların yoğunluk gösterdiği ve kültürel geçmiş e sahip bölgenin tarihi dokusuna uygun olacak şekilde nitelikli hale getirilmesi hedeflenmektedir. Uygulama süresi 24 ay olarak öngörülen projenin toplam bütçesi 4.000.000 TL olup, bu tutarın 3.000.000 TL'si Serhat Kalkınma Ajansı tarafından karşılanmaktadır. Proje ile Kars'ın sahip olduğu tarihi değerlerin korunarak gelecek nesillere aktarılması, kentte turizm destinasyonlarının oluşturulması ve aynı zamanda girişimciliğin geliştirilmesi hedeflenmektedir. Proje alanı içerisinde yer alan Beylerbeyi Sarayı ile Kümbet Camii'nin restore edilmesi, tüm alanda Evliya Camii'ni de içerecek şekilde evre düzenlemesi ve aydınlatmanın yapılması ile kent halkı için sosyal yaşam alanlarının oluşturulması hedeflenmektedir. Ayrıca, restore edilen Beylerbeyi Sarayı'nın yöresel ürünler arşısı olarak kullanılması ve burada yer alacak işliklerin dezavantajlı gruplar öncelikli olmak üzere girişimcilere kiraya verilmesi yoluyla kentteki girişimcilik kültürünün teşvik edilmesi hedeflenmektedir.
Ağrı Kent Yaşam Merkezi Projesi
Ağrı kent merkezinde uygulanan Ağrı Kent Yaşam Merkezi projesi ile girişimcilik kültürünün geliştirilmesine katkı sunulması amaçlanmakta ve projenin hedef kitlesi dezavantajlı gruplar ile geçen işsizlerden oluşmaktadır. Proje uygulama alanı toplam 100 dekar büyüklüğünde olup Ağrı Orman İşletme Müdürlüğü mülkiyetinde bulunmaktadır. 12 ay içerisinde tamamlanması öngörülen projenin yaklaşık maliyeti 4.069.072 olup 3.000.000 TL'lik kısmının Serhat Kalkınma Ajansı tarafından karşılanması öngörülmektedir. Özel ilgi gruplarına istihdam olanağı sunmak, yre insanına iş imkânı sağlamak, yöreyi tanıtmaq amacına dönük tasarlanan bu proje kapsamında 100 dekar büyüklüğünde olan mesire alanı üzerinde kurulacak olan işliklerle özellikle özel ilgi gruplarının ekonomik hayata katılması ve kentte girişimcilik kültürünün geliştirilmesi hedeflenmektedir.